

C:\Users\Plazma\Desktop\306\Burroughs_E_R-Tarzan-13.pdb

PDB Name: Tarzan 13
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Tarzan v nitru Země

Edgar Rice Burroughs

Předmluva

Každý školák ví, že Pellucidar je svět ve světě, kdesi v samotném nitru naší planety. Objevili jej David Innes a Abner Perry, když se pomocí mechanického prospektoru snažili nalézt ložiska černého uhlí. Řízení přístroje se jim vymklo z rukou, a tak klesali stále hlouběji pod zemský povrch, až urazili vzdálenost téměř pěti set mil.

Třetího dne, kdy byl již Perry vinou nedostatku kyslíku v bezvědomí a Innes omdlával, prorazil stroj zemskou kůru a ocitl se ve volném prostoru. V téže chvíli pronikl do kabiny proud čerstvého vzduchu.

Řadu let prožívali pak oba badatelé v neznámém světě četná dobrodružství. Perry se na povrch Země již nevrátil, a Innes toliko jednou, aby do tajemné říše, již v nitru planety objevil, přivezl některé vymoženosti dvacátého století. Se svými primitivními obyvateli a ještě primitivnější zvířenou byl Pellucidar civilizaci na hony vzdálen. Jeho rozloha byla nesmírná, stejně jako bohatost živočišných i rostlinných druhů.

Představíme-li si, že rozložení pevniny a moří je tu opačné než na zemském povrchu, bude nám jasné, jak rozsáhlý je tento podzemní svět, o němž si normální smrtelník může nechat jen zdát.

Pevnina tvoří na Zemi asi čtvrtinu celkové rozlohy, zatímco v Pellucidaru tvoří celé tři čtvrtiny. To znamená, že je tu vše jinak než na zemském povrchu. V samém středu Pellucidaru září slunce, které, ač nesrovnatelně menší než naše, dodává tomuto podzemnímu světu dostatek tepla i světla. Život tu probíhá za věčného dne. Nejsou tu hvězdy ani měsíc, a slunce setrvává na jednom místě. Proto Pellucidarští nepotřebují kompas. Krajina tu nemá horizont. Ani pojem času tu není znám.

S pozemskou civilizací vešel Pellucidar do kontaktu toliko třikrát. Jako její první dar přivezl Perry stříelný prach, pušky, lodě a rádiový přijímač. Nepřekvapí však, že zdejší vlnové délky byly na Zemi zcela neznámé. Jen čirou náhodou se podařilo jistému mladíkovi z Tarzany jménem Jason Gridley zachytit signály z Pellucidaru.

Poslední zpráva pak sdělovala, že David Innes, první vládce Pellucidaru, byl uvězněn v zemi Korzárů, oddělen mořem i pevninou od své milované krajiny Sari, ležící na rozlehlých pláních nedaleko Lural Azu.

O-220

Tarzan se zastavil, naslouchal a věřil. Kdyby stál na tomtéž místě kdokoli jiný, nic by neslyšel ani necítil. Snad jen ševl listů a vůni okolní vegetace.

Zvuky, které vládce pralesa zaslechl, přicházely zdáli a zatím je ani on nedokázal blíže určit. Zdálo se mu jen, že se blíží skupina mužů.

Buto, nosorožec, Tantor, slon, a Numa, lev, nechávali syna divočiny klidným. Patřili k džungli jako její pán. Když se však blížil člověk, Tarzan vždy cítil nebezpečí. Vychován velkými opicemi, věděl stejně dobře jako ony, jakou zkázu onen dvounohý tvor s sebou přináší. Měl mezi lidmi spoustu přátel, nicméně nikdy se nezbavil jisté nedůvěřivosti vůči každému, kdo vstoupil na jeho území.

Proto se vydal větrovím, aby zjistil, co se za záhadnými zvuky skrývá. Když se ocitl příchozím nablízku, zřetelně slyšel kroky bosých nohou a píseň domorodců a zároveň zachytil vedle pachu černochů i výpary, které mu prozradily, že jeden z členů karavany je běloch.

A skutečně - v čele průvodu kráčel bílý mladík. Tarzan, skryt na stromě, si jej dobře prohlédl. Jako všechny šelmy v pralese, dokázal i on instinktivně vycítit, o koho jde. Otočil se a vyrazil korunami stromů, až byl o poznání před karavanou. Tady seskočil na zem a čekal.

Brzy se za ohybem stezky objevil první askarí. Ledva spatřil Tarzana, zastavil se, volaje cosi na své druhy. Zdálo se, že tito černoši pocházejí zdaleka a syna divočiny neznají.

"Jsem Tarzan," představil se pán džungle. "Co děláte v mé zemi?"

Na ta slova k němu přistoupil bílý mladík.

"Vy jste lord Greystoke?" zeptal se.

"Tady mi říkají Tarzan z rodu Opů," opravil jej chránělec opice Kaly.

"To mám opravdu štěstí," zaradoval se mladík. "Jedu za vámi až z jižní Kalifornie."

"Kdo jste?" chtěl vědět Tarzan. "A co ode mě chcete?"

"Jmenuji se Jason Gridley," odpověděl mladík. "A proč jsem tady, je dlouhá historie. Pokud si najdete čas a

doprovodíte nás do nejbližšího tábora, všechno vám povím."

"Kde chcete rozbít tábor?"

"Průvodce, kterého jsem najal v poslední vesnici, onemocněl a vrátil se domů. Z mých lidí nikdo tento kraj nezná. Nevíme, kde se utábořit."

"Jedno vhodné místo je asi míli odtud," navrhl Tarzan. "A je tam voda."

"Dobrá," souhlasil Gridley. Pak pokynul svým mužům, aby pokračovali v cestě. Sotva se dověděli, že si zanedlouho odpočinou, dali se nosiči do veselého zpěvu.

Zanedlouho již popíjeli kávu a Tarzan vybídl mladíka, aby se dal do vyprávění.

"Je čas," řekl, "abyste prozradil, co vás přivedlo z jižní Kalifornie do samého srdce Afriky."

Gridley se usmál. "Teď, když jsem konečně tady," začal, "napadá mě, že nebude snadné vás ubezpečit, že jsem se nezbláznil. Sám jsem však o správnosti svého počínání natolik přesvědčen, že mi nebylo zatěžko do celé věci investovat nemálo peněz, a věřím, že mě v mém úsilí podpoříte i vy. Peníze ale nejsou to hlavní - ty bych mohl získat kdekoli. Obracím se na vás jako na člověka, který má zkušenosti a odvahu se do něčeho podobného pustit."

"Ať jde o cokoli," odvětil Tarzan, "zdá se, že případný zisk bude značný, pokud jste neváhal tolik investovat."

"Právě naopak," povzdechl Gridley. "Pokud mohu soudit, finanční prospěch z toho nebude mít nikdo!"

"A to jste Američan?" smál se Tarzan.

"Ne všichni Američané touží po penězích," opáčil mladík.

"Oč tedy jde?"

"Slyšel jste někdy teorii, že zeměkoule je uvnitř dutá a že tu existuje život?"

"Vědci ji ovšem popírají," upozornil Tarzan.

"Byla však popřena dost přesvědčivě?" namítl Gridley.

"Pokud jde o vědce..." pokrčil rameny Tarzan.

"Pokud jde o mě, pak do chvíle, kdy jsem odtamtud obdržel zprávu."

"Vy mě šokujete!"

"Také jsem byl šokován. Ale podařilo se mi navázat rádiové spojení s Abnerem Perrym, který tam žije. Přinesl jsem vám kopii zprávy spolu s ověřením její pravosti od muže, kterého dobře znáte a který byl v oné době se mnou. Tady je!" A vyňal z brašny dopis a jakýsi fascikl v tvrdých deskách.

"Nebudu vám číst celou historii," řekl, "neboť je přamálo důležitá pro mé plány. Omezím se jen na to nejdůležitější."

"Poslouchám," prohlásil Tarzan.

Jason Gridley pak přečetl několik pasáží z rukopisu.

"To mě přesvědčilo," přerušil tok informací, "že Pellucidar opravdu existuje, a situace, v níž se ocitl David Innes, mě přivedla na myšlenku vydat se za ním a osvobodit ho z vězení."

"A jak to chcete udělat?" nechápal Tarzan. "Jste si jist, že Innesova teorie o možnosti vstoupit pod povrch země na jednom z pólů je pravdivá?"

"Musím přiznat, že nevím, čemu věřit," svěřil se Gridley. "Ale když jsem dostal od Perryho zprávu, začal jsem se o celou věc zajímat a zjistil jsem, že teorie o obydlí na světě uvnitř naší planety i možnosti dostat se k němu z obou zemských pólů není nová. Podrobný popis této teorie jsem našel v jisté knize, napsané již roku osmnáct set třicet, a dokonce v jedné studii z doby nedávno minulé. Objevil jsem přijatelné vysvětlení pro řadu jevů, s nimiž si věda neví rady."

"Například?"

"Například teplý vítr a mořské proudy ze severu, s kterými se setkali všichni polární badatelé. Odkud se v nich vzaly větve stromů a zbytky zeleného porostu? Nebo severní záře, kterou David Innes vysvětluje jako odlesk paprsků slunce, jež se nachází v nitru planety. A konečně pyl z rostlin, který se usazuje na sněhu a ledu. Zdá se, že sotva pochází odjinud než ze světa pod zemským povrchem! Ostatně i Eskymáci tvrdí, že jejich předkové odtud přišli."

"Což Amundsen a Ellsworth při své cestě vzducholodí Norge tohle vše nevyvrátili?"

"Možná že otvory v zemi na pólu jsou tak velké, že vzducholod' či letadlo do nich vlétne a vyletí, aniž by si posádka uvědomila, že se ocitá v bráně jiného světa. Nejspíš se všichni dostali jen na okraj těchto kráterů. To by zároveň vysvětlovalo podivné chování kompasu kolem pólů."

"Jste tedy přesvědčen, že svět uvnitř země nejen existuje, ale že se do něho lze dostat otvorem na severním pólu?" shrnul Tarzan.

"Ano, jsem si jist, že takový svět není smyšlenkou, ovšem neodvážil bych se tvrdit, že do něho vede nějaký vchod právě na severní točně," odpověděl Gridley. "Chci jen říci, že je důvod, proč výpravu zorganizovat."

"Připust' me, že takový otvor skutečně existuje. Ale jak se k němu chcete dostat a jak ho chcete prozkoumat?"

"Nejlepší by byla speciální vzducholod', naplněná héliem. Rozhodně spolehlivější než kterýkoli jiný dopravní prostředek. Hodně jsem o tom přemýšlel a došel jsem k závěru, že cesta vzducholodí do nitra země nebude o nic nebezpečnější než Amundsenův let přes severní pól na Aljašku. Sneseme se rovnou na bezpečné kotviště pod severním mořem, které David Innes objevil nedaleko země Korzárů, kde je vězněn. Největším ohrožením bude cesta zpět. Zejména nebudeme-li mít dostatek hélia. Ale podobné riziko musí podstoupit každý vědec či badatel! Podaří-li se nám postavit vzducholod' s lehkým a zároveň pevným trupem, odolnou atmosférickému tlaku, nebudeme možná muset použít ani vodík, ani hélium, nýbrž postačí vakuové nádrže."

"Snad by to bylo možné," připustil Tarzan, jehož zájem o Gridleyův plán stále rostl.

Američan zavrtěl hlavou.

"Jednou určitě," řekl. "Ale s materiálem, který máme zatím k dispozici, to nedokážeme. Kovy, odolné proti atmosférickému tlaku, jsou příliš těžké, takže využití vakua nepadá v úvahu."

"Možná ano, možná ne," pravil Tarzan tajemně.

"Co tím myslíte?" nerozuměl Gridley.

"Vaše vyprávění mi cosi připomnělo," vysvětlil Tarzan. "Můj přítel Erich von Harben objevil v horách Wiramwazi kmen, který používá kanoe, vyrobené z kovu lehčího než korek a pevnějšího než ocel. Přivezl vzorky, a když jsem za ním byl naposledy, právě je ve své laboratoři zkoušel."

"Kde je ten člověk teď?"

"Žije u svého otce u kmene Urambi, čtyři dny pochodu západně odtud," odpověděl Tarzan.

Ještě dlouho do noci hovořili oba muži o svých plánech. Druhý den ráno pak vyrazili do země Urambi. Za čtyři dny byli na místě, vítáni doktorem von Harbenem, mladým Erichem a jeho ženou Favonií. Hovořilo se nejen o výpravě, ale také o pozoruhodném kovu z hor Wiramwazi, který dostal jméno harbenitu.

A pak, zatímco Tarzan a doktorův syn řídili těžbu a dopravu vzácného kovu na pobřeží, odjel Gridley do Friedrichshafenu, aby tu dohlížel na přípravu plánů a konstrukčních prací.

Brzy byly hotovy, a sotva dorazily první zásilky harbenitu, započala výroba. Šest měsíců poté byla vzducholod' O-220 dokončena a připravena k letu. Na první pohled se nikterak nelišila od ostatních typů vzdušných plavidel, vyráběných touto světoznámou firmou. Její trup ve tvaru doutníku byl téměř tisíc stop dlouhý a měl sto padesát stop v průměru.

Vnitřek byl rozdělen do šesti vzduchotěsných komor, z nichž tři byly umístěny nad a tři pod jeho polovinou. Uprostřed procházely dlouhé chodby, ústící do strojoven a zásobáren oleje a plynu. Protože strojovny byly dobře izolovány, nehrozilo nebezpečí požáru či výbuchu vakuových nádrží. Celá konstrukce s výjimkou některých částí motorů, generátorů a vrtulí byla z nehořlavého harbenitu.

Motory po obou stranách spojovaly na přidi i zádi uzavřené tunely. V prostředním koridoru na ně navazovaly dvě šachty, spojující dno vzducholodi s jejím stropem. Přední šachta ústila na vrcholu trupu do nevelké kabiny, sloužící jako střelna a pozorovatelná. Také zadní výstup končil podobnou prostorou, kde byla nainstalována strojní puška. Služební a obytné místnosti posádky se nacházely uvnitř dolní části trupu. Pro lehké přistání byla loď vybavena podvozky o třech párech mohutných koles, která bylo možno kdykoli vytáhnout či spustit. Osm vzduchem chlazených motorů pohánělo stejný počet vrtulí, umístěných v párech po obou stranách trupu tak, aby vzdušný vír předních vrtulí neproudil dozadu. Motory o síle více než pěti a půl tisíce koní udržovaly rychlost kolem sta mil za hodinu.

Páteř vzducholodi tvořila masivní harbenitová trubka, z níž vybíhaly obratle z téhož materiálu. Díky jeho neuvěřitelné lehkosti nepřesahovala váha vzducholodi pětasedmdesát tun. Pro dokonalý let a hladké přistání byla každá nádrž vybavena čtyřmi páry vzduchových ventilů, ovládaných z velitelské kabiny na přidi trupu. Šest čerpadel, vždy po třech na každé straně, zajišťovalo odvod vzduchu z komor. Také speciální kormidla byla ovládána z kontrolní kabiny či záložních stanovišť. Těch pak mělo být využito v případě poruchy hlavního řízení. Prostory u kýlu vyplňovaly kabiny posádky, zbrojnice, a dále sklad paliva, oleje a vody. Všechny nádrže byly umístěny tak, aby je bylo možno v případě přetížení okamžitě uvolnit a svrhnout z plavidla.

Taková byla vzducholod', v níž se Jason Gridley a Tarzan měli vydat k severnímu pólu a odtud do tajemného světa pod zemským povrchem, aby vysvobodili Davida Innese, vládce Pellucidaru, z vězení Korzárů.

Pellucidar

Jednoho časného červnového rána opustila O-220 svůj hangár. Plně naložena a vybavena měla podniknout první zkušební let, a to v podmínkách, s jakými by se mohla setkat v podzemí. Tři dolní nádrže byly dosud naplněny vzduchem a navíc loď nesla kvůli vyvážení i značný náklad vody. Zvolna klouzala nízko nad zemí, pohybující se s lehkostí moderního automobilu. Po chvíli počala čerpadla odsávat vzduch i z dolních komor a zároveň byla uvolněna část zátěže. Netrvalo dlouho, a vzducholod' se konečně odlepila od startovací plochy.

Na palubě byla kompletní posádka, jež se měla zúčastnit expedice. Velel jí kapitán Zuppner, jeden z konstruktérů vzdušného plavidla. Dva palubní důstojníci, von Horst a Dorf, měli dostatek zkušeností z válečného letectva, stejně jako navigátor, poručík Hines. Kromě nich tu bylo dvanáct inženýrů a osm mechaniků, černý kuchař a dva filipínští stevardi.

Velitelem celé výpravy byl Tarzan, jeho zástupcem Jason Gridley. Bezpečnost pak zajišťoval oddíl wazirijských válečníků v čele s Muvirem.

Sotva vzducholod' zakroužila nad městem, neskrýval kapitán svou spokojenost.

"Je to nejkrásnější věc, jakou jsem kdy viděl," přiznal. "Pracuje jako hodiny."

"Nijak se tomu nedivím," přidal se Hines. "Věděl jsem to. Myslím, že by na ni stačila poloviční posádka."

"Možná máte pravdu, poručíku," vmísil se Tarzan s úsměvem. "Nemyslete si, že jsem vybral tolik mužů proto, že bych vzducholodi nevěřil. Pouštíme se do neznáma. Možná tam budeme dlouho. Možná tam budeme nuceni bojovat. To víme všichni. Teď máme dvakrát tolik lidí, než je nutné, ale kdo zaručí, že se všichni vrátí?"

"Je to tak," potvrdil Hines. "Klid a pohoda kolem mi daly zapomenout na nebezpečí a smrt."

"Snad se nám vyhnou," pokračoval Tarzan. "I já věřím, že se vrátíme do jednoho, ale připraveni musíme být na všechno. Proto jsme se s Gridleyem rozhodli, že se naučíme řídit loď. Doufám, že dostaneme příležitost ukázat, jak se nám to podařilo!"

Zuppner se dal do smíchu.

"Je to na vás, Hinesi," řekl.

"Naučím je všechno, co vím," slíbil Hines. "Ale vsadím se o večeri v nejlepší berlínském hotelu, že pokud se loď vrátí, budu jejím navigátorem já."

"To už je výzva!" smál se Gridley.

"Vrat'me se k věci," změnil téma Tarzan. "Navrhují, aby Waziriové zatím pomáhali mechanikům. Jsou chytrí a učenliví. V

případě, že se dostaneme do nesnází, budou se jejich znalosti hodit."

"Dobrý nápad," souhlasil Zuppner. "Sám na to dohlédnu."

Obrovská vzducholod' majestátně plula oblohou, míříc k severu. Dole se zanedlouho objevily břehy Dunaje.

Zuppnerovo nadšení neznalo mezí.

"O úspěchu zkušebního letu jsem ani na okamžik nepochyboval," pravil. "Ale že vše půjde tak hladce, je překvapením i pro mě. Je to počátek nové éry létání. Jsem si jist, že než dorazíme do Hamburku, bude všem jasné, že naši O-220 se nic nevyrovná!"

"Pokud vím, měli jsme letět z Friedrichshafenu do Hamburku a zpět," upozornil Tarzan. "Ale proč se znovu vracet z Hamburku?"

"To je pravda," přidal se Gridley.

Zuppner pokrčil rameny. "Loď je plně vybavena i obsazena," řekl jenom.

"Proč tedy ztrácet dalších osm set mil?" zeptal se Hines.

"Pokud souhlasíte, můžeme pokračovat rovnou na sever," navrhl syn divočiny.

A tak se stalo, že se zkušební let rázem stal výpravou do neznámého světa v nitru Země. Skutečný cíl expedice tak zůstal zachován v naprosté tajnosti.

Nyní bylo třeba sledovat desátý poledník východně od Greenwiche, a dosáhnou severní točny. Aby se vyhnuli nežádoucí publicitě, obletěli Hamburk ze západu a nad vodami Severního moře zamířili přes Špicberky k cíli své cesty.

Rychlostí pětadevadesáti mil za hodinu dospěla O-220 k severnímu pólu příštího dne. Když Hines oznámil, že jsou na místě, nebralo nadšení posádky konce. Na pokyn velitele výpravy počala vzducholod' kroužit několik stovek stop nad ledovým příkrovem.

"Severní pól poznáme podle italské vlajky," upozornil Zuppner s úsměvem. Dole však neviděli víc než nekonečné ledové pláně.

Vzducholod' obletěla ledovec a zamířila na jih. Od té chvíle zůstal Gridley na palubě a spolu s kapitánem a jeho zástupcem bedlivě sledoval přístroje i krajinu, kudy právě prolétávali. Věřil, že kráter, vedoucí do podzemí, se nachází mezi pětáosmdesátým stupněm severní šířky a stosedmdesátým stupněm východní délky. Střídavě hleděl na měřič tlaku a rychlosti vzduchu, hodiny a teploměr, ale především stětku kompasu, na jejímž pohybu postavil svou teorii o možnosti vstupu pod zemský povrch.

Celých pět hodin letěla vzducholod' k jihu, když vtom ji jakási síla počala stáčet na západ.

"Klid, kapitáne," vyzval Gridley Zuppnera. "Pokud se nemýlím, právě jsme dosáhli okraje kráteru. Nejde o změnu kursu, ale odchylku kompasu. Budeme-li pokračovat stejným směrem, výchylka se zvětší. A pokud dosáhneme středu otvoru, počne se stěška pohybovat v kruzích. Domnívám se, že nyní se nacházíme na jeho východním okraji, a brzy bychom měli spirálovitě klesat do Pellucidaru. Následujících šest set mil nám kompas nebude k ničemu!"

Zuppner pohodil hlavou. "Vydrží-li počasí, mohlo by se to podařit. Ale dostaneme-li se do vzdušného víru, sotva bez kompasu udržíme směr!"

"Dělejte, co uznáte za vhodné," uklidnil jej Gridley. "Nebudete-li si vědět rady, obraťte ji na pravý bok!"

Nervové napětí stoupalo. Nikomu nebylo do řeči.

"Podívejte!" zvolal náhle Hines. "Před námi je vodní hladina!"

"To se dalo čekat," opáčil Zuppner. "Tady žádný vchod pod zem není! Od samého počátku jsem té vaší teorii příliš nevěřil!"

"Tak se mi zdá," řekl Gridley s úsměvem, "že jediný z celé posádky, kdo jí věří, jsem já sám. Ale nenazývejte ji mou teorií, neboť tomu tak není. Ani já nebudu překvapen, pokud se nepotvrdí. Ale jestli jste se v posledních hodinách dívali na slunce, pak mi dáte za pravdu, že i kdyby tu nebyl žádný otvor v zemské kůře, musí tu být propadlina, do níž jsme právě vletěli. Slunce je mnohem níž, než by mělo být, a jak pokračujeme v letu, klesá stále hlouběji, až nám posléze zmizí. A to bude právě v okamžiku, kdy zahlédneme světlo věčného dne v Pellucidaru!"

Vtom zadrmčel telefon a Hines zvedl sluchátko. "Dobře, pane," odpověděl a zavěsil. "Byl to von Horst, kapitáne. Je v pozorovatelně. Před námi je nějaká pevnina!"

"Pevnina?" podivil se Zuppner. "Jedinou zemí, která by měla ležet tímto směrem, je Sibiř!"

"Sibiř leží tisíc mil jižněji od pětáosmdesáté rovnoběžky, a od té jsme sotva pár set mil," upozornil Gridley.

"Buď jsme objevili novou arktickou oblast, nebo se opravdu blížíme k Pellucidaru," usoudil Hines.

"Je tomu tak," potvrdil Gridley. "Podívejte se na teploměr!"

"K čertu!" ulevil si Zuppner. "Sotva dvacet stupňů Fahrenheita!"

"Teď už je ta země zřetelně vidět," dodal Tarzan. "Vypadá pustě, ale tu a tam je zasněžená plocha."

Okamžitě byla vyrozuměna celá posádka. Zdálo se, že vzducholod' skutečně míří k vytouženému cíli! Na palubě zavládlo vzrušení. Všichni spěchali k zábradlí, zvědaví na neznámou pevninu. O-220 směřovala stále na jih, a od chvíle, kdy pozemské slunce zmizelo, rozzářilo se věčné polední slunce Pellucidaru. Krajina počala rychle měnit svou tvář. Pustina ustoupila zeleným pahorkům a hlubokým lesům, jež se táhly kamsi do dále. Byl to opravdu Pellucidar! Sen Jazona Gridleye se stal skutečností!

Za lesem se rozevírala, široká pláň, tu a tam porostlá osamělými stromy a keři a protkaná stužkami bystřin, které se postupně slily v řeku. Na pažitu se popásala stáda zvěře. Po člověku však nikde ani památky.

"Připadám si jako v ráji," poznamenal Tarzan. "Přistaňme, kapitáne!"

Na ta slova se počaly spodní komory plnit vzduchem a plavidlo kleslo těsně nad zem. Pak byly vysunuty žebříky a celá posádka s výjimkou dvou mužů na stráž sestoupila na pevninu.

"Myslím, že bychom mohli něco ulovit," probudil se v Tarzanovi syn divočiny. "Ale zvěř se naší vzducholodi bojí."

"Je jí všude dost. Nemusíme daleko," mínil Dorf.

"Teď si ze všeho nejvíce potřebujeme odpočinout," pokračoval Tarzan. "Všichni jsme celé týdny usilovně pracovali. Pochybují, že kdokoli z nás spal víc než dvě hodiny denně. Navrhují, abychom tu zůstali, a až si odpočineme, pustíme se do pátrání po městě Korzárů."

Návrh byl beze zbytku přijat. Posádka pak zahájila přípravy k několikadennímu pobytu.

"Zdá se," obrátil se Gridley na Zuppnera, "že by bylo třeba upozornit, že nikdo nesmí opustit palubu bez vašeho svolení či vycházet beze zbraně a velícího důstojníka. Není vyloučeno střetnutí s domorodci či divokými šelmami."

"Doufám, že mě se to netýká," poznamenal Tarzan s úsměvem.

"Vy se o sebe jistě dokážete postarat," souhlasil kapitán.

"A sám nalovím víc než s doprovodem," dodal Tarzan.

"V každém případě," řekl Zuppner, "Jste velitelem výpravy. Jak rozhodnete, tak se stane. Ostatně mám za to, že kromě vás se nikdo nikam sám neodváží."

Krátce nato již celá posádka s výjimkou stráží, jež se střídaly po čtyřech hodinách, spala. Tarzan se vzbudil první a sestoupil z paluby. Konečně mohl svléci oděv, který nosil od chvíle, kdy opustil džungli. Opět přestal být anglickým lordem a stal se polonahým divochem, ozbrojeným loveckým nožem, kopím, lukem a liánovým provazem - zbraněmi, které nosil všude s sebou.

Poručík Dorf, který právě držel stráž, viděl, jak odchází, a nemohl se zdržet obdivu, když se plavovlasý pán džungle rozběhl planinou a vzápětí zmizel v hustém lese.

Byly tu stromy, jaké Tarzan důvěrně znal, ale i takové, které dosud nikdy neviděl. Ale byl to prales - místo, které nade vše miloval. Naráz zapomněl na několik předešlých týdnů, které byl nucen strávit v civilizovaném světě.

Těšilo jej, že je alespoň na chvíli sám a volný, jakkoli měl své spolence rád. Připadal si jako chlapec, který utekl ze školy. Daleko od civilizace a všeho, co ničí přírodu, opájel se čerstvým vzduchem a proháněl se ve větvích. Cestu mu křížovali roztodivní ptáci i neznámá zvířata. Tarzan se o ně nestaral. Neměl chuť lovit. Prostě žil. Nemyslel ani na čas, ani na směr, jímž se vydal.

Věčné slunce Pellucidaru se ani nepohnulo, takže nebylo těžké ztratit orientaci. Tarzan však spoléhal na své neomylné smysly. Zapomněl, že tohle není jeho rodná džungle, kde mu vždy pomohl měsíc a hvězdy - mlčenliví rádci, jímž dokáží naslouchat toliko obyvatelé pralesa.

Po chvíli zpomalil, seskočil na zem a pustil se dál zvířecí stezkou. Teprve nyní si počal všimnout života kolem sebe. Viděl staré stromy, vysoké a rozsochaté, spoutané sítí lián. Obdivoval nádherné květiny všemožných barev a druhů.

Vtom jej cosi uchopilo a obrovskou silou zvedlo do výše. Potřásl hlavou. Jeho obezřelost tentokrát selhala! Záhy si uvědomil, co se stalo. Padl do léčky - jednoduché, leč účinné. Kožená smyčka, zavěšená na haluzi, byla zakryta listím. Každý, kdo tudy prošel, do ní musel padnout!

Řemen mu připoutal ruce k tělu, takže se nemohl vyprostit. Visel nyní několik stop nad stezkou, pevně stažen kolem boků, hlavou dolů, komíhaje jako velké živé kyvadlo.

Pokusil se uvolnit alespoň ruku, aby dosáhl na tesák, avšak vahou těla se smyčka stahovala stále víc.

Past, do níž se chytil, prozrazovala přítomnost lidí. Jistě přijdou, aby smyčku prohlédli! Zkušenost lovce mu napověděla, že se tak stane co nejdříve, neboť jinak by se úlovek mohl stát kořistí šelem či dravců.

Byl zvědav, jací lidé to budou. A zároveň doufal, že se objeví dříve než některé z hladových zvířat.

Zatímco takto uvažoval, zaslechl zvuk kroků. Tím, kdo se blížil, však nebyl člověk. Ať to byl kdokoli, postupoval proti větru, takže nebylo možno zachytit jeho pach. Tehdy si Tarzan uvědomil, že půjde nejspíše o šelmu. Přicházela zvolna.

Konečně se objevila v ohybu stezky. Nebyla to šelma, jen jakýsi býložravec, jehož se nebylo třeba obávat. Vzápětí však Tarzanovy citlivé nozdry zachytily pronikavé výpary. Nepatřily ani lvu, ani leopardu, nýbrž jakési jiné kočkovité šelmě. A pak zaslechl, jak se plíží vysokou travou. Možná ji přilákal on, možná zvíře, ubírající se stezkou.

První se přiblížil býk s mohutnými rohy a hustou srstí. Byl to pellucidarský thag, zvíře na zemi dávno vyhynulé. Na okamžik se zastavil a prohlížel si podivného tvora, který se mu ocitl v cestě.

Tarzan se ani nepohnul. Nechtěl zvíře vyplašit. Věděl, že šelma zvolí jednoho z nich za kořist, a doufal, že to nebude on. Očekával-li, že býk bude jeho přítomností zastrašen, mylil se. Thag zavrčel, zaryl kopyty v porostu, pak sklonil hlavu a připravil se k útoku. Vztyčil oháňku a vyrazil.

Bylo jasné, že pokud Tarzana zasáhne některý z rohů, rozetne mu lebku, jako by to byla vaječná skořápka. Syn divočiny se cítil zcela bezmocný. Již od útlého dětství byl zvyklý čelit nejrůznějším nebezpečím a hledět do tváře smrti. Nebál se jí. Věděl, že proti ní musí bojovat do poslední chvíle. Teď však mohl toliko sledovat, jak se k němu blíží.

Zbývalo několik posledních okamžiků. Náhle se z přilehlé houštiny ozval hromový řev. Tarzan byl v té chvíli čelem k oné straně stezky, po níž přibíhal býk, a spatřil strhující výjev. Na thagově hřbetě seděl obrovský šavlozubý tygr a mocnými tesáky se mu zarával stále hlouběji do šíje. Thag se nesnažil uprchnout, jen šelmu setřásl. Házel sebou, otáčel hlavou, bil kolem sebe kopyty, šílený bolestí a hněvem, ale vše nadarmo. Nakonec se jedna z obrovitých tygřích tlap rozpráhla k smrtícímu úderu. Zlomila turovi vaz a zvíře kleslo k zemi bez známky života.

Tygr usedl vedle kořisti, chystaje se k hostině. Během zápasu si Tarzana ani nevšiml. A nevěnoval mu pozornost ani poté, co se pustil do úlovku. Když se nasytil, rozhlédl se kolem a teprve nyní jej zaujalo tělo, visící na stromě. Přitiskl se k zemi a zavrčel. V otevřené tlamě zasvítily dvě řady ostrých čepelí. Dlouhý ohon počal komíhat ze strany na stranu.

Tygr se zvedl od tuří mrtvoly a záměřil rovnou k Tarzanovi.

Velké kočky

Vlnobití světové války vyvrhlo svého času na nesprávný břeh nejednoho ztroskotance. Byl mezi nimi i Robert Jones, příslušník ženijní jednotky americké armády, který skončil v nepřátelském zajateckém táboře. Svou otevřenou povahou si záhy získal řadu přátel a dosáhl i jistých výhod, nicméně na svobodu pomýšlet nemohl.

Když válka skončila, byl tábor rozpuštěn a vězňové se vrátili domů. Jen Robert Jones zůstal. Nezoufal však. Naučil se

německy a dokonce se s řadou Němců sblížil. Postupně se ze sluhy vypracoval na kuchaře v důstojnické jídelně. A právě tady se seznámil s kapitánem Zuppnerem, který ho posléze získal pro expedici do nitra Země. Nyní ležel v kabině O-220 a klímal. Po chvíli se převálil z boku na bok, protřel oči a usedl. Pak seskočil z kavalce a vyběhl ke dveřím.

"Hrome!" ulevil si. "Zaspal jsem!"

Oblékl se a spěchal do kuchyně. "Sakra!" pokračoval. "Není tu ani noha! To museli zaspát všichni!" Pohlédl na hodiny. Bylo šest. Zbystřil pozornost.

"Vždyť jdou!" divil se. Pak vyšel do chodby, otevřel jeden z východů a vyhlédl ven. Zavrtěl nechápavě hlavou.

"Co se děje? Mám vařit snídani, oběd, nebo večeři?" uvažoval.

Vtom se objevil Jason Gridley.

"Dobré ráno, Bože," uvítal kuchaře. "Mohu dostat něco k snídani?"

"Říkáte k snídani?" opáčil Jones.

"Ano," potvrdil Gridley. "Toust, kávu a pár smažených vajec - cokoli."

"Já věděl, že ty starý pendlovky jdou dobře!" zvolal kuchař. "To blázní slunce, a ne hodiny!"

Gridley se usmál. "Půjdu se projít," řekl. "Za chvíli jsem zpátky. Neviděl jste lorda Greystoka?"

"Od včerejška," upřesnil Jones.

"To je zvláštní," nechápal Gridley. "Ve své kabině není."

Pak se vydal na obchůzku kolem vzducholodi, aby se zakrátko vrátil do jídelny. Našel tu Zuppnera a Dorfa, čekající na snídani.

"Dobré jitro," pozdravil.

"Nevím, mám-li odpovědět dobré jitro, nebo dobrý večer," smál se Zuppner.

"Jsme tu už dvanáct hodin," poznamenal Dorf. "A teď je přesně tolik, jako když jsme přistáli. Byl jsem čtyři hodiny na hlídce, a nemít časoměr, nevěděl bych, jestli mi služba trvala čtvrt hodiny, nebo týden!"

"Člověk má pocit nejistoty, který si nedovede vysvětlit," dodal Gridley.

"Kde je Greystoke?" napadlo kapitána. "Obvykle bývá první na nohou!"

"Ptal jsem se Boba," řekl Gridley, "ale ten ho neviděl."

"Opustil loď hned, jak jsem nastoupil službu," upozornil Dorf. "Asi před dvěma hodinami, nebo možná ještě dřív."

"Ten se o sebe postará v každé situaci," utěšoval jej kapitán.

"Myslím, že neměl chodit sám," mínil Gridley.

"Za těch pár hodin jsem leccos viděl a pochybuji, že by se tu člověk dokázal o sebe postarat sám s tím, co si vzal s sebou Greystoke," přidal se Dorf.

"Odešel snad bez pušky?" ptal se Zuppner.

"Měl luk, šípy, oštěp a lano," odpověděl Dorf. "A snad i lovecký nůž. Ale to všechno mu nebude k ničemu, pokud se setká s někým z těch, co jsem viděl."

"Koho jste viděl?" zajímal se Zuppner.

Dorf pohodil hlavou. "Na mou čest, kapitáne, ani se mi o tom nechce mluvit! Sám jsem tomu nevěřil!"

"Ven s tím!" vybídl jej kapitán. "Vezmeme v potaz vaše mládí, účinky slunce a únavu, a budeme shovívaví."

"Dobrá," souhlasil Dorf. "Asi před hodinou poslal kolem vzducholodi medvěd."

"Na tom není nic pozoruhodného," řekl Zuppner.

"Na tomhle medvědovi bylo pozoruhodného víc než dost," nedal se odbýt Dorf.

"Co tedy?"

"Byl velký jako tur. Kdybych tu šel na lov, vzal bych si kulomet!"

"Viděl jste jen medvěda?" ptal se kapitán.

"Ne," odpověděl Dorf. "Viděl jsem tygry. Byl jich nejméně tucet. Jsou mnohem větší než bengálští. Z tlamy jim čněly obrovité tesáky, ostré jako šavle a dlouhé dobrou stopu!"

"Proti takovým šelmám by Greystoke nezmohl nic ani s puškou," usoudil Zuppner.

"Pokud byl v lese, mohl se skrýt," namítl Gridley.

Zuppner pokrčil rameny. "Asi byla opravdu chyba, že odešel sám."

"Medvěd i tygři vypadali vskutku hrozně," pokračoval Dorf, "ale viděl jsem tvora, který byl ještě mnohem horší!"

V tu chvíli vešel Jones. Zastavil se a napjatě poslouchal. Obsluha tak zůstala na Victora, jednoho z malajských stevardů.

"Viděl jsem obrovské a podivné zvíře," řekl Dorf. "Letělo přímo nad vzducholodí. Nejprve jsem si myslel, že je to pták, ale když se přiblížilo víc, zjistil jsem, že jde o okřídleného hada. Měl dlouhou a štíhlou hlavu a mohutné čelisti, plné špičatých zubů. Z míst nad očima mu vybíhal hřeben jakýchsi trnů. Když roztáhl křídla, měla dobrých dvacet stop. Sněhl se k zemi, a když znovu vzlétl, držel v zubech zvíře podobné ovci. Je to dravec a má - zdá se - dost síly, aby unesl dospělého člověka!"

Jones si zakryl široká ústa dlaní, potřásl hlavou a vytratil se do kuchyně, sotva zadržuje smích.

"Co je ti?" ptal se Victor.

"Neslyšels, co říkal poručík o nějakém drakovi?" vyprskl černoch. "Vypadá jako had a unese ovci! Něco takového jsem neslyšel ani v našem klubu! A tam byli nějaký lháři!"

V jídelně však brali Dorfova slova mnohem vážněji.

"Mohl to být pterodactylus," mínil Zuppner.

"Zřejmě pteranodon," upřesnil Dorf.

"Neměli bychom se vydat za Greystokem?" tázal se Gridley.

"Obávám se, že by s tím nesouhlasil," namítl Zuppner.

"Mohli bychom se jako vydat na lov," navrhl Dorf.

"Pokud se do hodiny nevrátí," uzavřel kapitán, "budeme muset něco udělat."

V té chvíli přišli do jídelny Hines a von Horst, a sotva se dověděli o Tarzanově zmizení a zvířatech, která se kolem potulují, sdíleli s ostatními jejich obavy.

"Možná bychom mohli obletět prales," usoudil von Horst.

"Ale co když se zatím vrátí?" vmísil se Gridley.

"Dokázal byste přistát na téměř místě?" zeptal se kapitán navigátora.

"Pochybují," přiznal poručík. "Tady v Pellucidaru jsou naše přístroje téměř k ničemu!"

"Bude tedy lépe, když zůstaneme, kde jsme," řekl Gridley, "a vyčkáme, dokud se nevrátí."

"Vyšleme-li záchrannou výpravu, najde cestu zpátky?" pochyboval Zuppner.

"Můžeme značit cestu," opáčil Gridley.

"To je dobrý nápad," pochválil kapitán.

"Dejme tomu," navázal Gridley, "že půjdu já, von Horst, Muviro a jeho Waziriové. Jsou to zkušení stopaři, skvělí válečníci a v pralese se vyznají."

"V tomhle sotva," nevěřil Dorf.

"Nicméně lépe než kdokoli z nás," ujistil jej Gridley.

"Myslím, že váš návrh lze přijmout. Koneckonců, když tu není Greystoke, přejímáte velení a my samozřejmě uposlechneme."

"Pro nás všechny je tenhle svět něčím novým," pravil Gridley. "Nemáme s ním žádnou zkušenost a nic o něm nevíme. Proto bychom měli každé rozhodnutí promyslet společně!"

"Jistě by tak soudil i Greystoke," mnil Zuppner. "Plně s vámi souhlasím. Lepší způsob asi opravdu neexistuje."

"Díky," usmál se Gridley. "Půjdete se mnou, poručíku?"

"Zda půjdu?" opáčil tázaný. "Neodpustil bych vám, kdybyste mě s sebou nevzal!"

"Výborně!" zaradoval se Gridley. "Teď je třeba vše připravit a vyrazit co nejdříve. Ať se Waziriové posilní a Muviro ať jim rozdá pušky. Myslím, že je ovládají stejně dobře jako luk či kopí!"

"To je pravda," potvrdil Hines. "Nicméně Muviro mi před pár dní řekl, že jeho lidé pokládají pušku za zbraň zbabělců. Rádi střelí do terče, ale když se vydávají na lov, chápou se luku a oštěpů."

"Až uvidí to co já," řekl Dorf, "budou se na pušku dívat jinak!"

"Ať si vezmou dostatek střeliva," upozornil Gridley. "Zvěře je všude dost, zásob netřeba."

Von Horst se okamžitě vzdálil, aby splnil Gridleyův rozkaz. Američan se vrátil do své kabiny.

Posádka, která měla zůstat na O-220, se shromáždila na palubě, přejíc výpravě úspěch a šťastný návrat. A pak vyrazila desítka Waziriů, vedená Gridleyem a von Horstem, do pralesa. Jones stál ve dveřích kuchyně a něco si pro sebe mumlal.

"Teď se můžou všichni lítající draci vystěhovat!" uzavřel svou úvahu. Když karavana zmizela v džungli, pohlédl k obloze, mávl rukou a vrátil se ke své práci.

Sotva se výprava ocitla v lese, předal Gridley velení Muvirovi, který byl skvělým stopařem. Waziri brzy zachytil Tarzanovu stopu a sledoval ji až k místu, kde se náhle ztratila.

"Odtud Velký Bwana pokračoval po větvích," oznámil. "Dál po jeho stopě nemůžeme."

"Co navrhuješ, Muviro?" ptal se Gridley.

"Kdybychom byli v normálním pralese, soudil bych, že se pustil za nějakým zvířetem," odpověděl Waziri.

"Nepochybují, že se vydal na lov," řekl Gridley.

"Pokud je na lovu," pokračoval válečník, "pak postupoval až k místu, kde zachytil pach nebo objevil zvířecí stezku."

"Co tedy uděláme?"

"Buď čeká na kraji stezky, nebo se po ní pustil dál," rozvažoval Muviro. "Protože jsme v neznámé krajině, patrně zvolil druhou možnost. Vždycky ho všechno nové zajímalo."

"Vydáme se tedy hloub a půjdeme tak dlouho, dokud nenarazíme na zvířecí stezku," rozhodl Gridley.

Muviro a jeho muži kráčeli vpředu, prosekávající křoviny a značíce cestu, aby při návratu nezabloudili. Gridley pak udržoval směr pomocí malého kapesního kompasu, neboť pohybu slunce nebylo možno využít.

"Tak hustý prales jsem jakživ neviděl," ulevil si von Horst. "Pátrat tu po člověku je jako hledat jehlu v kupce sena!"

"Až na to," doplnil Gridley, "že u jehly máte alespoň naději."

"Možná bychom měli tu a tam vystřelit," navrhl von Horst.

"To je ono!" zvolal Gridley. "A raději z pušky! Je slyšet dál než revolver!"

Nato vyzval jednoho z černochů, aby vždy po určité době několikrát vypálil do vzduchu. Ani on, ani von Horst neměli víc než pistoli. A tak se co chvíli pralesem ozvala rána. Čím hlouběji však Tarzanovi přátelé pronikali, tím více pochybovali o zdaru svého počínání.

Postupně se tvář džungle měnila. Stromy tu rostly dále od sebe a porost zvolna řídł, takže stezka byla průchodnější a zřetelnější. Tvořil ji bezpočet stop po zvířecích kopytech. A právě tady se Gridley dopustil osudného omylu.

"Netřeba dál značkovat stromy," usoudil. "Stačí se držet stezky. Označíme jen místa, kde se bude křížovat s jinými."

Pochod byl nyní snazší, a tak Waziriové přidali do kroku, ukrajujíce z cesty míli za míli. Nehybné slunce bralo sebemenší vědomí o čase. Z okolních houštin pozorovaly karavanu podivné opice, velké a ne nepodobné člověku. Ve větvích štěbetali pestrobarevní ptáci. Odevšad zněl dupot a křik.

"Rád bych některého z těch tvorů viděl," řekl von Horst, jakmile se z přilehlé křoviny ozval pronikavý skřek.

"Divím se, že se tak dosud nestalo," navázal Gridley. "Možná že jsme je vyplašili. Je nás hodně, a pak - náš pach je pro

ně něčím zcela neznámým. Proto jsou opatrnější. A navíc je ruší střelba."

"Všiml jste si, že většina zvuků se ozývá za námi?" upozornil von Horst. "Zvláště ten divoký řev. Zaslechl jsem dokonce něco, co se podobalo slonímu troubení!"

"Co z toho usuzujete?"

"Zdá se, jako kdybychom se pohybovali před smečkou jakýchsi šelem," odpověděl Němec.

"To věčně polední slunce má jednu výhodu," usmál se Gridley. "Alespoň v téhle divočině nebudeme v noci."

Vtom zaslechlí volání jednoho z černochů.

"Podívej, bwana! Podívej!" křičel Waziri, ukazuje na stezku. Gridley a von Horst se otočili a spatřili obrovitou šelmu, kráčející přímo za nimi.

"Proboha!!!" zvolal von Horst. "A já myslel, že Dorf přehání!"

"To snad není možné," divil se Gridley. "Pár stovek mil pod námi jezdí auta, lidé se procházejí mezi mrakodrapy, používají telegraf, telefon a rádio, a my tu stojíme před šavlozubým tygrem, který na zemi vyhynul před milióny let!"

"Podívejte," přerušil ho von Horst. "Je jich celá smečka!"

"Máme střílet, bwana?" zeptal se Muviro.

"Ještě ne," rozhodl Gridley. "Zatím jen zůstaneme pohromadě. Zdá se, že nás pozorují."

Karavana se semkla a Waziriové zaujali místo na jejím konci.

"Už dlouho je kolem cítit pach slonů," upozornil Muviro. "Několik jsem jich dokonce zahlédl. Těm našim jsou docela podobní."

"Zdá se, že jsme spadli z bláta do louže," poznamenal von Horst.

Mnohé napadlo vyšplhat na stromy, ale nikdo se neodvážil něco podobného vyslovit nahlas. A tak pokračovali zvolna stezkou, až se před nimi rozevřela rozlehlá pláň, porostlá travou a ze všech stran sevřená lesem. Sbíhaly se k ní četné stezky, po nichž sem přicházela nejroztodivnější zvířata. Byli tu mohutní tuři s huňatou srstí a ostrými rohy. Rudosrstí jeleni a velcí lenochodi. Mastodonti, mamuti a obrovití sloni s velkými hlavami, krátkými choboty, mocnými kly, stočenými dolů, a nápadně malýma ušima.

Oba bílí muži zapomněli na okamžik na tygry a jako u vytržení hleděli na pravěký svět před sebou.

"Viděl jste někdy něco podobného?" tázal se Gridley.

"V životě ne," odpověděl von Horst.

"Mnohé z nich znám," řekl Gridley. "Na povrchu země dávno vymřeli. Třeba zrovna tenhle!" A ukázal na obra se svěšeným chobotem.

"Deinotherium, starší doba kamenná," určil von Horst.

Také Muviro zíral na mýtinu v němém úžasu.

"Co tomu říkáš?" vyrušil jej Gridley.

"Myslím, že tomu rozumím, bwana," odvětil Muviro. "Chceme-li se zachránit, musíme se co nejrychleji dostat přes palouk. Ta zvířata sem zahnalí tygři. Jestli nás nezabijí oni, rozdupou nás stáda, která před nimi budou prchat."

"Je to tak," souhlasil Gridley.

"Přímo před námi je průchod," upozornil von Horst.

Gridley svolal všechny muže a ukázal, kudy je možno přejít paseku k lesu na protější straně.

"Je to naše jediná naděje," řekl. "Musíme se tam dostat dříve, než tygři zaútočí. Vrátit se a vylézt na stromy už nestihneme. Šavlozubci jsou příliš blízko. Držte se pohromadě a nestřílejte, dokud to nebude nutné!"

"Tygři jsou už na palouku!" vykřikl von Horst. "Úplně nás obklíčili!"

"Jedna cesta je dosud volná," opakoval Muviro.

Na ta slova se karavana vydala zvolna přes mýtinu. Opatrně se proplétala mezi zvířaty, která počínala být neklidná, tušíce nebezpečí. Jeden mohutný mastodont zvedl chobot a výstražně zatroubil. V té chvíli zavládla na pasece panika. Sotva zvířata ucítily a spatřily tygry, dala se do šíleného řevu.

"Pohleďte na tygry!" zvolal von Horst. "Jejich snad sto!"

Nijak nepřeháněl. Ze všech stran se vyhnuly šelmy a uzavřely stádo v jakémsi kruhu. Zatím se do útoku nepouštěly, neboť mezi zvířaty byli mohutní mastodonti.

Náhle jeden ze slonů znovu zatroubil a vyrazil vpřed. Smečka šavlozubých tygrů se mu vrhla s divokým řevem vstříc. Býk v té chvíli ztratil odvahu, obrátil se a zařadil ke stádu.

Vyděšená zvířata si cestovatelů dosud téměř nevšimla. Vtom jeden z tuřích samců, pasoucí se nedaleko, sklonil hlavu a rozběhl se k nim. Waziri, který stál nejbliže, strhl pušku a jedinou ranou tura skolil.

Zvuk výstřelu na okamžik přehlušil křik stáda a upozornil na neznámé tvory uprostřed planiny. Zvířata se dala do pohybu. Prales byl ještě daleko, a Gridley si stále silněji uvědomoval nebezpečí, které jeho přátelům hrozí.

"Musíme se dostat na druhou stranu!" řekl. "Vystřelte a pak rychle do džungle!"

Waziriové se otočili čelem k živé hradbě a vypálili z několika pušek najednou. Salva účinkovala okamžitě. Zvířata se zastavila a pak počala ustupovat. Šelmy však již byly mezi nimi. Proto masa opět změnila směr.

"Už jsou tu zase!" vykřikl von Horst.

Všichni se ohlédlí a spatřili vyděšené stádo, prchající před šavlozubci. Blížilo se jako přival, a k lesu bylo doposavad příliš daleko!

"Vystřelte ještě jednou!" zavelel Gridley.

Na ta slova Waziriové znovu zacílili. Několik mamutů padlo, zbytek stáda se však nezastavil. Teď šlo skutečně o život! Waziriové dokonce odhodili pušky, které jim v běhu překážely.

Několik rudosrstých jelenů předběhlo stádo a vtrhlo mezi prchající muže. Gridley a von Horst se pokusili zastavit zvířata výstřely z revolverů. Vtom mezi ně skočil statný jelen a oddělil je od sebe.

Nedaleko místa, kde se ocitl Gridley, rostl osamělý strom. Protože neviděl nikoho z přátel, Američan se k němu bez váhání rozběhl. Von Horst byl mezitím zahrán na opačnou stranu. Za Gridleyem se objevil mohutný mastodont. Než stačil Američana dostihnout, ten se na poslední chvíli vyhoupl do větvi.

Kde jsou ostatní? Nikoho neviděl. Pokud někdo skončil pod kopyty stáda, sotva vyvázl! Snad se alespoň někdo zachránil! Největší nebezpečí hrozilo von Horstovi, který zůstal vzadu.

Jako u vytržení shlížel Gridley ze stromu. Stovky zvířat, velkých i malých, sváděly na planině boj o život s šavlozubými zabijáky. Paseka rudla krví. Bylo to hrozné a fascinující zároveň.

Kruh kolem stáda se stále zmenšoval. Několika jedincům se jako zázrakem podařilo uniknout, ostatní se stali terčem útoku běsnících šelem. V párech i trojicích vrhali se tygři na své oběti. Nakonec zůstal v aréně poslední obrovitý mamut, zbrocený krví po celém těle. Hlasitě troubil a bojoval ze všech sil, zosobňuje pravěkou sílu, odvahu a neohroženost.

Američanovo srdce bilo nyní pro tohoto osamělého bojovníka, který se nevzdával ani tváří v tvář jisté záhubě.

Vrčící a řvoucí, kroužili tygři kolem. Několik jich napadlo mamuta ze zadu. Otočil se, aby jim čelil. Dva skončili na jeho obrovitých klech, ostatní to však neodradilo. Obr se převalil na záda, odrážející útoky šavlozubců. Po chvíli se opět zvedl a tentokrát zaútočil sám. Krvácející z nesčetných ran, znovu a znovu drásán šavlemi tygřích zubů, bojoval až do úplného konce. Posléze padl a šelmy se pustily do boje o kořist mezi sebou. A sotva nasycení tygři odtáhli, objevili se šakali, hyeny a divocí psi, aby odklidili zbytky z krvavé hostiny.

Sagothové

Šelma byla již na dosah. Tarzan si uvědomil, že smrt se blíží. Necítil strach. Jen jej mrzelo, že nezemře v boji. Osud prostě rozhodl jinak. Ač se nikdy nemodlil, cítil se věřícím. Dokonalá znalost přírody a obdiv vůči jejím silám jej vedly k přesvědčení, že existuje něco, co věda není schopna vysvětlit. Pokud uvažoval o Bohu, činil tak více srdcem než rozumem. Věřil, že po smrti bude žít - žít jako někdo jiný.

Zatímco taktó rozmýšlel, kradla se šelma přímo k němu. Viděl její obrovité tesáky, které ho zanedlouho roztrhají na kusy.

Vtom zaslechl v korunách stromů jakési zvuky. Také tygr je slyšel, neboť se zastavil a zvedl pohled do větví. Haluze zapraskaly a pak se mezi nimi objevilo zvíře, připomínající gorilu. Nebylo samo - s ním se vynořilo ještě několik jemu podobných. Jakkoli tito tvorové vypadali jako opice, nebyly to opice. V tlapách drželi jakési kyje.

Šavlozubec chvíli váhal, ale pak znovu vykročil směrem k Tarzanovi. Vtom jeden z tvorů ve větvích uchopil smyčku a vytáhl syna divočiny nahoru. Tygr vyskočil, aby lapil úlovek, leč vzápětí klesl do porostu, zasažen přívalem těžkých kyjů, které se na něho snesly z koruny stromu.

Tarzana se zatím zmocnilo několik zarostlých, opům podobných tvorů. Teď se zdálo, že smrt ve spárech šavlozubého tygra by byla milosrdnější! Dva jej popadli za ruce, třetí pod krkem, napřahuje sukovicí. A pak se z úst toho, který stál nejbližší, ozvalo něco, čemu Tarzan nemohl uvěřit.

"Ka goda?"

Byla to důvěrně známá výzva, aby se vzdal. Jediné slovo, které rázem měnilo Tarzanovu situaci. Syn divočiny vždy věřil, že řeč velkých opic je základem všech jazyků. Uživali ji pavíani, gorily i Manu, a rozuměli i jiní obyvatelé pralesa. Jak si ale vysvětlit, že ji znají i tito tvorové z nitra Země? Buď mají všechna zvířata též původ, nebo tu působí stejné zákonitosti jako na zemském povrchu! Tarzan byl ohromen - ten, který se ho chystá zabít, promluvil v řeči, k níž jej váží nejkrásnější léta dětství!

"Ka goda?" zeptal se znovu opičák.

"Ka goda," potvrdil Tarzan.

Opičák svěřil kyj, očividně překvapen, že neznámý mluví jeho řečí.

"Kdo jsi?" zněla další otázka.

"Tarzan - mocný lovec a velký bojovník," odpověděl tázaný.

"Co děláš v Mwa-lotově zemi?"

"Přicházím jako přítel. Nemám sporu s tvým kmenem!"

Samec odložil kyj. V té chvíli si dodali odvahy i jeho druzi a shlukli se kolem Tarzana.

"Jak ses naučil jazyku Sagothů?" nechápal opičák. "Chytili jsme spoustu bezsrstých, ale ty jsi první, kdo ho zná!"

"Je to řeč mého kmene," vysvětlil Tarzan. "Jako balu jsem se jí naučil od Kaly a ostatních opů Kerchakova kmene."

"Nikdy jsme o Kerchakově kmene neslyšeli," zavrčel samec.

"Možná že lže!" usoudil jiný opičák. "Zabijme ho! Je to bezsrstý!"

"Ne!" odmítl třetí. "Odvedeme ho k Mwa-lotovi, aby se z jeho smrti potěšil celý kmen!"

"Ano," souhlasil další. "Vezmeme ho zpátky ke kmeni a jeho smrt oslavíme!"

O Tarzanově osudu bylo rozhodnuto! Nyní obrátili Sagothové pozornost k šavlozubému tygři, který se zatím vrátil k úlovku. Chuť do jídla ho však zcela přešla. Ležel vedle mrtvol a blýskal očima po okolních stromech.

Zatímco tři Sagothové svazovali Tarzana, zbylí se pustili do šavlozubce. Metali po něm klacky s takovou přesností, že nedokázal uhnout. Někteří seskočili na zem a podávali těm nahoře spadlé zbraně. Pohybovali se rychlostí malých opiček a počínali si neohroženě a odvážně.

Potlučená šelma se dala na ústup. Svěřila chvost a vběhla do porostu, lámajíc cestou keřiky a větve.

Sotva tygr zmizel, vrhli se opičáci na tuří mrtvolu. Rvali z ní maso, zápasíce mezi sebou o nejlepší sousto. Když ukojili hlad, opustili mršinu, aby ji přenechali šakalům a divokým psům.

Tarzan mlčky přihlížel, sleduje své uchvatitele velmi pozorně. Byli o něco lehčí než gorily. Ač patrně neměli ani tolik síly, byli statní a urostlí. Jejich tlapy se více podobaly lidským končetinám, avšak hustá hnědá srst prozrazovala neklamnou příbuznost s primáty. Měli divočejší výraz než Bolgani, a také určitě větší mozek. Chodili nazí, ozbrojeni toliko sukovicemi. Ty však byly dokonale opracovány, takže tvořily velmi účinnou zbraň.

Když se nasýtí, vydali se Sagothové na zpáteční cestu toutéž stezkou, kde se Tarzan chytil do jejich pastí. Než vyrazili, zakryli osidlo porostem a listím, aby bylo připraveno pro další úlovek. Počínali si přitom velmi obratně. Jakkoli vyhlíželi více jako zvířata, bylo v nich cosi lidského. Stezkou kráčeli vzpřímeně, i když svým pohybem Tarzanovi připomínali jeho někdejší soukmenovce. Cestou nevydali hlásku. Jinému smrtelníku by mohli připadat divocí a nevzhlední, ale Tarzan je viděl poněkud jinýma očima.

Bývá zvykem vědců popisovat naše pravěké předky jako stvoření, žijící v neustálém strachu z šelem. Ale což by bytosti slabé a bezbranné dokázaly přežít všechna nebezpečí a stát se posléze pány tvorstva?

Sagothové z Pellucidaru by se snad mohli blížít neandertálskému člověku. Možná že byli ve vývoji ještě o stupeň níže. Ať tak či onak, ve zdejších končinách byli zřejmě pány, kteří si jsou svého postavení dobře vědomi.

Netrvalo dlouho a Sagothové se zastavili před dutým stromem. Jeden z nich se rozmáchl kyjem a několikrát do dutiny udeřil. Džunglí se rozezněl smluvený signál. Pak bubeník ustal a naslouchal. Vzápětí se ozvala odpověď. Zdálo se, že opice jsou spokojeny. Vylezly na stromy, usadily se ve větvích a čekaly. Dvě vynesly Tarzana, který měl svázané ruce, takže sám šplhat nemohl.

Syn divočiny se otočil k jednomu ze Sagothů.

"Sundej mi pouta," požádal. "Nejsem nepřítel."

"Tar-gashi," štěkl tázaný na svého druha, "bezsrstý chce, abych mu sundal pouta."

Tar-gash, velký, statný samec, odměřil Tarzana zkoumavým pohledem. Zdálo se, že o čemsi usilovně přemýšlí. Pak se obrátil k Sagothovi, kterého Tarzan oslovil.

"Sundej mu je!" poručil.

"Proč?" nerozuměl Sagoth.

"Protože já, Tar-gash, jsem ti to nařídil."

"Ty nejsi Mwa-lot. On je král! Až Mwa-lot řekne, sundám mu je!"

"Já nejsem Mwa-lot, To-yade," opáčil Tar-gash. "Jsem Tar-gash a říkám: Sundej mu je!"

To-yad se přisunul blíže k Tarzanovi. "Mwa-lot přijde. Když on poručí, sundám bezsrstému pouta. Tar-gash mi nebude rozkazovat!"

Jako leopard, tiše a rychle, skočil Tar-gash To-yadovi po krku. Bez varování, okamžitě. Takhle by se opi, s nimiž Tarzan žil, nikdy nezachovali! Tam se dva samci vždy nejprve vyzývali a škorpili, a teprve pak se pustili do boje. Tar-gash však již uvažoval více jako člověk.

Náraz jeho mohutného těla srazil To-yada z větve. Oba samci padali k zemi, ale stačili se zachytit níže a pokračovali v zápase. Teprve po chvíli se spustili dolů. Bojovali mlčky, jen tu a tam některý z nich výhružně zavrčel. Tar-gash se snažil zakousnout protivníkovi do hrdla. To-yad, odsouzený k obraně, se mu v tom pokoušel zabránit. Nakonec se vymanil ze sevření a znovu se vyhoupl na strom. Tar-gash vyskočil za ním. Jeho dlouhé tlapy chytily uprchlíka a strhly zpět. Zanedlouho ležel To-yad bezmocně na zádech.

Tar-gash vycenil tesáky, ale nestiskl.

"Ka goda?" zavrčel.

"Ka goda," odpověděl To-yad, a v té chvíli vítěz uvolnil stisk.

Poražený se okamžitě uchýlil do větvi.

"Sundejte bezsrstému pouta," nařídil Tar-gash, rozhlížeje se, nebude-li někdo následovat To-yada. Nikdo se však již neozval. Jeden z opičáků pak splnil Tar-gashův rozkaz.

"Pokusí-li se utéci, zabijte ho!" dodal Tar-gash.

Když byl zbaven pout, Tarzan očekával, že mu Sagothové odeberou nůž. Ostatní zbraně zůstaly na stezce pod osidlem. Opičáci však dýce nevěnovali sebemenší pozornost. Jak je to možné? Museli si jí přece všimnout!

To-yad seděl nyní stranou od ostatních. Po chvíli se ozvaly kroky.

"Už jdou!" oznámil Tar-gash.

"Mwa-lot přichází," zavrčel jiný opičák, ohlížeje se po To-yadovi. Teď už bylo jasné, co znamenaly úder do stromu! Ale proč ono shromáždění?

Když smečka dorazila, nebylo pro Tarzana těžké poznat Mwa-lota. Mohutný samec krácel v čele. Srst mu již značně prošedivěla, leč jeho obrovitá postava stále budila strach. To díky ní přišel ke svému přízvisku!

Sagothové, kteří zajali Tarzana, seskákali ze stromů a připravili se k uvítání svého vůdce. Ten se několik kroků před nimi zastavil.

"Jsem Mwa-lot," oznámil. "A se mnou jsou příslušníci mého kmene."

"Jsem Tar-gash," opáčil samec na čele zbytku smečky. "A se mnou jsou ostatní z Mwa-lotova kmene."

Uvítání bylo u konce. Mwa-lot vykročil vpřed, následován ostatními samci, samicemi a mláďaty.

"Kdo je tohle?" otázal se, spatřiv Tarzana.

"To je bezsrstý, kterého jsme chytili do pastí," odpověděl Tar-gash.

"Kvůli němu jsi mě zavola?" zvýšil Mwa-lot hlas. "Měls ho přivést! Chodit přece může!"

"O něm buben nemluvil," vysvětloval Tar-gash. "Nedaleko leží mrtvý thag, kterého zabil tarag."

"Uf!" zasyčel Mwa-lot. "Bezsrstého sníme později!"

"Můžeme tančit na slavnosti," navrhl jeden ze Sagothů. "Už mnohokrát jsme jedli bez tance!"

Když se opičáci, vedení Tar-gashem, vydali stezkou, vrčeli na Tarzana samci i samice a mláďata si jej zvědavě prohlížela. V té chvíli se Sagothové chovali jako veleopi. A Tarzan, jakkoli zajatec, se tu cítil jako mezi svými.

Uprostřed zástupu krácel Mwa-lot a jako stín za ním To-yad. O čemsi spolu rozmlouvali, vrhající co chvíli pohledem po Tar-gashovi. Zdálo se, že právě on je předmětem jejich hovoru. To, co To-yad Mwa-lotovi sděloval, vzbuzovalo ve vůdci smečky stále větší hněv. Jako by ho jeho důvěrník chtěl co nejvíce rozzuřit. Všichni si toho všimli - všichni, až na

Tar-gashe, který šel vepředu.

Zlost náčelníkova sílila. A tak sotva se ocitli nedaleko mršiny zabitého tura, vrhl se Mwa-lot s napřaženým kyjem na nic netušícího Tar-gashe.

Celý život bojoval syn divočiny proti svým nepřítelům. Naučil se myslet a jednat rychle. Věděl, že v této smečce nemá příznivce, ale věděl také, že jediný, kdo se k němu zachoval přátelsky, byl právě Tar-gash. A nyní potřeboval pomoci. Tarzan neváhal.

"Kreeg-ah!" zvolal na Tar-gashe, aby vzápětí skočil po To-yadovi a srazil jej do porostu.

Tar-gash se otočil a uviděl rozlíceného Mwa-lota, mávajícího sukovicí. A v příštím okamžiku spatřil ještě něco, čemu nerozuměl. Bezsrstý, v řechi Sagothů gilak, se na útočníka bez váhání vrhl a sevřel jej kolem krku. Pak se otočil, přehodil překvapeného Mwa-lota přes hlavu a mrštil jím mezi ostatní opičáky. Nato se postavil po bok Tar-gashovi.

"Budeme bojovat?" zeptal se.

"Zabijí nás!" odpověděl Tar-gash. "Kdybys nebyl gilak, mohli bychom uprchnout po větvích. Ale protože to nedokážeš, zůstaneme!"

"Veď mě!" vybídl opičáka syn divočiny. "Tarzan může jít toutéž cestou co Sagoth!"

"Pojďme tedy," souhlasil Tar-gash a vyskočil na strom. Tarzan jej ihned následoval.

Mwa-lotovi soukmenovci se pustili za nimi, ale po chvíli se zastavili a vrátili se. Tarzan měl za to, že štvance skončila.

Alespoň tak by tomu bylo v Kerchakově kmeni. Tam stačilo zavřzeného samce zahnat a ponechat vlastnímu osudu.

Sagoth stanul na mohutné větvi a otočil se k Tarzanovi.

"Proč jsi mě varoval?" zeptal se.

"Nejsem nepřítel," odpověděl Tarzan. "Když jsem viděl, jak To-yad proti tobě popouzí Mwa-lota, musel jsem tě varovat! Vždyť jsi mi zachránil život!"

"Co děláš v zemi Sagothů?"

"Byl jsem na lovu."

"Kam půjdeš teď?"

"Vrátím se ke svým druhům," vysvětlil Tarzan.

"Kde jsou?"

Tarzan mlčel. Zvedl zrak ke slunci, jehož paprsky pronikaly listovým. Rozhlédl se kolem - všude jen hustý porost! Nic víc než tráva, spadané listy a větve. Nic, podle čeho by zvolil směr. Tarzan z rodu Opů zabloudil!

V nesnázích

Jason Gridley seděl v bezpečí na vysoké větvi a shlížel dolů. Výjev, jehož byl svědkem - ono úchvatné divadlo drsné pravěké přírody - jej fascinoval. Tak nějak to zřejmě kdysi vypadalo i na zemském povrchu! Způsob, jakým šavlozubí tygři napadli stádo kopytníků, prozrazoval, že vládou vyšší inteligencí než jejich pozemští potomci. Gridley viděl, jak šelmy dáví bezpočet zvířat, snad jen pro samu radost ze zabíjení. Ulovily jich mnohem víc, než mohly zkonzumovat, a přesto vraždění neustávalo. Možná že právě nezřízená touha po krvi se stala osudnou tygrům samotným. Zřejmě se časem počali hubit navzájem. Jakkoli byli pozemští tygři velcí, ve srovnání s těmito obřími zabijáky zůstávali trpaslíky. Pokud jejich vzájemné vyvražďování pokračovalo, pak jako druh nutně zdegenerovali. A nejinak tomu patrně bylo i s jurskými jeleštěry.

Gridleye napadlo, zda podobný osud nečeká i člověka. Počet obyvatel naší planety stále roste a zdrojů života ubývá. Není tedy vyloučeno, že některá z budoucích populací buď zemře hladu, nebo se promění v kanibaly!

Možná že každý živočišný druh má období, kdy vládne ostatním, a jiné, kdy vymírá. A tak bezobratlí uvolnili místo rybám, ryby plazům a ptákům, a ptáci savcům. A všichni pak člověku.

Ale - co bude dál? Gridley věřil, že po člověku přijdou ještě dokonalejší tvorové. Člověk, zdá se, byl Stvořitelovým největším omylem. Vždyť právě v něm se spojují všechny špatné vlastnosti nižších tvorů, a jen málo těch dobrých! Takto zabrán do myšlenek, zapomněl na okamžik na osud svých bližních. Nikde kolem po nich nebylo ani stopy! Jsou mrtvi? Žijí? Pokusil se je zavolat, ale nedostalo se mu odpovědi. Získal dojem, že řev šelmy jeho hlas přehlušil, a tak záhy marného úsilí zanechal. Doufal, že se většině podařilo uprchnout. Co se však stalo s von Horstem? A jak se dostane k O-220? Snad večer šelmy odtáhnou! Pohlédl ke slunci a v té chvíli si uvědomil, že žádný večer nenastane! Vždyť tady je věčné poledne!

Jak dlouho byl již pryč? Podíval se na hodinky. Ale vždyť je vlastně lhotejno, kolik ukazují! Čas se tu stejně nemění! Jedinou nadějí bylo, že se zvířata nasytí a odejdou. Ale po nich nastoupí mrchožrouti! Dosud vyčkávali v uctivé vzdálenosti od hodujících tygrů, ale brzy nadejde jejich čas! A budou stejně nebezpeční jako divoké kočky!

Gridley počal pociťovat hlad. Byl unavený a ospalý. Rozhlížel se kolem, měře vzdálenost, dělicí tygra od stromu. Viděl šavlozubce v útoku a věděl, že jsou rychlí. Zdálo se, že pokus dostat se k masu musí selhat. Ale hlad byl silnější než vědomí nebezpečí.

Gridley vyňal lovecký nůž a tiše se spustil na zem, nespouštěje tygra z očí. Rychle odřízl několik kusů masa z tuří kýty. Šavlozubec, který byl odtud asi padesát yardů, zvedl zrak Gridley zasunutý do pochvy a vyšplhal zpátky do bezpečí. Tygr sklonil hlavu a zavřel oči. Američan nalámal suché větve a v rozsoše stromu rozdělal malý oheň, aby opekl maso. Navrch bylo spálené a uvnitř zůstalo z většiny syrové, ale Gridley by byl v té chvíli přísahal, že v životě nic lepšího nejedl.

Když znovu pohlédl na planinu, viděl, že většina šelmy se zvolna vytrácí k lesu. Těžký krok svědčil o plných žaludcích. Na palouk nyní vběhli divocí psi, hyeny a šakali, aby odklidili zbytky. Hyeny zprvu nehodlaly nikoho k masu pustit, a teprve když měly samy dost, uvolnily místo slabším druhům.

Gridley se zatím uložil ve větvích a brzy usnul. Když se probudil, cítil se opět silný. Hlad nyní vystřídala žízeň.

Z planiny již odtáhli i poslední mrchožrouti. Zápach masa, vystaveného slunečním paprskům, Gridleyovi napovídal, že

je třeba vyrazit. Tygři by se mohli vrátit!
Seskočiv ze stromu, vydal se k lesu, aby našel stopu svých přátel.

Na palubě O-220 ubíhaly hodiny stejně bezútěšně jako v pralese. Ti, kdo tu zůstali, počali ztrácet naději, že své pohřešované druhy ještě někdy uvidí.

"Jsou pryč téměř dvaasedmdesát hodin," upozornil Zuppner, který spolu s Hinesem a Dorfem téměř neopustil pozorovatelnu. "Nikdy v životě jsem se necítil tak bezmocný. Nevím, co dělat."

"Teď můžeme spoléhat jen na své síly a trpělivost," řekl Dorf.

"Přesně tak," souhlasil Zuppner. "Kdybychom byli na zemském povrchu, dávno bychom vyrazili ostatní hledat. Ale tady v Pellucidaru opustit tohle místo znamená ztratit se nadobro. Nezbyvá než čekat, že se naši přátelé vrátí."

Na dolní palubě stál ve dveřích kuchař Jones a pozoroval nehybné polední slunce. V jeho dobrácké tváři byl vepsán údiv i obavy. Po chvíli se vrátil do kuchyně a vyňal z kapsy zaječí tlapu. Přejel jí čelo a temeno hlavy, předřikávaje přitom jakousi formuli.

Poručík Hines obhlížel okolí dalekohledem. Dokonale prohlédl každý strom, větev, ba i list. Podivný svět Pellucidaru mu již zevšedněl. Hledal člověka.

Náhle překvapeně vykřikl.

"Co se děje?" zeptal se Zuppner. "Co jste viděl?"

"Člověk!!!" zvolal Hines. "Určitě to byl člověk!"

"Kde?" nechápal Dorf, zvedaje dalekohled k očím.

"Dva díly vlevo," napověděl Hines.

"Vidím ho!" potvrdil Dorf. "Je to Gridley, nebo von Horst - ale přichází sám!"

"Vezměte deset mužů," vyzval Dorfa Zuppner. "Ozbrojte je a jděte mu naproti! Neztrácejte čas!"

Oba důstojníci pak sledovali z pozorovatelný Dorfa, jak míří vstříc muži, který se rozběhl k vzducholodi. Tím mužem byl Jason Gridley.

Konečně se setkali a potřásli si rukama. Gridleyova první slova patřila zbytku výpravy.

Dorf pokrčil rameny. "Jste zatím jediný, kdo se vrátil," řekl.

Světlo v očích mladého Američana pohaslo. Najednou vypadal znaveně a staře.

"Byl jsem zřejmě celou dobu nedaleko vzducholodi," usoudil. "Ale nevěděl jsem o tom. Hodinky jsem ztratil, když jsem prchal na strom před tygrem. Pak mě na palouku napadl další. Zdálo se mi, že jsem pryč snad týden. Jak to vlastně bylo dlouho?"

"Dvaasedmdesát hodin," zněla odpověď.

Gridley náhle rozjasnil tvář. "Pak ještě netřeba ztrácet naději! Myslel jsem, že jsem v pralese mnohem déle! Několikrát jsem usnul, ale vždy mě probudily hlad a žízeň."

Cestou k vzducholodi se Gridley vyptával na vše, co se tu dělo, zatímco byl pryč. Na palubě jej přivítali Zuppner a Hines, naléhajíc, aby vyprávěl.

"Nejdřív bych se vykoupal a najedl," přiznal Gridley. "Ať mi Bob upeče vejce se slaninou a já vám pak všechno povím."

Po chvíli se Gridley vrátil, vykoupan, oholen a převlečen. Sotva všichni usedli ke stolu, vešel Jones, záře úsměvem.

"Jsem rád, že vás zase vidím," oslovil Gridleye. "Věděl jsem, že se něco děje, ale že to dobře dopadne!"

"I mě těší, že jsem zpátky," odpověděl Američan. "Vaše kuchyně mi chyběla! Ale proč myslíte, že všechno dobře dopadne?"

"Řek mi to můj talisman," vysvětlil kuchař. "A ten se nikdy nemejlí! Jen abych ho neztratil!"

"Kolem je spousta zajíců, Bobe," smál se Zuppner. "Budeš-li chtít, nachytáme ti jich plný pytel!"

"Když je nechytíte v noci, nemá to smysl," upozornil Jones.

"Dobře, že jsme tě vzali s sebou," řekl Gridley. "A dobře i pro Pellucidar - takového kouzelníka tu jistě ještě neměli! Zdá se mi ale, že brzy budeš tu svou zaječí tlapu potřebovat sám pro sebe!"

"A proč to?" nerozuměl Jones.

"Duchové mi prozradili, že dojde k nejhoršímu, jestli hned nepřineseš jídlo!" smál se Gridley.

"Hrome!" ulevil si černochoch. "Hned jsem tady!" A spěchal do kuchyně.

Při jídle Gridley vyprávěl o svých dobrodružstvích. Nevynechal přitom sebemenší podrobnost.

"Myslíte, že byste dokázal dovést skupinu mužů na místo, kde jste ztratil ostatní?" ptal se Zuppner.

"Myslím, že ano," potvrdil Gridley. "Od chvíle, kdy jsme vkročili do pralesa, jsme značili stromy až k stezce. Pak jsme pokračovali vlevo. Ale vracet se tam nebude třeba!"

Oba důstojníci nechápavě zavrtěli hlavami. Na okamžik zavládlo v jídelně ticho.

"Mám lepší nápad," vysvětlil Gridley. "Zbylo nás sedmadvacet. Řízení lodi zvládne dvanáct mužů. To znamená, že pro pátrání zbude patnáct, beze mě čtrnáct. Rozhodnete-li se vyslat pátrací oddíl, může mu velet poručík Dorf. Kapitán a navigátor by měli zůstat na palubě."

"Říkal jste, že s pátrači nepůjdete," upozornil Zuppner.

"To souhlasí," potvrdil Američan. "Poletím malým průzkumným letadlem. Bude lépe, když den po mém odletu počkáte."

Do té doby buď zmizelé najdu, nebo zjistím, že další pátrání nemá smysl."

Zuppner pokýval hlavou. "Také jsme uvažovali o použití letadla," řekl. "Zvláště Hinesovi se ta myšlenka velmi zamlouvala. Ale pak jsme si uvědomili, že by pilot nemusel O-220 najít. Vždyť tu nejsou žádné orientační body!"

"Toho jsem si vědom," souhlasil Gridley. "Ale je to zřejmě jediná naděje."

"Nechte letět mě," navrhl Hines. "Mám po kapitánovi ze všech nejvíc zkušeností."

"Souhlasím, že jste všichni lepší letci než já," pravil Gridley. "Ale to mě nezavazuje odpovědnosti. Mám za úkol dbát o bezpečnost všech členů výpravy. Nemohu si tedy dovolit vystavovat vás dalším nebezpečím. Věřím, že mi rozumíte, a doufám, že nebudete nic namítat."

Chvilí mlčeli - jako by v tom okamžiku byl každý zaujat především svou kávou či cigaretou. Konečně Zuppner přerušil ticho.

"Dříve než odstartujete," řekl, "byste se měl pořádně vyspat. My zatím připravíme letadlo. Musí být v naprostém pořádku!"

"Děkuji vám," opáčil Gridley. "Máte pravdu. Času sice není nazbyt, ale pokud mě vzbudíte hned, jak bude stroj schopen letu, souhlasím."

Zatímco Gridley spal, spustili ostatní průzkumný letoun na zem, kde ho prohlédli a přezkoušeli. Ještě než byli s prací hotovi, objevil se Američan mezi nimi.

"To jste se moc nevyspal," uvítal jej Zuppner.

"Cítím se dobře," odpověděl Gridley. "Nemohu přece spát, když naši přátelé někde bloudí a čekají, že jim přijdeme na pomoc!"

"Kudy poletíte?" tázal se Zuppner. "A podle čeho se chcete orientovat při návratu?"

"Poletím přes les, asi tak daleko, kam až mohli dojít. Předpokládám, že mířili stále dál od vzducholodi. Jakmile naberu patřičnou výšku, pokusím se hledat orientační body - hory, nebo vodu. Během letu vše zakreslím. Doufám, že tak najdu snadno cestu zpět. Zásoba paliva mi dovolí vzdálit se asi dvě stě padesát mil. Až doletím k místu, kde by mohli naši přátelé být, začnu kolem kroužit. Snad uslyší motor a dají mi znamení."

"Přistanete?" ptal se Zuppner, všimnuv si Gridleyovy pušky.

"Pokud je najdu v otevřené krajině, tak ano. Ale ať tak či onak, myslím, že v Pellucidaru není radno chodit beze zbraně!"

Po poslední prohlídce stroje potřásl Američan pravicí všem svým přátelům a vyhoupl se do pilotní kabiny.

"Sbohem, starý brachu," pokynul mu Zuppner. "Bůh vás provázej!"

Gridley se vyklonil z letounu a ještě jednou podal kapitánovi ruku. Poté dva mechanici nahodili vrtuli a odtáhli brzdící špalky. Motor zaburácel a letadlo se rozběhlo po travnatém koberci, aby se vzápětí odlepilo od země, opsalo ve vzduchu velký půlkruh a zamířilo k pralesu.

Ještě než učinil první obrátku, Gridley si uvědomil, že řídit letoun v Pellucidaru bude věci svrchovaně obtížnou. Doufal, že dobrým vodítkem mu bude nedaleký hřeben, vypínající se vysoko k obloze. Záhy však zjistil, že jak on, tak i ostatní pahorky se ztrácejí v terénu, který tu neměl žádný horizont! Zakroužil tedy kolem, snaže se najít jiný orientační bod, leč bez valného výsledku.

Bylo jasné, že další otálení v blízkosti vzducholodi by bylo toliko ztrátou času a paliva. Rozhodl se tedy pokračovat v cestě nazdařbůh. Letoun se vznášel nad pralesem, v jehož útrobách uvízli nešťastní ztracenci. Možná že teď letí právě nad nimi!

Celé dvě hodiny udržoval Gridley přímý kurs. Minul les, další planinu a horský hřeben, avšak po těch, které hledal, nebylo nikde ani stopy. Paliva ubývalo, a tak se rozhodl k návratu. Nezdálo se mu pravděpodobné, že by se jeho přátelé pustili do neznámých hor.

Právě dokončil obrát, když vtom se cosi mihlo těsně za letounem. Otočil se a strnul.

Přímo nad ním se vznášel obrovitý pták s širokými perutěmi. Gridley viděl mohutný zobec, vyzbrojený dvěma řadami ostrých zubů. Zablýhl pár olbřímích křídel z šedavé kůže a uvědomil si, že ten tvor nepatří do ptačí říše. Byl to pravěký pteranodon!

Gridley počal klesat, leč ještě byl stále za ním. Náhle došlo ke střetu. Dřevo zapraskalo a od kovové konstrukce se vznesl ohon jisker. Pteranodon vlétl přímo do víru vrtule. Letadlo se převrátilo a Gridley vyskočil z pilotní kabiny, trhnuv vzápětí pojistkou padáku. Pak jej cosi udeřilo do hlavy a ztratil vědomí.

Phororhacos

"Kde jsou ti lidé?" zeptal se znovu Tar-gash.

Tarzan pohodil hlavou. "Nevím," přiznal.

"A odkud jsi?" pokračoval výslech.

"Zdaleka," řekl Tarzan. "Moje země není v Pellucidaru."

Tomu Sagoth nerozuměl. A stejně tak nechápal, jak se může někdo ztratit a netrefit zpátky. Jako všichni obyvatelé Pellucidaru měl i Tar-gash vyvinut instinkt, jenž mu umožňoval orientovat se kdekoli bez sebemenších problémů. "Vím, kde sídlí kmen lidí," pravil opičák. "Možná k nim patříš. Zavedu tě tam."

Tarzan neměl ani ponětí o tom, kde se nachází O-220. Zároveň si nebyl jist, hovoří-li Tar-gash o jeho přátelích. Proto se rozhodl následovat jej kamkoli.

"Jak je to dlouho, cos viděl kmen lidí?" zeptal se pro jistotu. "A jak dlouho tu žije?"

Doufal, že ze Sagothovy odpovědi pozná, mluví-li o členech výpravy. Bu-dou-li pro opičáka kýmisi novým, půjde zřejmě opravdu o ně.

Tar-gash však jeho očekávání nesplnil. Čas pro něho nic neznamenal. Nezbyvalo než ho následovat do míst, o kterých se zmiňoval.

Tvořili vskutku podivnou dvojici. Pravěká bytost, kdosi na rozhraní zvířete a člověka, a anglický šlechtic, který vždy ochotně odhodil zátěž společenské konvence a žil jako pralesní divoch, svému huňatému průvodci v leččem podobný. Tar-gash zpočátku pokládal svého druhu za méně odvážného a slabšího, než byl sám. Postupně však k němu pociťoval stále větší úctu, ba dokonce jakousi oddanost. Vše do té míry, jak mu jeho primitivní mozek dovoľoval.

Lovili a bojovali společně. Společně se proháněli ve větvích a skrývali v korunách, když jim do cesty vstoupily velké

šavlozubé kočky. Společně sledovali zvířecí stezky. Oba byli znamenitými stopaři.

Tarzan si zhotovil nový luk i oštěp. Tar-gash podobně zbraně zpočátku odmítal, ale sotva se přesvědčil, jak snadno jimi lze ulovit kterékoli zvíře, zcela mu učarovaly. A Tarzan jej ochotně učil, jak s nimi zacházet.

Kraj, jímž procházeli, měl dostatek vody i zvíře. Byl porostlý lesy, které tu a tam střídaly rozlehlé lučiny, kde se pod věčným poledním sluncem popásala stáda nejružnějších kopytníků. Tarzan byl až dosud přesvědčen, že neexistuje krásnější místo než jeho rodná džungle. Čím víc však poznával Pellucidar, tím silněji k němu počal lnout. S lidmi se dosud nesetkal, a to mu vyhovovalo. Rozhodně dal vždy přednost pralesním šelmám před těmito v jádru krutými a nelítostnými tvory.

Přátelství, které mezi Sagothem a Tarzanem vzniklo, bylo založeno na vzájemné úctě a postupně se stále upevňovalo. Mluvili spolu, jen když to bylo bezpodmínečně nutné. A to věru nebylo příliš často. Svůj vztah vyjadřovali spíše pohledy a posunky.

Tarzan začal nabývat pocitu vyrovnanosti a klidu, z něhož se vytrácelo vědomí odpovědnosti za lidi, které do tohoto tajemného světa přivedl. Kdyby tušil, do jakých nesnází se dostali, jistě by si počínal jinak. Domníval se, že jsou v bezpečí na palubě vzducholodi, zajištění pro pobyt pod zemí, a že jeho nepřítomnost nijak nepociťují. Když se však nad vším hlouběji zamyslel, bylo mu jasné, že nakonec se vrátit musí.

Teď byl ovšem na cestě k lidem, o nichž hovořil Sagoth. Step, v níž se právě ocitli, se od předchozí krajiny značně lišila. Rostla tu zakrslá tráva, spasená nekonečnými stády. Planina působila opuštěně a tísnivě. A tehdy Tarzan poprvé ucítil cosi jako stesk.

Byli již skoro uprostřed paseky, když vtom je vyrušil jakýsi podivný zvuk. Otočili se a pohlédli do oblak. V dáli bylo vidět nepatrný tmavý bod.

"Rychle!" vykřikl Tar-gash. "To je thipdar!" A táhl Tarzana do úkrytu pod mohutným stromem.

"Co je to thipdar?" nerozuměl syn divočiny.

"Thipdar je thipdar," zněla odpověď. Zdálo se, že Sagoth není schopen vysvětlit, o koho vlastně jde.

"Je to živý tvor?" pokusil se Tarzan dovědět víc.

"Ano," přitakal Tar-gash. "Je velmi silný a divoký."

"Tohle není thipdar!" soudil Tarzan.

"A co je to tedy?"

"Letadlo."

"Co je to letadlo?"

"Bude těžké ti to vysvětlit," řekl Tarzan. "Něco, co postavili lidé a v čem létají vzduchem."

Pak učinil několik kroků vpřed. Chtěl dát pilotovi znamení. Bylo jasné, že letadlo odstartovalo z O-220.

"Vrať se!!!" volal Tar-gash. "S thipdarem nemůžeš bojovat! Slétne dolů a odnese tě pryč!"

"Neublíží mi," ujistil opičáka Tarzan. "Je v něm můj přítel."

"A ty v něm budeš také, jestli se hned neschováš!" trval na svém Sagoth.

Když se letoun přiblížil, rozběhl se Tarzan po mýtině, aby si ho pilot všiml. Mával přitom rukama, ale muž jej patrně neviděl, neboť pokračoval v letu.

Jakmile letadlo zmizelo oběma z dohledu, zůstal Tarzan stát uprostřed pláně a díval se do mraků. Tehdy si uvědomil odpovědnost za ostatní. Zatímco on užívá volnosti, nasadil jeden z nich život, aby ho našel a přivedl zpátky! A pak - pokud letoun krouží nad lesem, jak nalezne pilot cestu ke vzducholodi?

"To nebyl thipdar," souhlasil Tar-gash. Také on opustil úkryt a přidal se k Tarzanovi. "Tohle zvíře jsem nikdy neviděl. Je větší, a asi ještě strašnější! Muselo být velmi rozzlobeno, protože strašně vrčelo!"

"Není to živý tvor," opakoval Tarzan. "Je to něco, co lidé z mé země postavili, aby mohli létat vzduchem. A byl tam můj přítel, který mě hledá."

Sagoth potřásl hlavou. "Jsem rád, že neslétl dolů," přiznal. "Buď se zlobil, nebo měl hlad. Jinak by tolik nekřičel!"

Bylo jasné, že Tar-gash letadlo nikdy nepochopí. Opičák byl přesvědčen, že je to létající ještěr. Ale to teď nebylo důležité. Tarzan musel především zjistit, kudy se vydat za svými přáteli. Možná týmně směrem, jakým ho nyní Sagoth vedl k těm, které nazýval lidmi!

Hukot motoru utichl a Tarzan se svým průvodcem opět vykročili plání ke vzdáleným pahorkům. Stezka, po níž až dosud šli, se postupně stáčela k hlubokému kaňonu, lemovanému četnými útesy a jeskyněmi. Dno soutěsky bylo pokryto kameny a úlomky skal. Vegetace tu rostla jen zřídka. A zdálo se, že ani zvíře tu nebude mnoho.

Všude panovalo ticho. Tarzan však přesto pozorně naslouchal, zda se odněkud znovu neozve motor letounu. Místo toho zazněl náhle z vrcholku strže jakýsi skřípot.

"To je dyal," řekl Tar-gash.

Tarzan nerozuměl. "Dyal?"

"Dyal. A zlobí se."

"Kdo je to dyal?"

"Strašný pták," vysvětlil Sagoth. "Ale jeho maso je dobré. A Tar-gash má hlad."

Je-li dyal strašný, či nikoli, bylo nyní lhostejné. Znamenal maso a oba poutníci měli hlad. Proto se opatrně plížili vpřed. Kaňonem vanul slabý větřík, nesa s sebou podivný pach. Patřil ptáku, podobnému pštrosu, leč mnohonásobně většímu. Ptáku, jehož hlas bylo slyšet stále zřetelněji.

Tar-gash šel nyní první. Cestou využíval všech úkrytů, které mezi skalisky objevil. Za jedním z mohutných valounů se zastavil, ukazuje Tarzanovi, aby vyhlédl před sebe. A tehdy syn divočiny spatřil původce hluku. Jako odchovance pralesa jej máloco vyvedlo z míry. Avšak tvor, který tu zarýval obrovité spáry do útesu, předčil všechna jeho očekávání. Bylo to cosi z jiného světa. Pro Tar-gashe prostě dyal, neboli pravěký Phororhacos. Obrovité zvíře, jehož

hlava, větší než hlava koně, se tyčila dobrých deset stop nad zemí. Mohutný, zahnutý zobec byl doširoka otevřen. Krátká křídla do čehosi úporně bila.

A pak si Tarzan všiml, že onou věcí je oštěp v lidské ruce! Jak pitvorná zbraň proti předpotopnímu obru! Tarzan nechápal, že se Tar-gash hodlá pustit s dyalem do boje, ozbrojen toliko kyjem. Viděl, jak se vynořil z úkrytu v rozsedině a zamířil přímo k obrovskému ptáku. Ten byl natolik zaujat soubojem s kýmsi neznámým, že nového nepřítele ani nepozoroval.

Konečně našel Tar-gash místo, odkud mohl na dyala zaútočit. Tarzan jej mlčky následoval. Sagoth sevřel kyj v pěsti, vstal a rozběhl se netvorovi vstříc. Tarzan vložil do luku šíp a napjal tětívu. A tehdy je pták zpozoroval. Otočil se a vyrazil proti vetřelcům, kteří jej chtěli zřejmě připravit o kořist. Tar-gash roztočil sukovici a mrštil jí po jednom z obrovitých pařátů. Vtom okamžiku Tarzan pochopil smysl jeho počínání. Ale co když kyj mine svůj cíl? To by byl Tar-gashův konec!

Nebylo to poprvé, kdy měl Tarzan možnost obdivovat Sagothovu neohroženost. Leč to, čeho se odvážil tentokrát, hraničilo s šílenstvím. A pak se stalo, čeho se syn divočiny obával - Tar-gash skutečně chybil! Tarzan vypustil šíp a ten se zaryl dyalovi hluboko do hrudi. Tar-gash hbitě uskočil a v příštím okamžiku zasáhla dyala další střela z Tarzanova luku. Dříve než pták zaútočil, zvedl Sagoth jeden z kamenů a udeřil jej do hlavy. Dyal zavrával a zvrátil se naznak.

V té chvíli odkudsi vylétl oštěp a zasáhl opeřence přímo do srdce. Ptačí obr sebou škubl a pak zůstal ležet bez známky života. Syn divočiny se ohlédl a spatřil neomylného střelce. Před ním stál vysoký, urostlý bojovník. Jeho bronzově opálená pleť se leskla v poledním slunci. Husté kadeře mu splývaly až na ramena, obepnuty čelenkou z jelenice. Vyzbrojen byl kamenným tesákem, zasunutým za bederní pás. Rysy tváře měl pravidelné a výrazné. Byl přímo ztělesněním mužné síly.

Tar-gash se k němu bez váhání rozběhl, mávaje kyjem.

"Jsem Tar-gash!" volal. "Budu zabíjet!"

Neznámý se chopil dýky a čekal.

Tarzan zastoupil Sagothovi cestu. "Proč ho chceš zabít?" nechápal.

"Je to gilak!" odpověděl opičák.

"Zachránil tě před dyalem!" upozornil Tarzan. "Mé šípy by ho nezabily. Nebýt jeho, oba jsme zemřeli!"

Sagoth byl zmaten. Rozpačitě se škrábal v zátylku. "Když nezabiji já jeho, zabije on mě," usoudil.

Tarzan se obrátil k neznámému.

"Jsem Tarzan," řekl v řeči opů. "A to je Tar-gash."

"Jsem Thoar," představil se neznámý.

"Buďme přáteli," navrhl Tarzan. "Nemáme s tebou žádný spor."

Muž byl očividně překvapen.

"Rozumiš řeči Sagothů?" zeptal se Tarzan.

"Trochu," přiznal muž. "Ale proč bychom měli být přáteli?"

"A proč bychom měli být nepřáteli?" opáčil syn divočiny.

Thoar pokrčil rameny. "Nevím," řekl. "Vždycky to tak bylo."

"Společně jsme zabili dyala," pokračoval Tarzan. "Kdybychom nepřišli, zabil by tě. A kdybys po něm nehodil oštěp, zabil by nás. Proto bychom měli být přáteli. Kam jdeš?"

"Zpátky ke svým lidem," odvětil Thoar, ukazuje týmž směrem, kudy se ubírali Tarzan se Sagothem.

"Máme stejnou cestu," řekl Tarzan. "Pojďme společně. Tři páry rukou dokáží víc než dva."

Thoar zvedl zrak k Tar-gashovi.

"Půjdeme společně jako přátelé?" zeptal se Sagotha Tarzan.

"Nikdy jsme nebyli přáteli," odpověděl Tar-gash, jako by pamatoval celá tisíciletí.

Tarzan se usmál. "Tak jimi budeme teď! Pojďme!"

Pak se otočil k dyalovi a počal svým loveckým nožem odřezávat jednotlivé porce. Tar-gash i Thoar na okamžik váhali, dívající se jeden na druhého, nakonec ale překonali ostych a následovali jeho příkladu.

Thoara zaujal Tarzanův tesák. Krájel snadno a rychle, zatímco jeho nůž jen pomalu a ztěžka. Tar-gash si počínal zcela po svém. Zaryl prostě do kořisti zuby a trhal. Tarzan chtěl sníst maso syrové, avšak když viděl, že Thoar připravuje ohniště, rozhodl se k němu přidat.

Jedli beze slova. Sagoth odnesl svůj díl do ústraní. Jeho zvířecí instinkt byl ještě stále silný. Když se nasytili, vyrazili stezkou, vedoucí k horám. Tarzan se cestou vyptával Thoara na jeho zemi a lidi, kteří tam žijí. Primitivní řeč Sagothů mu však nedovolovala zjistit vše, co ho zajímalo. Proto se rozhodl naučit jazyku svého průvodce. Nikdy mu něco podobného nečinilo potíže. Thoar byl navíc ochotným učitelem.

Když dosáhli vrcholku kopců, otevřela se před nimi jakási kotlina, za níž se k nebi zvedaly vysoké hory.

"Tam leží Zoram," ukázal Thoar před sebe.

"Co je Zoram?" ptal se Tarzan.

"Moje země," vysvětlil muž. "Leží v Pohoří thipdarů."

Již podruhé slyšel Tarzan tohle podivné slovo. Co to asi je za zvláštního tvora? Tar-gash za něho pokládal letadlo a Thoar nyní hovořil o horách, nesoucích jeho jméno.

"Kdo je thipdar?" zeptal se syn divočiny Thoara.

Thoar neskřýval překvapení. "Odkud jsi, že nevíš, kdo je thipdar, a nemluviš jazykem gilaků?"

"Nejsem z Pellucidaru," řekl Tarzan.

"Odkud můžeš být, když kolem není nic jiného než Molop Az, obklopený mořem, po němž pluje Pellucidar? V Molop

Azu žijí jen démoni, únosci mrtvých. Nikdy jsem žádného neviděl, ale jsem si jist, že nevypadají jako ty."
"Nejsem z Molop Azu," potvrdil Tarzan. "I když mám pocit, že svět, odkud jsem přišel, také obývají démoni."
Jak lovili a putovali krajinou, jejich přátelství sílilo. Ač představovali tři zcela odlišné epochy lidského vývoje, našli v sobě mnoho společného.

Tarzan již zcela ztratil pojem o čase, který uplynul od chvíle, kdy opustil vzducholod'. Tušil, že míří neznámým směrem, ale o návratu neuvažoval. Naděje, že by sám našel cestu zpátky, byla pramalá. Snad ho objeví pilot průzkumného letadla či posádka O-220. A pak - se svou stávající situací byl spokojen.

Když se jednoho dne najedli, vyspali a vydali na další pouť, spatřil Tarzan v dáli uprostřed planiny jakýsi předmět. Bylo to něco, co zcela jistě nevytvořila sama příroda. A protože ho vždy lákaly podobné záhady, okamžitě vyrazil tím směrem. Konečně byli na místě a Tarzan nemohl uvěřit svým očím - onou věcí byl vrak letounu!

Rudá Růže Zoramu

Jana, Rudá Růže Zoramu, se zastavila a rozhlédla se po skaliskách za sebou. Měla hlad a byla ospalá. Prchala před čtyřmi muži z Pheli, země, ležící na úpatí Pohoří thipdarů, v sousedství kraje Zoram. Chvilí stála bez hnutí, aby se vzápětí skryla mezi útesy. Vyrostla v horách a na lidi z nížiny, odkud pocházeli i její pronásledovatelé, hleděla s pohrdáním. Nenáviděla muže z Pheli, kteří z hor unášeli ženy. Nebyli jediní, kdo toužil po půvabných horalkách, jako byla Rudá Růže Zoramu. Také Janina sestra a dvě přítelkyně byly uneseny. Takový osud připadal Janě horší než smrt. Znamenal by navždy opustit milované hory a stát se ženou z údolí.

Muži ze Zoramu si vybírali manželky pouze mezi horalkami. Janu milovalo mnoho mladých bojovníků, ale žádný dosud nezískal její srdce. Dívka věděla, že pokud ji neunes někdo z cizinců, tak jako tak se stane družkou některého ze svých soukmenovců. Získá-li ji horal ze Zoramu či Clovi, nebude to pro ni pohanou, nýbrž vyznamenáním. Padne-li však do rukou Phelanů, pak raději zemře!

Jednoho dne sbírala ve skalách thipdarů vejce a přepadl ji vysoký, zarostlý muž. Unikla mu, avšak před vesnicí si na ni počíhal a přivedl s sebou tři kumpány. Pronásledovatelé se teď právě zastavili nedaleko jejího úkrytu, aby si odpočinuli.

"Vraťme se zpátky, Skruku," navrhl jeden. "Tady ji nikdy nechytíš. Je to místo dobré pro thipdary, ale ne pro nás!"

Skruk zavrtěl hlavou. "Viděl jsem ji," řekl. "A dostanu ji, i kdybych ji měl pronásledovat až k Molop Azu!"

"Ruce máme rozedrané od skal," upozornil jiný, "sandály roztrhané a nohy samou krev. Nemůžeme dál! Zemřeme!"

"Třeba zemřete," opáčil Skruk, "ale dokud jste naživu, půjdete se mnou! Já jsem náčelník a rozhodl jsem!"

Muži reptali, avšak sotva se Skruk zvedl, následovali jej. Jako lidé z nížiny se v horách pohybovali s velkou námahou. Navíc cesta, kudy Jana prchala, byla krkolomná a nebezpečná.

Dívka, pozorujíc své nepřátele shora, zjistila, že znovu objevili její stopu, a tak usoudila, že nemá smysl dále se skrývat. Vstala tedy, jakkoli jí bylo jasné, že ji dříve či později spatří.

Prostý šat, zhotovený z kůže tura, sahal jí do půli lýtek a obepínal její štíhlou postavu. Slunce zlatilo bronzovou pleť a odráželo se od hustých tmavých vlasů, sepjatých čelenkou s ptačím perem a řadou kostěných spon, jejichž konce byly bohatě zdobeny jemnou řezbou. Na krku jí visel kožený náhrdelník. Zápěstí a kotníky měla ověšeny náramky z kůstek drobných zvířat. Obuta byla do pevných sandálů. U pasu se jí houpal kamenný nůž a v ruce třímala lehký oštěp.

Učinila několik kroků ke srázu, zdvihla jeden z kamenů a hodila jej dolů po svých pronásledovatelích.

"Vraťte se na svá blata!" vykřikla. "Rudá Růže Zoramu není pro vás!"

Pak se otočila a rozběhla se vzhůru.

Zoram byl na dohled, avšak dívku od něj dělila hluboká skalní rozsediná. Běžela těsně po jejím okraji. Věděla, že pokud se jí podaří dostat na dno rokle, cesta domů bude volná. Avšak skály se zvedaly stále výš a nikde ani skulina, již by bylo možno sestoupit. Když minula útes, otevřela se před ní krajina, jakou dosud nikdy nespatriila. Uvědomila si, že prošla snad celým horským pásem. Průrva mezi skalami tu přecházela v široký kaňon, ústící do rozlehlé pláně. Svahy byly zalesněny a pod nimi se prostírala travnatá step.

Pro Janu to byl nový svět, který ji však příliš nenadchl. Vždyť právě takový kraj je plný zlých lidí a divokých šelem! Po pravici se jí pnuly hory, po levici sbíhala rokle, a kdesi za ní byl Skruk a jeho kumpáni. Zprvu měla dojem, že je v pastí. Sotva ale urazila pár kroků, zjistila, že cesta dolů je možná. Rokle teď byla její jedinou nadějí!

Sestup nebyl snadný a pronásledovatelé se blížili. Pokusila se zrychlit, přeskakujíc z kamene na kámen, leč ani Skruk a jeho pomocníci nelenili. Vše nasvědčovalo tomu, že ji dříve či později dostihnou.

Jana pohlédla dolů. Pod sebou spatřila žulový balvan, který se tu zachytil a vytvořil jakousi terasu, shora zčásti krytou útesem. Ohlédla se. Skruk byl již na vrcholu hřebene. Klopýtal, těžce dýchal, ale neumdléval. Nezbyvalo než se co nejrychleji rozhodnout. Svoboda, nebo smrt!

Koženou smyčkou připevnila na záda oštěp a pak se počala plížit k okraji převisu. Snad se bude čeho zachytit!

Přehoupala se přes stěnu a zapřela nohama o skulinu ve skále. Rukama přitom hledala další úchyt. Musela jednat rychle, neboť Phelané byli nedaleko. Konečně našla šterbinu, do které mohla vsunout jednu ruku. Druhou spustila a nohou nahmatala další výstupek. Vtom se přímo nad ní ozval výkřik a vzápětí se v průrvě objevila Skrukova hlava.

"Podržte mi nohy!" přikázal svým kumpánům a lehl si na břicho. Pak se sklonil dolů, snaže se Janu zachytit.

Dívka byla v tu chvíli rozhodnuta raději skočit do strže, než se nechat lapit. Naštěstí našla o něco níže další oporu. Sehnula se a Skruk hmatl naprázdno. Byl zlostí bez sebe. Ta, jež mu unikala, byla na dosah, a přesto tak daleko! Musí se jí zmocnit! Stůj co stůj! Čím déle však hleděl do propasti, tím větší měl o dívku strach. Chtěl ji živou! Zdálo se nemožné, aby slezla celé skalisko! A pak - jestli se vyděsí, bude se snažit dostat dolů co nejrychleji, a to by mohlo znamenat pád do hlubiny!

Skruk se zvedl a vrátil k ostatním. "Najdeme jinou cestu," řekl. Pak se ještě jednou sklonil přes okraj převisu.

"Unikla jsi, horalko!" zvolal. "Vrátím se teď do Pheli. Ale přijdu znovu a odvedu tě!"

"Ať tě thipdarové roztrhají na kusy!" odpověděl dívčí hlas z rokliny.

Skruk mlčel. Muži se obrátili a zamířili na stezku, kudy přišli. Dívka netušila, že se vydávají hledat cestu do údolí. Usoudila, že teď už nemusí spěchat. Zvolna sestupovala k žulové terase. Tady dokonce našla thipdaří vejce, jímž ukojila žízeň i hlad. Další sestup byl dlouhý a namáhavý, leč dívka jej nakonec úspěšně zvládla. Mezitím Skruk a jeho kumpáni objevili schůdnější cestu a byli v té chvíli sotva pár mil od ní.

Jana rozvažovala, kudy dál. Instinkt jí radil vydat se vzhůru, leč rozum se tomu vzpíral. Nakonec se rozhodla sejít do údolí. Netušila, že pronásledovatelé jsou jí stále v patách.

Sestupovala k ústí kaňonu, který se postupně rozevíral v malebnou dolinu. Ještě nikdy v životě nebyla Jana tak hluboko v nížině. Proto nemohla tušit, jak je tu krásně. Vždy se domnívala, že je to drsná země, kde by horalé nedokázali přežít.

Kochajíc se krajinou, byla náhle vyrušena zvláštním zvukem, nesoucím se odkudsi shora. Nic podobného dosud neslyšela. Zvedla zrak, aby zjistila, kdo je jeho původcem. A pak se objevil obrovský thipdar. Ale jaký to byl thipdar! Největší, jakého kdy viděla! A vzápětí spatřila ještě jednoho. Byl menší než ten první a vznášel se přímo nad ním. Najednou se spustil níž. Ozval se praskot a oba ptakoještěři se počali snášet k zemi. Přitom z jednoho z nich cosi vypadlo. Ona věc vypadala jako velká houba a pohybovala se mnohem pomaleji než oba thipdarové. A na jejím konci viselo ještě něco, co se kymácelo vzduchem ze strany na stranu. Když se ta věc přiblížila, Jana ke svému překvapení zjistila, že s sebou nese člověka!

Lid, z něhož pocházela, nebyl pověřivý. Podobné jevy si vždy vysvětloval děním v přírodě. Leč to, co dívka právě spatřila, přesahovalo možnosti jejího chápání. Viděla dva thipdary, kteří se spolu střetli v oblacích. A pak z jednoho z nich vypadl člověk! Bylo to stejně neuvěřitelné jako ohromující.

Rudá Růže Zoramu se lekla a dala se na útěk. Prchala zpátky ke kaňonu. Uběhla sotva pár kroků, když vtom spatřila Skruka a jeho doprovod. Také oni viděli vzdušný souboj thipdarů a pád čehosi podivného k zemi. A také oni se vyděsili a chtěli odtud. Pak ale zahlédli Janu. Skruk v tu chvíli zapomněl na vše ostatní a hned počal vybízet své druhy, aby dívku pronásledovali. Jana se otočila a rozběhla se zpátky do údolí, majíc čtyři muže z Pheli v patách.

V okamžiku, kdy Jason Gridley zatáhl za pojistku padáku, udeřil jej do hlavy úlomek vrtule a zbavil ho vědomí. Když se probral, ležel v trávě uprostřed planiny, do níž z jedné strany vbíhal hluboký kaňon. Roztrpčen nezdarem svého pokusu najít ostatní členy výpravy, vstal, aby vzápětí zjistil, že až na několik odřenin a škrábanců zůstal nezraněn.

Jeho první myšlenka patřila letounu. I když věděl, že z něho zbudou trosky, doufal, že tu alespoň najde pušku a střelivo. Ale dříve než stačil udělat první krok, ozvalo se za ním divoké vrčení a vytí. Ohlédl se a spatřil čtyři obrovské pellucidarské vlky. I oni kdysi žili na zemském povrchu, kde po sobě zanechali několik zbytků svých koster. Měli krátké, zavalité tlapy a široké čelisti, plné ostrých zubů.

Gridley brzy zjistil, že to není on, kdo upoutal jejich pozornost. A pak uviděl dívku a za ní čtyři muže, kteří ji pravděpodobně pronásledovali. Všichni mířili vstříc vlčí smečce!

Sotva zaslechla štěkot, dívka se zastavila. V té chvíli jí hrozilo nebezpečí hned ze dvou stran! Zatímco vlci se blížili, štvaná žena se bezmocně rozhlížela kolem. K záchraně zbývala jediná cesta - a ta vedla směrem, kde stál Gridley.

Jana váhala. Američan cítil, že dívka neví, co počít, a zároveň se obává, aby i v něm nenašla nepřítele. Rozběhl se k ní, volaje, aby ho následovala. Vlci i Phelané byli již nedaleko. Konečně se dívka odhodlala k činu - raději svěří svůj osud neznámému, než aby skončila ve spárech vlků či v moci proradných únosců. Otočila se a vyběhla Gridleyovi naproti. Za ní se hnali z jedné strany rozlícené šelmy a z druhé Skruk a jeho přísluhovači.

Gridley vyňal z pouzdra pistoli, připraven zasáhnout. Jana klopýtla a upadla. V tom okamžiku byl Američan u ní. Zamířil a stiskl spoušť. Vlk sebou škubl a padl k zemi těsně vedle dívky. Zvuk výstřelu, cosi v těchto končinách zcela neznámého, ostatní vlky, stejně jako Phelany, zarazil. Gridley pomohl dívce vstát. Ledva se ocitla znovu na nohou, sáhla po loveckém noži.

Američan si v té chvíli sotva stačil uvědomit, jak blízko je smrti. Pro Janu byl každý muž, který nepocházel z hor, nepřítelem. Zákon Pellucidaru jí velel zabít, dřív než bude zabita. V Gridleyových očích však zahlédla něco, co jí v tom zabránilo. Cítila, že neznámý jí přišel na pomoc, a ne ublížit. Stejně jako vlci a její pronásledovatelé byla i ona vyděšena hlukem a plamenem, který vyšlehl z čehosi podivného v cizincově ruce. Ale zároveň věděla, že právě ona věc jí zachránila život. A když se na ni neznámý usmál, učinila totéž.

Drže dívku kolem pasu, očekával Gridley nový útok smečky. Dvě z šelem se vrhly na Skruka a jeho kumpány, třetí se rozběhla proti nim. Muži z Pheli se roztoupili, aby mohli vlkům snáze čelit. V momentě, kdy zvířata zaútočila, mrštili po nich své kyje. Skruk byl nejpřesnější a jeho rána smrtelná. Druhý vlk byl zasažen do boku, ale úder byl slabý a nezastavil jej. Skočil po Phelanovi, jemuž zbyl v ruce toliko nůž. Naštěstí tu byl třetí muž, který ihned přispěchal svému druhu na pomoc.

Gridley zatím zápasil s posledním vlkem. Dívka viděla, že všichni muži nyní bojují s šelmami, a napadlo ji, že by mohla utéci. Něco jí v tom však bránilo. Byl to jistý pocit bezpečí, který v blízkosti cizince měla.

Poslední vlk neúnavně útočil. Gridley konečně vytrhl revolver, zamířil a vystřelil. Šelma klesla do porostu - ale jen na okamžik. Znovu se vzchopila, běsná bolestí a hněvem, a s vyceněnými tesáky se vrhla Gridleyovi po krku. Znovu šlehl výstřel a vzápětí se Američan ocitl pod padajícím vlčím tělem. Stalo se tak právě ve chvíli, kdy Phelané udolali posledního z čtvernohých útočníků.

Gridley ležel nyní na zádech a mohutné vlčí čelisti se neúprosně blížily k jeho krku. Než sáhl po zbrani, zvíře náhle bolestně zavýlo a pak zůstalo ležet bez hnutí. Když se Gridley vyprostil zpod jeho mrtvolky, viděl, že má v boku zaražen krátký oštěp. Nemohl než obdivovat statečnou dívku. Nejen že ho neopustila, ale dokonce mu zachránila život!

Vlci byli přemoženi, ale potíže tím Gridleyovi neskončily. Dívka jej uchopila za rameno a ukázala za sebe.

"Už jdou!" zvolala. "Tebe zabijí a mě odvedou! Nedovol, prosím, aby k tomu došlo!"

Gridley nerozuměl ani slovo, ale z tónu jejího hlasu pochopil, že se kohosi bojí víc než vlků. Ohlédl se a spatřil Skruka a jeho kumpány. Vypadali stejně divoce jako čtvernohý šelmy. Gridley tasil revolver a namířil na prvního Phelana.

"Jděte pryč!" nařídil. "To děvče se vás bojí!"

"Jsem Gluf," odpověděl muž. "Zabijí tě!"

"Kdybych ti rozuměl, snad bych z tebe měl strach," řekl Gridley. "Ale takhle?"

Nechtěl neznámého zabít, ale zároveň cítil, že ho nesmí nechat přiblížit. Dívka však očekávala čin. Když se k němu neměl, vytrhla mu pistoli a postavila se Phelanovi tváří v tvář. Jeho kumpáni se zatím rozestavili do půlkruhu.

Gridley cítil, že něco musí udělat. Vzal dívce pistoli a vystřelil pro výstrahu do vzduchu. Phelané na okamžik strnuli, ale když zjistili, že se žádnému nic nestalo, dodali si odvahy a počali výhružně mávat sukovicemi. Tentokrát již Američan neváhal. Třeskla rána a Gluf padl tváří k zemi.

Gridley se rozhlédl po ostatních. Vždyť jejich kyje mohou být stejně nebezpečné jako jeho revolver!

Jakmile padl druhý Phelan, Skruk a jeho poslední kumpán se dali na útěk.

"Díky Bohu!" ulevil si Američan. "Opravdu milá země! Ale jen blázen by tu chtěl zůstat!"

Rudá Růže Zoramu stála opodál a s obdivem hleděla na svého zachránce. Byl pro ni velkou neznámou. Nepodobal se žádnému z mužů, které znala. Byl také jinak oblečen. A měl zbraň, ze které vycházel smrtící plamen. Co však bylo nejpodivnější - vůbec se ho nebála. I přesto, že od dětství slýchala, že cizí muže je třeba nenávidět a vyhýbat se jim. Snad ji odzbrojoval jeho úsměv, snad výraz v bezelstných očích. Ať tak či onak na útěk již ani nepomyslela. A Gridley? Cítil se v tomto podivném světě ztracen. Co si počne s neznámou mladou ženou, které nerozumí a která nerozumí jemu? Jana a Jason

Tar-gash a Thoar zírali v němém úžasu na torzo letounu, zatímco Tarzan se snažil zjistit, není-li v troskách pilotovo tělo. Brzy shledal, že letadlo je prázdné. A pak našel v porostu otisky bot. Zdálo se, že patří Jasonu Gridleyovi. Američan tedy zůstal naživu a patrně i nezraněn.

Nedaleko Gridleyových šlépějí objevil syn divočiny stopy po malých sandálech. Patřily ženě, a tedy obyvatelce Pellucidaru! Gridley byl patrně přinucen vyskočit padákem a pak se střetl se svou budoucí společnicí.

Nebylo pro Tarzana snadné dostat Thoara od letadla. Podivná věc jej tak zaujala, že se od ní nedokázal odtrhnout. Zahrnul svého přítele přívalem otázek.

Tar-gash se choval zcela odlišně. Zběžně prohlédl trosky a svou zvědavost shrnul do jediné věty.

"Co je to?" zeptal se.

"To je ta věc, která nad námi letěla a kterou jsi pokládal za létajícího ještěra," odpověděl Tarzan. "Řekl jsem ti, že uvnitř je můj přítel. Něco se stalo, a ta věc se zřítíla k zemi. Přítel však přežil a někam zmizel."

"Nemá oči," upozornil Tar-gash, ukazuje na letadlo. "Jak mohl letět, když nevidí?"

"Není živý," vysvětlil Tarzan.

"Slyšel jsem, jak vrčí," namítl Sagoth. Dosud byl přesvědčen, že jde o jakési podivné zvíře.

Pak se společně vydali po stopě Američana a neznámé ženy. Brzy objevili mrtvolu mohutného pteranodona. Hlava byla potlučena a téměř oddělena od trupu, probodaná množstvím dřevěných úlomků. Bylo jasné, že příčinou havárie letounu byla srážka s tímto obrovitým ptakoještěrem. Nedaleko odtud ležel v trávě padák a opodál několik mrtvých vlků a dva divoši. Zvířata i muži byli zastřeleni z revolveru. Všude kolem byly stopy Gridleyových bot a ženiných sandálů. Navíc Tarzan zjistil, že bitky se zúčastnili ještě dva muži, patřící k těmž kmeni jako zabítí. Jejich sandály však byly z jiného materiálu než ty, jaké nosila žena.

Tarzan pátral po okolí. Stopy mu napověděly, že dva neznámí muži mířili do kaňonu, zatímco Gridley a jeho společnice se vydali k horám. Také Thoara stopy zajímaly, zatím však mlčel.

"Byli to čtyři muži a mladá žena," řekl Tarzan.

"Ti muži byli z Pheli," upřesnil Thoar. "A ona žena ze Zoramu."

"Jak to víš?" ptal se Tarzan.

"Sandály, které nosí lidé z nížin, vypadají jinak než boty horalů," odpověděl Thoar. "Podrážky jsou tenčí, vyrobené z kůže thagů. Ta je pro chůzi bažinou či travou dostatečně pevná. Kmeny z hor užívají tvrdou kůži maje, příbuzného slonů. Když si prohlédneš jejich stopy, zjistíš, že podrážky nejsou skoro vůbec prošlapané, zatímco podrážky mužů z Pheli jsou samá díra."

"Jsme blízko Zoramu?" ptal se dál Tarzan.

"Ne," zavrtěl hlavou Thoar. "Zoram je za horami, které vidíš před sebou."

"A ty jsi ze Zoramu?"

"Ano," potvrdil Thoar.

"Možná že onu dívku znáš!"

"Je to má sestra."

Tarzan neskryval překvapení. "Jak jsi to poznal?"

"Našel jsem v hlíně otisk jejích sandálů. Poznal jsem je podle toho, jak je svršek připevněn k podrážce. Tak ho přišívají jen lidé mého kmene. Zoramští používají pod patou tři uzlíky."

"Co dělala tvá sestra tak daleko od domova? A jak se setkala s mým přítelem?" chtěl vědět syn divočiny.

"To je jednoduché," odpověděl Thoar. "Ti muži z Pheli se ji pokusili unést. Uprchla přes Pohoří thipdarů do údolí. Šli za ní až k místu, kde byla napadena vlky. Muž z tvé země zabil všechny šelmy a dva pronásledovatele. Zbylí dva zmizeli. Mojí sestře se nepodařilo uprchnout, a tak ji zabil."

Tarzan se usmál.

"Nezdá se, že by se pokusila utéci," poznamenal.

Thoar se prohrábl ve vlasech.

"To je pravda," připustil. "Nechápu to. Ženy mého kmene se nestýkají s cizími muži. Vím, že sestra by raději zemřela, než aby se stala družkou někoho, kdo není z hor. A vím, že není zvyklá mluvit naplano."

"Můj přítel by jí nikdy neublížil," ujistil Thoara Tarzan. "Pokud s ním šla, pak sama od sebe. Až je potkáme, uvidíš sám, že ji jen doprovází. Nikdy by nenechal ženu samotnou a bezbrannou."

"Uvidíme," řekl Thoar. "Ale jestli ji odvedl násilím, zabiji ho!"

Zatímco Tarzan, Tar-gash a Thoar sledovali stopu Jasona Gridleye a jeho zoramské společnice, shromáždila se před Planinou gyorů pod ještěřimi horami skupina mužů. Tvořilo ji deset černých válečníků a jeden běloch. Cítili se zcela beznadějně a bezútěšně. Muviro a jeho bojovníci, nedostižní stopaři, byli bezradní. Běsnění šelem, jemuž unikli snad jen zázrakem, zničilo všechny značky, které po sobě cestou zanechali. Jedinou nadějí zůstalo, že budou objeveni posádkou O-220. Von Horst byl přesvědčen, že se je jejich přátelé vydají hledat.

Na palubě vzducholodi panovaly obavy a znepokojení. Třináct mužů se stále nevracelo a také Gridley měl být dávno zpátky. Zuppner vyslal do pralesa další skupinu, která se po bezvýsledném pátrání zanedlouho vrátila. Došla stezkou až k palouku, kde šakali a hyeny právě sklízeli zbytky po tygři hostině, leč po ztracených družích nebylo nikde ani památky.

Cestou zpátky se muži z O-220 několikrát střetli s divokými šelmami. Útoky taragů byly tak zuřivé, že Dorf nakonec usoudil, že pohřešovaní padli za oběť některému z nich.

"Dokud o tom nebudeme mít důkazy," řekl Zuppner, "nesmíme se vzdát. Musíme je najít - živé či mrtvé. Čekat tady nemá smysl."

Skutečně - nebylo proč v těchto končinách déle setrvávat. A tak byly nahozeny motory, vytažena kotva a z tlakových komor odčerpán vzduch. Když se konečně vzducholod' odlepila od země, objevil se na palubě Jones.

"Výborně," poznamenal. "Odstartovali jsme v pravý poledne!"

Sotva Skruk a jeho kumpáni byli daleko, zasunul Gridley revolver zpátky do pouzdra a otočil se k dívce.

"Co teď?" zeptal se.

Pohodila hlavou. "Nerozumím ti," řekla ve své mateřštině. "Nemluvíš jazykem gilaků."

Gridley se prohrábl ve vlasech. "Tohle k ničemu nevede," uvažoval nahlas. "Nerozumíme jeden druhému. Raději se poohlédnu po letadle. Pokud neshořelo, snad najdu alespoň pušku a náboje."

Jana poslouchala, ale slova neznámého jí byla zcela cizí.

"Pojď," vybídl ji Američan a zamířil směrem, kde měly ležet trosky letounu.

"Ne, tudy ne!" zvolala dívka. Chytila Jasona za rameno a ukázala k Pohoří thipdarů. Gridley se jí snažil posunky vysvětlit, že by nejprve rád našel své letadlo, které jistě nebude daleko. Po chvíli se však vzdal marného úsilí, vzal dívku za ruku a vedl ji dál. Ač věděla, že neznámý ji odvádí od domova, následovala jej. Nechápala, proč se ho nebojí a proč s ním jde dobrovolně. I když vypadal jako člověk, nebyl gilak!

Po chvíli Jason skutečně našel, co hledal. Letadlo bylo poškozeno méně, než čekal. I když nebylo možné je opravit, alespoň neshořelo. Puška i náboje zůstaly na svém místě. Janu stroj velmi zaujal. Jedna otázka stíhala druhou. Ale jak na ně měl odpovědět? Dívku to zlobilo, avšak sotva se na ni usmál, usmála se také.

"Kam teď?" ptal se sám sebe. A pak si uvědomil, že je to vlastně lhostejné. Věděl, že jsou ztraceni kdesi v pralese. Jedinou nadějí na záchranu byla O-220. Doufal, že ho přátelé najdou, ať vyrazí kterýmukoli směrem. Vždyť vzducholod' uletí za pár hodin tolik, co on ujde za celý týden!

Obrátil se k dívce, naznačuje, že je nyní ochoten jít, kam ona rozhodne.

"Tam," ukázala k Pohoří thipdarů.

"Půjdu kamkoli," ujistil ji. "Ale i tak bych rád věděl, co říkáš. Jistě to bude něco zajímavého."

Dívka neodpověděla a zamířila k Zoram. Trápilo ji nyní jediné - jak se s cizincem dohovorit a ukojit tak rostoucí zvědavost více se o něm dovědět. Nějaký způsob přece najít musí! Ale jaký? Jak neznámého naučit své řeči? Nikdy před podobným problémem nestála. Chtít po ní, aby jej vyřešila, bylo stejné jako chtít po někom, kdo nikdy neviděl lokomotivu, aby ji uvedl do chodu. Leč odměna za takové úsilí byla pro dívku natolik lákavá, že nemohla odolat. Neznámý muž jí příliš zájmal. A tak zvedla ukazováček a namířila jím proti sobě.

"Jana," řekla, aby vzápětí ukázala na Američana.

"Jason," pochopil Gridley.

A tak se postupně spolu počali domlouvat, ubírajíce se k horám. Měli před sebou namáhavé stoupání, ale všude byl dostatek vody a ovoce, takže netrpěli žízní ani hladem.

Jason měl konečně klid si dívku prohlédnout. Byla opravdu krásná. Její tělo bylo vzorem dokonalosti, rysy ve tváři pravidelné. Měla nádherné bílé zuby a hluboké černé oči.

Pomáhala Jasonovi stahovat kůži z ulovených zvířat, připravovala jídlo a rozdělávala oheň. Přinášela vejce a ovoce. Gridley cítil naléhavou potřebu s ní hovořit. Ale co když bude zklaman? Je tato divoška vůbec něčeho podobného schopna?

Když byla Jana unavená, upravila si pod stromem lůžko z trav a Jason střežil její spánek. Nejednou jej přitom vyrušila některá z šelem. Záhy neobvyklým podmínkám přivykl natolik, že putovat džunglí pro něho bylo tímtež, čím pro pozenšťana prodírat se labyrintem velkoměstských křižovatek. Často se museli uchýlit pod husté větvení, aby unikli zrakům dravých thipdarů, kteří dali těmto končinám jméno. Zdejší obrovití ptakoještěři představovali pro oba poutníky

největší nebezpečí.

Jason již zcela ztratil povědomí o tom, kam až došli a jak dlouho jim cesta trvá. Od chvíle, kdy Janu spatřil, pozbylo vše ostatní smyslu. Jediné, po čem nyní toužil, bylo nalézt s dívkou společnou řeč. Brzy byl schopen několika vět v její mateřštině, jakkoli se potýkal s jejími podivnými pravidly.

Náhle se před nimi rozevřela hluboká propast. Snad tu kdysi došlo k pohybu země a skaliska vytvořila mohutnou puklinu. Jana dlouho hledala vchod do průrvy, ale marně. Nechtěla se vracet ke kaňonu, kde jí byl v patách Skruk. A dobře věděla, že po stěnách strže by se dál nedostali. Proto vedla Jasona opačným směrem, snažíc se najít průchod na dno propasti. Jason cítil, že ztrácí stále více času - ale co znamenala tato veličina v Pellucidaru? Prostě tu neexistovala. To, co se stalo, či stane, ztrácelo význam. Důležitý byl jen daný okamžik.

Gridley potřásl hlavou a pak se dlouze zadíval na dívku.

"Proč si mě tak prohlížíš?" nechápala.

Gridley se začervenal a sklopil oči. Její otázka byla překvapující. Teprve po ní si uvědomil, jak často dívka poutá jeho pozornost. Chtěl odpovědět, ale nedokázal to. Ano, proč si ji tak prohlíží? Jen proto, že je půvabná? Není to příliš pošetilé?

"Proč nic neříkáš?" zněla druhá otázka.

"Co mám říci?" zašeptal.

"Řekni, proč se na mě tak díváš," vyzvala jej s neúprosnou logikou.

Gridley se zarazil. Každý hlupák by porozuměl. A on přece žádným hlupákem nebyl! Je možné, že by se dokázal zamilovat do této malé divočky, která jí rukama a chodí polonahá? Vždyť mezi ním a jí je rozdíl celých civilizací! Vzpomněl si v té chvíli na dceru jistého hollywoodského režiséra. Na její vybrané chování a vzdělanost, které tak ohromovaly. A na dceru majitele realit z Los Angeles, absolventku university v Marlborough. To byl svět, kam patřil! Představil si Janu v jejich společnosti. Tady byla družkou v dobrodružstvích, která spolu prožívali. Ale což může muž dvacátého století milovat ženu z doby kamenné? Ne, mezi nimi nemůže být víc než přátelství!

Zatímco takto uvažoval, váhaje s odpovědí, oči Rudé Růže Zoramu zvolna pohasínaly a úsměv ze rtů se vytrácel. Snad byla pravěkou barbarkou, ale rozhodně ne dítětem. Byla ženou. Hrdě se vzpřímila a vykročila k úžině, již prchala před Phelany.

"Jano!!!" volal za ní Gridley. "Nehněvej se! Kam jdeš?!"

Zastavila se a otočila.

"Jdi svou cestou, jaloku!" řekla. "A Jana půjde svou!"

V thipdarově hnízdě

Nad Pohořím thipdarů se stahovala hustá mračna. "Brzy přijde velká voda," řekl Thoar. "Zaplaví Zoram i nížinu."

Setmělo se a oblaka zakryla slunce. Krajina teď vypadala bezútěšně a pustě. Poprvé byla ponořena do tmy. To se Tarzanovi nelíbilo. A zdálo se, že jeho přátelům ještě méně. Vypadali sklesle a dokonce vyděšeně. A nebyli to jen lidé, na koho tahle změna zapůsobila. Zvířata prchala po svazích kopců - lovci i jejich oběti, svorně vedle sebe.

"Jak to, že na nás nezaútočí?" divil se Tarzan.

"Cítí bouři," vysvětlil Thoar. "Mají z ní strach. V takové chvíli zapomenou na hlad i žízeň a snaží se před ní uprchnout."

"To je tak nebezpečná?"

"Zůstaneme-li vysoko, tak ne," odpověděl Thoar. "Rokle se rychle zaplaví, zatímco tady hrozí nebezpečí jen od ohnivých šípů, které vylétají z oblak. Když některý vyletí, nechod' pod strom!"

Sotva se zatáhlo, počalo být chladno. Krajinou skučel vítr a tři polonazí muži zatoužili po teple.

"Sbírejte dřevo," napadlo Tarzana. "Rozděláme oheň!"

Sesbírali suché haluze, Tarzan zapálil hranici a všichni tři se k ní sesedli. Kolem prchala zvířata, marně hledající slunce. A pak začalo pršet. Šedá obloha se protrhla a mocný příval vody se řítí do údolí, strží a roklin. Vítr nelítostně bičoval koruny stromů. Zvířata v šíleném zmatku pobíhala sem a tam. Blesky křížovaly oblohu za doprovodu ohlušujícího hromobití. Tu a tam se ozval pronikavý řev šelmy či křik pteranodona. Mohutní ptakoještěři, sráženi smrště, padali na záda, nemajíce sil se zvednout.

Tarzanovi se zdálo, že běsnění živlů nikdy neskončí. Na nepohodu byl zvyklý z pralesa, leč pozemská bouře byla proti té v Pellucidaru pouhou přeháňkou. Stejně jako jeho dva sousedé seděl mlčky, chráně se proti dešti a vetru. Kdyby nebylo jeho a Thoara, Tar-gash by patrně dávno následoval příkladu zvířat a dal se na útek. Vždy se řídil více instinkty než rozumem. Pokud zůstali, zůstal i on. Nezbyvalo než čekat.

Konečně déšť zeslábl. Vítr se utišil, mračna rozestoupila a na obloze se objevilo slunce.

Muži vstali a setřásli ze sebe zbytky vody.

"Mám hlad," byla první Tarzanova věta.

Thoar okamžitě ukázal k místu, kde leželo několik mrtvých zvířat. Bylo mu jasné, že maso bude třeba sníst syrové, neboť rozdělát oheň nebylo čím. Zatímco pro syna divočiny a Tar-gashe bylo něco podobného samozřejmostí, Thoar se musel značně přemáhat.

Když se všichni pustili do jídla, Tarzan se nemohl ubránit úsměvu. Dívaje se na Thoara, vzpomněl si na jistého gentlemana, se kterým kdysi obědval v jednom z londýnských klubů a který tu ztropil skandál, neboť jeho kuřecí pečeně nebyla řádně propečená z obou stran.

Sotva se najedli, vydali se za mladým párem. Déšť však beze zbytku smyl všechny otisky.

"Žádná stopa nezůstala," řekl Thoar. "Musíme najít místo, kde se schovali před bouří. Do kaňonu slézt nemohli. Před námi je roklina, která vede daleko úbočím mezi horami. Snad půjde aspoň sestoupit do strže. Tam bychom mohli jejich stopy objevit."

Učinili tak, ale po Američanovi a Janě jako by se zem slehla.

"Možná se do hor vydali jinudy," napadlo Tarzana.

"Možná," připustil Thoar. "Pojďme tedy do Zoramu. Nic lepšího se nedá dělat. Shromáždíme muže a vypravíme se je hledat."

Stoupali vzhůru. Thoar je vedl po vyšlapaných stezkách, kudy se ubíraly šelmy, i strmými stěnami mezi mohutnými balvany. Na vrcholku jednoho ze štítů objevili hnízdo thipdara a v něm několik vajec. Vtom zaslechl zvuk, prozrazující svist obřích křidel.

"Thipdar!!!" zvolal Thoar. "A není se kde skrýt!"

"Jsme tři," upozornil Tarzan. "Tak proč se bát?"

"Neznáš je," namítl Thoar. "Zabít thipdara je těžké. Dokud není mrtev, bojuje. Protože má velmi malý mozek, neuvědomuje si nebezpečí a nebojí se ničeho. Snad ani necítí bolest. Zranění ho jen rozzuří. Možná ho zabijeme, ale byl bych raději, kdyby tu byl strom."

"Jak víš, že nás napadne?" ptal se Tarzan.

"Letí sem. A útočí na vše, co vidí!"

"Už tě někdy nějaký napadl?"

"Ano, ale vždycky byl nablízku strom nebo jeskyně. Muži ze Zoramu se nestydí přiznat, že se mocných thipdarů bojí."

"Zabil jsi nějakého?" pokračoval Tarzan.

"Zabil, ale nikdy ne sám. Jeden proti němu nic nezmuže, i když je mužů hodně, někteří nepřežijí a mnoho jich je zraněno."

"Už je tady!" upozornil Tarzan, ukazuje k obloze.

Thoar pevněji sevřel oštěp a Sagoth se chopil palice.

Shora se ozval sykot, jako když uniká pára z kotle.

"Uviděl nás!" hlásil Thoar.

Tarzan položil kopí k nohám, vyňal z toulce několik šípů a napjal tětivu. Tar-gash máchl sukovicí a zavrčel. Obrovitý ptakoještěr byl již na dosah. Mával mohutnými křídly a výstražně syčel. Muži zaujali bojový postoj a čekali. Thipdar zaútočil okamžitě. Tarzan vystřelil a šíp zasáhl pteranodona do hrudi.

Sykot se rázem změnil v divoký křik. Thipdar byl stále běsnější, neboť se mu do těla zabořilo několik dalších šípů.

Takové přijetí nečekal! Vzněl se výš, jako by ustupoval, pak se ale najednou obrátil a střemhlav se počal snášet k zemi.

Jeho útok byl tak nenadálý, že proti němu nebylo obrany. Syn divočiny cítil, jak jej zezadu uchopily obrovité pařáty.

Thoar napřáhl oštěp a Tar-gash zvedl kyj. Neodvážili se však udeřit - měli strach, aby nezasáhli Tarzana. A tak jen přihlíželi, jak thipdar unáší jejich přítele do neznáma.

"Tarzan je mrtev," řekl Sagoth. Thoar mlčky přikývl.

Tar-gash sklopil kyj a zamířil do údolí, odkud přišli. Rozhodl se vrátit ke svému kmeni. Thoar se za ním chvíli díval a pak se vydal do Zoramu.

Thipdar zatím unášel svou kořist do hor. Tarzan byl zcela bezmocný. Snad se s ním netvor snese k zemi! Věděl, že někteří draví ptáci zabijejí úlovek tím, že jej svrhnou z velké výšky. Ale snad právě tohle ještěra nenapadne!

Shlížeje do krajiny, Tarzan si uvědomil, že pteranodon jej odnesl již značně daleko od místa, kde na něho narazili. Přelétl několik vrcholků a pak začal klesat. Tarzan spatřil hnízdo a v něm thipdara mláděta, čekající s otevřenými zobáky na krmení.

Vládce džungle vyňal opatrně z pochvy svůj lovecký nůž. Levou ruku přitom vysunul tak, až zachytil prsty thipdarův spár.

Ptakoještěr se blížil k hnízdu. Divoká mláděta syčela nedočkavostí. Tarzanovy nohy již byly na dosah. A tehdy se syn divočiny vymrštil a bodl thipdara rovnou do prsou. Jeho záchrana spočívala v tom, jak přesně a silně netvora zasáhne. Thipdar bolestně zasyčel, aby vzápětí uvolnil sevření a pustil svou oběť.

Tarzan vypadl rovnou do hnízda mezi rozevřené zobáky ptakoještěřích mláďat. Naštěstí jich nebylo mnoho a byla dosud slabá. Čepel dýky blýskala ze strany na stranu. Brzy se odtud vyprostil, utrživ jen několik drobných šrámů. Tělo mohutného thipdara leželo vklíněno za nohu ve stěně hnízda. Tarzan je uvolnil a ptakoještěr se zřítíl do skalní průrvy. Pak se syn divočiny rozhlédl kolem. Ocítl se na vrcholku skaliska, odkud nebylo přímé cesty dolů!

Mláďata dosud syčela, ale neodvažovala se z hnízda vyklonit. Tarzan se položil na břicho a obhlížel okraj stěny. Snažil se vrýt do paměti všechny prohlubně a výčnělky a očima měřil vzdálenost, dělicí jej od dna strže. Pak sňal z ramene liánový provaz a kolem jednoho ze skalních hrotů utáhl smyčku. Zbytek lana přehodil přes okraj a počal se zvolna spouštět dolů. Po chvíli narazil na výčnělek, který mu posloužil jako opora pro nohy. A pod sebou uviděl ještě několik jemu podobných. Sestoupil k místu, kde byl povrch útesu značně zvrásněný. Tudy byla již cesta mnohem snazší. Konečně stál opět oběma nohama na pevné zemi.

Teprve nyní měl možnost prohlédnout si svá zranění. Nohy měl poškrábané od thipdarářích mláďat. To ale nebylo ničím proti stopám, jež mu na ramenou zanechaly drápy jeho únosce. Cítil, že v ranách dosud ulpívají chuchvalce zaschlé krve. Poranění bolela, Tarzan se však obával jediného - otravy. Jinak byl na něco podobného zvyklý již od dětství. Když se rozhlédl kolem, zjistil, že je téměř nemožné přejít strž a vrátit se ke svým dvěma druhům. A pak - ti, k nimž ho chtěl Tar-gash dovést, jistě nebyli z O-220. Hledat Sagotha tedy nemělo valného smyslu. Rozhodl se proto najít cestu zpátky do džungle.

Zanedlouho skutečně spatřil první pás lesa, a to jej značně povzbudilo. Čím níže sestupoval, tím byl pohyb snazší. Na několika místech však musel ještě použít lana. Brzy vešel do podhůří, bohatého na vegetaci. Rostla tu tráva a osamělé

keře. Ledva narazil na souvislý porost, objevil zvířecí stezku. Chvilí se vinula lesem a pak se přimkla ke skalním útesům. Tarzan nyní postupoval tiše a obezřele. Zdálo se mu, že tudy nejde sám. Kdesi před ním bylo slyšet kroky. Vítr, vanoucí z kaňonu, však odnášel neznámý pach vzhůru do hor, takže podle něj se Tarzan orientovat nemohl. Čím dál tím víc ovšem nabýval dojmu, že nepatří člověku.

Stezka se náhle zúžila, křižující skalní rozsedinu. Střetnout se tu s některou z šelem by bylo svrchovaně nebezpečné. Ale Tarzan nebyl z těch, kdo by se báli překážek. Měl proti neznámé bytosti před sebou jistou výhodu. Byl za ní, takže o něm zatím nevěděla. Plížil se pěšinou jako stín.

Zvědavost ho poháněla vpřed. Záhy si byl jist, že pronásleduje velké čtvernohé zvíře. Jen zatím nedokázal určit jaké. Stezka se v těchto místech klikatila ze strany na stranu a často mu bránila ve výhledu. Byl již od zvířete nedaleko, když do ticha zaznělo pronikavé zavrčení a vzápětí ohlušující řev. Musela jej vydat velká šelma! Možná že takovou dosud neviděl! A možná že někoho napadla!

Tarzan zrychlil krok, a sotva se ocitl za ohybem cesty, spatřil něco, co jej přinutilo okamžitě jednat. Stezka tu ústila do ohromné jeskyně. Před jejím vchodem stál asi desetiletý chlapec a díval se do očí obrovského medvěda!

Zahlédl Tarzana a v očích se mu objevily záblesky naděje. Jakmile však zjistil, že muž nepatří k jeho kmeni, plaménky pohasly. Z jeho tváře bylo nyní možno vyčíst strach a zoufalství. Přesto zůstal neohroženě stát, třímaje v ruce oštěp a kamenný nůž.

Medvěd, vracející se do své sluje, chlapce patrně překvapil. Ten, na smrt vylekán, již nestačil utéci. Podle zákona džungle, jímž byl vychován, neměl Tarzan s touto záležitostí nic společného. Leč v hrudi syna divočiny bilo ušlechtilé srdce a v žilách kolovala krev jeho anglických rodičů, a proto nikdy neváhal pomoci slabšímu. Jakkoli mu toto dítě bylo zcela cizí, nyní potřebovalo pomoc!

Tarzan se nerozmýšlel. Protože o přítomnosti šelmy věděl již dlouho, měl zbraně neustále připraveny. Přes rameno měl přehozený provaz, v levici držel kopí a v pravé ruce luk a šíp. Bylo mu jasné, že v boji s medvědem bude zapotřebí nejen síly a odvahy, ale i notné dávky štěstí. Jeho zbraně se proti tomuto pralesnímu kolosu zdály zcela nicotné. Snad tedy alespoň odláká jeho pozornost, aby umožnil chlapci útěk do bezpečí.

Napjal tětívu a vypustil šíp. Střela prolétla vzduchem a zaryla se zvířeti do zad. Šelma, překvapena nenadálým útokem, se bleskurychle otočila. Kolik v ní bylo síly a zuřivosti! Na okamžik upřela na nepřítele zarudlá očka, aby vzápětí vyrazila vpřed, zasažena několika dalšími šípky.

Tarzan se pevně rozkročil, zaklonil se a vši silou mrštil po zvířeti oštěpem. A pak, nečekaje, co bude dál, vyběhl po stezce. Za ním se hnál medvěd, běsný bolestí i vztekem.

Tarzan doufal, že na úzké kamenité cestě ho šelma nedostihne. Jediné nebezpečí hrozilo v případě, že by tu narazil na medvědí samici. Pokud se tak nestane, medvědovi jistě postupně ubude sil! Zatím však Tarzana pronásledoval s neutuchající vytrvalostí. Což se nikdy neunaví? Syn divočiny se rozhlédl, hledaje ve skalách místo, kam by se mohl uchýlit. A pak spatřil žulový převis, vypínající se nad stezkou. Strhl smyčku a vrhl ji vzhůru. Zachytila se právě ve chvíli, kdy byl medvěd na dosah. Tarzan sevřel provaz oběma rukama, odrazil se a rychlostí opičky Manu se vyšvihl do bezpečí.

Mužská záležitost

K tomu, aby poznal, že se Jana zlobí, nepotřeboval Jason instinkt detektiva. Cítil, že urazil její ženskou pýchu. Věděl, že je krásná. Vyprávěla mu, kolik mužů ze Zoramu ji chtělo za družku. Sám ji přece zachránil před jedním z nápadníků! Jakkoli bylo její chování přirozené, nechápal, proč se na něho vlastně hněvá. Mrzelo ho, že jejich přátelství je ohroženo. Bylo jim přece spolu dobře! Nechtěl dívku nechat jít do Zoramu samotnou. A nelíbilo se mu, že ho nazvala jalokem. Vždyť to byla v Pellucidaru největší potupa!

Mlčky ji následoval. Netrvalo dlouho a dívka se otočila.

"Řekla jsem ti, abys šel svou cestou!" opakovala. "Nechci tě vidět! Půjdeš-li za mnou, zabiji tě!"

"Nemohu tě nechat samotnou," hájil se Gridley.

"Rudá Růže Zoramu nepotřebuje ochranu takových, jako jsi ty!"

"Byli jsme dobrými přáteli," namítl Jason. "Pojďme dál spolu! Nemohu za to, že..."

"Je mi jedno, že mě máš rád," pokračovala Jana. "Já tě nemiluji, protože tvé oči nemluví pravdu! Někdy lžou i ústa, ale to není nic neobvyklého. Pokud klamou oči, pak klame i srdce. A takový člověk je falešný! Nevěřím ti! Nechci být tvou přítelkyní! Odejdi!"

"Ty mi nerozumíš," pokusil se Jason o smír.

"Rozumím. Půjdeš-li za mnou, zabiji tě!" opakovala dívka.

"Pak mě budeš muset opravdu zabít!" řekl Jason. "Půjdu za tebou, ať mě nenávidíš, nebo ne."

Jana stála nehnutě, pohupující nožem a blýskající očima. Gridley svěsil paže, jako by očekával smrtící ránu do srdce.

Lesklá čepel se mihla vzduchem, ale pak se Jana otočila a vyrazila k okraji propasti.

Běžela velmi rychle a Jason, obtěžkán oděvem a zbraněmi, ji nemohl stačit. Volal za ní, ale marně. Cítil zlost, ale především smutek nad tím, že jejich přátelství selhalo. Bylo mu s dívkou dobře. Dokonce zapomněl i na své přátele, aby ji mohl doprovodit domů!

"Proč ze mě udělala takového pošetilce?" uvažoval nahlas. "Ani Odysseus nepotkal takovou Sirénu!"

Byla to opravdová barbarka - vždyť na něho vytáhla nůž! A snad by ho byla opravdu zabila! Zároveň se však chovala jako žena. Usmál se a přidál do kroku. Tu a tam prchající dívku zahlédl. Kvapila roklí, a ač neběžela již tak rychle jako předtím, Jason ji nemohl dostihnout. Měl strach, aby nepadla za obětí některé z šelem. Věděl, že dříve či později si bude muset odpočinout. Chtěl udělat vše, aby opět získal její náklonnost.

Zdálo se však, že Rudá Růže Zoramu na odpočinek nepomýšlí. Američan již běžel s krajním vypětím. Oděv a zbraně mu překážely. Zdálo se mu, že nenese pušku, ale vleče těžký kámen. Vzdát se však nechtěl. Klopýtal stezkou, udržuje krok

spíš vůlí než silou. Ztrácel nad sebou stále více kontrolu. Byl nejen unaven, ale měl i hlad a žízeň. Když konečně dorazil na vrchol jednoho z pahorků, spatřil Janu nedaleko před sebou. Stála na kraji rokliny, klesající z hor hluboko do údolí. Další cesta byla přehrazena útesem a stezka tu mířila opačným směrem od Zoramu.

Dívka hleděla do strže, když vtom zaslechla kroky. Obrátila se a vrhla po příchozím zlostným pohledem.

"Odejdi!" trvala na svém. "Nebo skočím dolů!"

"Nech mě jít s tebou," požádal Jason. "Nebudu tě obtěžovat. A když budeš chtít, ani na tebe nepromluví. Jen tě chci chránit."

Dívka se dala do smíchu. "Ty bys mě chtěl chránit? Vždyť ani nevíš, jaká nebezpečí mi hrozí! Bez hole, která vypouští oheň, bys byl zcela bezmocný! V horách žijí ještě větší a hroznější šelmy, kterým by ses neubráníl ani se svou zbraní!

Vrať se ke svým lidem! Vrať se ke svým ženám! Jen skutečný muž může tam, kam jde Rudá Růže Zoramu!"

"Vím, že jsem tu jen nicotným tvorem," odpověděl Gridley. "Ale i ten může mít svůj cíl! Půjdu za tebou, dokud mi v tom některá ze zdejších příšer nezabrání!"

"Půjdeš-li za mnou, zemřeš! Pamatuj, že jen opravdový muž může tam, kam teď odcházím já!" opakovala Jana.

Na ta slova se přehoupla přes převis a zmizela muž dohledu. Gridley přiskočil blíž a viděl, jak se několik stop pod okrajem dívka drží skály a snaží se sestoupit. Ale dál se není čeho zachytit! Gridley se zachvěl a na čele mu vyvstal studený pot.

Krok za krokem sestupovala dívka do hlubiny. Jason se položil na břicho a počal obhlížet skalisko. Báł se promluvit, aby Janu nepolekal. Sotva dosáhla dna rokle, vydechl úlevou. Poprvé si uvědomil, jaký měl strach.

Dívka se ani neohlédla a dala se do běhu roklinou, hledajíc místo k výstupu na protější vrcholek. Gridley ještě jednou pohlédl do strže.

"Jen skutečný muž může tam, kam Rudá Růže Zoramu!" opakoval dívčina slova. Vstal, utáhl řemen pušky, aby se nekývala, a posunul pouzdro revolveru dozadu. Zul vysoké boty a hodil je do rokle. Pak se přesunul přes okraj útesu a zachytil na prvním výstupku. Z údolí jej sledoval pár dívčích očí. Nejprve se v nich zračil hněv, a posléze údiv a strach. Gridley dlouho hledal ve skále oporu pro obě nohy. Opatrně našlapoval do puklin. Jako by jej s každým krokem vždy znovu ovanul dech smrti. Hlad, žízeň i únava byly zapomenuty. Zůstalo jediné - dostat se dolů!

Tiskl se ke stěně a neodvažoval se pohlédnout do strže. Zdálo se mu, že je na skále celou věčnost. Nevěděl, kolik mu ještě zbývá. Náhle se ocitl v místě, kde se nebylo oč opřít. Cítil, že je na konci svých sil. Znovu a znovu pátral nohama po skalisku. Konečně se mu podařilo urazit několik dalších stop. V duchu si vyčítal, že se nezbavil pušky a munice.

Přemýšlel, proč to vše vlastně dělá. Odpověď znal - aby mohl být dívce nablízku.

Cítil, jak mu prsty umdlévají. A pak ztratil poslední špetku sil a pustil se skaliska. Padal však jen několik okamžiků. Aniž to tušil, byl ode dna kaňonu sotva pár stop. Nevěřil, že má takové štěstí. Vstal a rozhlédl se kolem. Byl skutečně na pevné zemi! Vzápětí se mu roztřásla kolena. A dívce, sledující jej z úkrytu za velkým balvanem, se v očích zaleskly slzy. Nedaleko odtud vyvěral zpod skály pramen, který záhy vyrostl ve svěží bystřinu, klikující kaňonem do údolí. Gridley sebral pohozené boty a zamířil k vodě. Uhasil žízeň, umyl se, ovázal poraněná místa a pak se znovu vydal na cestu.

Nad vrcholky hor se snesla těžká mračna. Bylo to poprvé, co se v Pellucidaru zatáhlo. Gridley netušil, jakou může déšť v těchto končinách způsobit katastrofu. Kdesi vpředu kráčela údolím Jana. Podařilo se jí najít stezku, o které se domnívala, že by ji mohla zavést k domovu. Ve chvíli, kdy byl Jasonův život ohrožen, cítila strach a obavy, avšak sotva nebezpečí pominulo, znovu podlehl svým ženským rozmarům. Ten muž ji prostě urazil!

Byla již téměř na vrcholku, když se zatáhlo a počalo blýskat a hřmět. A tehdy si uvědomila, že muž, který jde za ní, nemá nejmenší tušení, že bouře je v těchto končinách něčím mnohem horším než sestup z útesu. Obrátila se a klouzala po svahu dolů. Musí Jasona varovat, dříve než jej smetou přívaly deště! Musí jej odvést do bezpečí ve skalách, neboť dno kaňonu se zanedlouho promění ve smrtonosný vodní vír!

Spustil se liják a proudy vody se počaly valit do údolí. Cestou s sebou strhávaly zeminu i kamení. Tak děsivou bouří Jana ještě nezažila! Vítr skučel, hrom burácel a blesky bičovaly oblohu. Dívka začala propadat zoufalství. Zdálo se jí, že na záchranu jejího souputníka je již pozdě. Dole ve strži mohl stěží někdo přežít! Ano, Jason je mrtev!

Dívka se zastavila a hleděla na bouřící živel. Napadlo ji vrhnout se do vzkypělých vod. Jako by najednou ztratila chuť žít. Ale pud sebezáchovy, odvěký instinkt vzdorovat smrti, jí v tom bránil. A tak vyběhla výš a skryla se v průrvě pod vrcholem skály.

Jason dobře věděl, co dokáže smršť v Kalifornii či Arizoně. Věděl, jak ničivým živlem je voda. Uvědomil si, že zůstat v rokli by znamenalo vystavit se velkému nebezpečí. Pochopil, že oproti řádění živlů v Pellucidaru nebyly bouře, jaké znal, zloha ničím! Neztrácel tedy čas a spěchal vzhůru. Výstup byl obtížný, neboť voda kolem kvapem stoupala.

Konečně objevil příhodné místo mezi skalisky. Netušil, že nedaleko odtud bojuje s pohromou také Tarzan. Myslel jen na to, zda se zachrání Jana. Spoléhal na její znalost krajiny, odvahu a rozhodnost.

Prochladlý a promoklý uvažoval, co dál. Má ještě vůbec naději dívku nalézt? Vždyť ani neví, kde leží Zoram! A všechny stopy deště jistě dávno zahladil! Nezbyvá než vydat se nazdařbůh a doufat, že dorazí buď do dívčina města, nebo k místům, kde opustil vzducholodě.

Bouře nakonec ustala. Slunce rozlilo své paprsky po krajině a z lesů počala stoupat oblaka páry. Gridleyovi se ulevilo. Bez otálení se vydal na další cestu. Zamířil k sedlu mezi dvěma pahorky, které tvořily čelo horského masívu. Měl hlad a žízeň, ale snažil se na ně nemyslet.

Šťěstěna se na něho usmála - zanedlouho objevil v nevelké skalní rozsedlině hnízdo a v něm několik vajec. Nevěděl, jsou-li ptačí, či hadí. Ale to bylo nyní lhostejné. Byla čerstvá a osvěžující. Když se nasytil, uložil do koruny nedalekého stromu zbylá vejce. Pak svlékl mokré svršky, rozvěsil je po větvích, aby proschly, a uleh do trávy. Ukolébán teplem brzy usnul.

Když se znovu probudil, cítil se odpočatý a plný síly. Vstal, aby se oblékl, avšak vzápětí strnul - oděv byl pryč! Rozhlédl se kolem, ale nic neviděl. A po zloději ani stopy! Posléze našel alespoň košili a pistoli se zásobníkem. V Pellucidaru nebylo šatů nijak třeba. Vždyť slunce tu neustále pálilo jako v parném létě! Leč Gridley byl civilizovaný muž a představa, že by zůstal nahý, byla pro něj nepřijatelná. Což se může vydat dál toliko v košili? Což může bez kalhot předstoupit před Janu? Praveká dívka byla na nahotu zvyklá, ale Gridleyovi v něčem podobném bránil stud a společenské zábrany. Ne, takhle ho Jana nesmí vidět!

Roztrhal košili a z jednotlivých kusů vytvořil cosi jako bederní roušku. K ní pak připjal pás s náboji a pouzdro s revolverem. Připadal si nyní jako novodobý Adam.

Již po několika prvních krocích zjistil, že ztráta oděvu není ničím proti tomu, že musí pokračovat bosý. Při sestupu ze skaliska si totiž rozedral chodidla. Nesnáz pominula, když cestou do hor zastřelil malého plaza, z jehož kůže si zhotovil pár hrubých sandálů. Slunce, které se opíralo do jeho nahého těla, mu nijak neuškodilo. Naopak, plet' po něm brzy nabyla bronzového odstínu. Nyní se konečně cítil jako domorodec.

Tušil, že na zemi by již uplynulo několik dní od chvíle, kdy naposledy spatřil Janu. Dosud nepotkal jedinou živou bytost. Několikrát se střetl s šelmou či hadem, ale vždy se jim raději vyhnul. Chtěl ušetřit střelivo. Báł se okamžiku, kdy vypálí poslední ránu a jeho pistole se stane bezcenným kusem železa.

Překročil vrcholky a sešel do podhůří. Krajina tu byla ještě divoká, protkaná roklinami a skalními útesy, ale nechyběla ani vegetace a stromy. V blízkosti bystrin žila drobná zvířata, která mu poskytla dostatek potravy. Aby nemusel plýtvat náboji, zhotovil si primitivní zbraně - oštěp a luk se šípy.

Pomalu přestával věřit, že ještě někdy uvidí své přátele ze vzducholodi. Uvykl myšlence, že bude muset zůstat v Pellucidaru a smířit se s údělem pravěkého lovce. Nejvíce postrádal lidskou společnost. Těšil se na chvíli, kdy narazí na některý z domorodých kmenů. Ale z Janina vyprávění vytušil, že nebude snadné naklonit si zdejší lidi, pro které je každý cizinec nepřitelem.

Směr, jímž měl ležet Zoram, patrně dávno ztratil. Putoval tedy bez cíle a tábořil, kde se dalo. Byl právě na lovu, když ucítil závan kouře. Okamžitě zapomněl na vše ostatní a vydal se za ním.

Opatrně postupoval proti větru, rozhlížeje se kolem. Konečně spatřil tenký pruh dýmu, vycházející ze soutěsky nedaleko před ním. Byla to skalnatá průrva, jejíž bližší stěny byly poměrně nízké, zatímco vzdálenější se vypínaly značně vysoko. Gridley si lehl na břicho a pohlédl dolů. Dno soutěsky bylo porostlé travou a tekl tudy potok. Kolem byly vysoké stromy. Dolina připomínala pěstěný park. Celý dojem ještě umocňovala hojnost květin.

Na břehu říčky seděl bronzově opálený bojovník a opékal na ohni maso. Gridley ho pozorně sledoval, přemýšleje, jak se k němu přiblížit. Podaří se mu přesvědčit divocha o svých přátelských úmyslech? Překoná jeho vrozenou nedůvěru ke každému, kdo je tu cizí?

Rozhodl se sejít dolů a dát domorodci najevo, že přichází v míru. Náhle upoutal jeho pozornost podivný šelest. Jako by jej varoval šestý smysl. Zvedl zrak a na protějším útesu spatřil tvora, s jakým se dosud nesetkal - obrovitého ještěra, dlouhého snad sedmdesát stop. Měl poměrně malou hlavu. Z rozevřené tlamy šlehal rozeklaný jazyk. Ze hřbetu mu vyrůstaly rohovité výčnělky. Ocas končil špičatým bodcem. Také z obou boků vybíhaly dvojice podobných ostrých trnů. Tvor se pohyboval na ještěřčích nohách, z nichž přední byly o poznání kratší než zadní. Zdálo se, že Gridleye pozoruje. Vtom se odrazil a vrhl se rovnou do rokle. Jason se domníval, že zvíře pád nemůže přežít. Jaké však bylo jeho překvapení, když zjistil, že ještěř plachtí vzduchem, kmitaje páteřními výrůstky!

A tehdy zbystřil pozornost také muž u ohně. Zvedl se a uchopil kopí. Vzápětí se spustil do strže i Gridley a bez váhání tasil revolver.

Jeskyňě Clovi

Sotva se Tarzan vyhoupl vzhůru, medvěd se vzepřel na zadní a snažil se na něho dosáhnout. A pak se stalo něco neočekávaného. Hrana skaliska, přes niž přehodil smyčku, byla ostrá jako čepel dýky. Vahou Tarzanova těla se provaz přerýzl a syn divočiny se zřítíl šelmě rovnou na hřbet. Vše se událo tak rychle, že nebylo zřejmé, kdo z obou je více překvapen. Ani jeden však neotálel. Medvěd zavrčel a škubl sebou, snaže se Tarzana setřást. Pán džungle sevřel zvíře jednou rukou kolem šíje, zatímco druhou vytáhl z pochvy nůž. Bojiště nebylo příliš rozlehlé. Na jedné straně se tyčil ostrý sráz, na druhé padala hluboká propast. Hrozilo nebezpečí, že se medvěd i se svým živým břemenem zřítí do strže. Jeho řev se odrážel od skalisek pronikavou ozvěnou.

Tarzan bojoval mlčky. Znovu a znovu zarážel svůj tesák zvířeti do hřbetu. Medvěd se zoufale snažil protivníka zbavit, ale marně. Konečně ostrý hrot zasáhl dravce smrtícím úderem. Zvíře se vzepjalo v posledním tažení a v té chvíli z něho Tarzan seskočil. Mohutné tělo se převálilo přes okraj útesu a řítilo se na dno propasti, strhávajíc s sebou Tarzanův oštěp a několik šípů.

Syn divočiny sebral ze země liánový provazec a pak se vydal zpátky za chlapcem. Ušel jen pár kroků, když mladíka za ohbím stezky skutečně našel. Hoch sevřel jednou rukou oštěp a druhou sáhl po noži.

"Jsem Tarzan z rodu Opů," představil se syn divočiny. "Přicházím v míru."

"Jsem Ovan," opáčil chlapec. "Když jsi nepřišel zabíjet, přišel jsi pro družku. Proto tě žádný bojovník z Clovi nesmí nechat naživu!"

"Nepřišel jsem pro družku," oponoval Tarzan.

"Tak proč jsi přišel?"

"Zabloudil jsem. Přicházím z jiného světa daleko od Pellucidaru. Ztratil jsem se svým přátelům a nemohu najít cestu. Chci být přítelem lidu Clovi."

"Proč jsi bojoval s medvědem?" ptal se chlapec.

"Kdybych s ním nebojoval, zabil by tě," vysvětlil Tarzan.

Ovan se poškřábal na hlavě.

"Jistě máš jiný důvod!" řekl. "Každý z mého kmene by bojoval, ale ty nejsi z mého kmene. Jsi nepřítel, a proto tomu nerozumím. Zachránil jsi mi život i přesto, že patříš k jinému kmeni!"

"Ano," potvrdil syn divočiny.

Ovan si snědého obra dlouho prohlížel.

"Věřím ti," prohlásil nakonec. "I když ti nerozumím. Nikdy jsem o ničem takovém neslyšel. Nevím, jestli tomu uvěří muži mého kmene. Řeknu jim, žeš mě zachránil, ale myslím, že tě stejně budou chtít zabít. U nás cizincům nikdo nevěří."

"Kde leží tvá vesnice?" ptal se Tarzan.

"Nedaleko odtud," odpověděl hoch.

"Půjdu s tebou," rozhodl pán džungle. "A promluví s tvým náčelníkem."

"Dobře," souhlasil chlapec. "Můžeš promluvit s náčelníkem. Je to můj otec. Rozhodne-li se tě zabít, pomohu ti."

Zachránil jsi mě před rythem!"

"Cos dělal v jeskyni?" vyptával se Tarzan. "Což jsi nevěděl, že je to doupě divoké šelmy?"

"Vždyť i ty jsi šel stejnou cestou," upozornil hoch. "Naštěstí jsi byl za rythem!"

"Nevěděl jsem, kam stezka vede," poznamenal Tarzan.

"Já také ne," přitakal chlapec. "Nikdy předtím jsem nelovil bez někoho staršího. Ale teď se mohu stát bojovníkem, a tak jsem se vydal pro svůj první úlovek. Objevil jsem stezku a šel po ní, i když jsem nevěděl, kam vede. Pak jsem za sebou uslyšel medvěda a uviděl jeskyni. Měl jsem strach, že se už nikdy nevrátím ke svému kmeni a nikdy se nestanu mužem. Když mě ryth zpozoroval, rozzuřil se. A pak jsi přišel ty a zasáhl ho oštěpem. To ho rozhněvalo, a tak se obrátil proti tobě. Tam, odkud přicházíš, musíte mít statečné bojovníky! Pověz mi o tvé zemi! Kde je? Jsou tví lidé válečníci a lovci? Je tvůj náčelník mocný?"

Tarzan se pokusil vysvětlit, že není z Pellucidaru, ale to bylo nad chlapcovo chápání. A tak stočil rozhovor znovu ke svému chráněnci. Ovan se dal do vyprávění, nešetřil chválou nad statečností mužů a krásou žen svého kmene.

"Můj otec je velký náčelník," řekl. "A muži mého kmene jsou udatní válečníci. Často bojujeme s muži ze Zoramu či z Darozu, který leží ještě dál. V našem kmeni je víc mužů než žen, a tak musíme hledat družky jinde. Právě teď se Carb vydal s dvaceti muži do Zoramu, aby odtud odvedl ženy. Ženy ze Zoramu jsou velmi krásné. Až budu starší, také půjdu do Zoramu a přivedu si odtud ženu!"

"Jak daleko je z Clovi do Zoramu?" ptal se Tarzan.

"Jedni říkají, že je to daleko, druhí, že blízko," zněla odpověď. "Slyšel jsem, že cesta tam je delší než cesta zpátky. Když putují naši bojovníci do Zoramu, jedí šestkrát, zatímco při návratu jen dvakrát."

"Jak může být cesta zpátky kratší?" nerozuměl syn divočiny.

"Protože když se naši muži vrací, pronásledují je Zoramští," vysvětlil Ovan. Tarzan se nemohl zdržet úsměvu.

Zároveň si znovu uvědomil, že pojem času a prostoru v Pellucidaru nic neznamena.

Cestou do Clovi chlapec zcela ztratil ostych a nedůvěru vůči svému zachránci. Všiml si ran, které na Tarzanových zádech zanechaly thipdaří spáry, a jakmile vyslechl celý příběh, nešetřil obdivem nad odvahou a silou neznámého obra. Rány byly zanícené a Ovan věděl, že Tarzanovi musí působit neznámou bolest. A tak, když procházeli kolem bystřiny, naléhal na pána džungle, že mu je ošetří. Natrhal listy jakési byliny a jejich šťávou potřel poraněná místa. Dosavadní bolest se změnila v hotovou trýzeň, leč na Tarzanově těle se nepohnul jediný sval. Ovan velmi dobře znal účinky rostliny a jeho obdiv k neznámému ještě vzrostl.

"Vím, že bolí," řekl Tarzanovi, "ale rány se brzy zahojí."

Nesnesitelná bolest postupně slábla, až konečně ustala a rány vypadaly zcela zhojené.

Cestou lesem si Tarzan vyhlédl mohutnou haluz, z níž zhotovil nový oštěp, a několik kratších větví na šípy. Tyto zbraně chlapce velmi zaujaly. O šípech se zprvu domníval, že jsou to malé oštěpy pro děti. Když však pomoci jednoho z nich Tarzan skolil horskou ovci, hochův obdiv neznal mezí. A tak jich syn divočiny vyrobil několik i pro něho a naučil jej s nimi zacházet.

Malý Clovan si Tarzana brzy zcela získal. V kraji se dokonale vyznal a byl velmi učenlivý a šikovný.

"Už tam budeme," poznamenal, když stanuli před jedním z četných kaňonů. "Dole leží jeskyně Clovi. Snad tě náčelník přijme v míru. Ale slíbit ti to nemohu. Možná by bylo lepší, kdybys šel svou cestou a Clovi se vyhnul. Nechci, aby tě zabili!"

"Nezabijí mě," ujistil chlapce Tarzan. "Přicházím jako přítel." V duchu však příliš nevěřil, že by jej divoši dokázali přijmout v dobrém.

"Pojďme tedy," souhlasil hoch a zamířil do rokle.

Stezka se točila podél stěny kaňonu a bylo znát, že je udržovaná a hojně využívaná. Nevytvořila ji kopyta zvířat, nýbrž dovedné ruce lidí. Netrvalo dlouho a Ovan se zastavil. Pak pronikavě hvízdal a čekal na odpověď. Za okamžik se zpoza skaliska ozval stejný signál. Oba přátelé obešli útes a stanuli před ústím do velké jeskyně. Na široké kamenné plošině před ní byla spousta domorodců.

Oči všech se upřely na příchozí. Sotva Clované spatřili Tarzana, chopili se kopí a nožů. Ženy počaly svolávat děti a uchýlily se s nimi ke vchodu do sluje.

"Nebojte se!" vykřikl chlapec. "To jsem já, Ovan, a tohle je můj přítel Tarzan!"

"Zabijeme ho!" volali bojovníci.

"Kde je náčelník Avan?" ptal se Ovan.

"Tady!" ozvalo se z hloubi jeskyně. Vzápětí oba spatřili urostlou snědou postavu.

"Koho jsi přivedl, Ovane?" chtěl vědět náčelník. "Jestli je to zajatec, měl jsi ho nejdřív odzbrojit!"

"Není to zajatec!" vysvětlil chlapec. "Je v Pellucidaru cizincem a přichází jako přítel."

"Je to cizinec," opakoval Avan, "a proto jsi ho měl zabít! Ted' zná cestu k našim jeskyním, a když ho necháme naživu, odejde ke svým lidem a ti nás přepadnou!"

"Nemá tu své lidi a ani neví, jak se vrátit do své země," vysvětloval chlapec.

"Pak lže, protože to není možné," nesouhlasil náčelník. "Není nikoho, kdo by neznal cestu domů. Ustup, Ovane, ať ho mohu usmrtit!"

Hoch se však postavil před Tarzana.

"Kdo by chtěl zabít Ovanova přítele, musí nejprve zabít Ovana!" zvolal.

Vysoký bojovník, stojící po boku náčelníka, položil Avanovi ruku na rameno.

"Ovan byl vždy dobrý chlapec," řekl. "Nikdo v jeho věku není tak moudrý jako on. Pokud říká, že cizinec je jeho přítel, a nepřeje-li si, abychom ho zabili, jistě ví proč. Měli bychom ho nejdříve vyslechnout a pak teprve rozhodnout, co dál."

"Dobrá," připustil náčelník. "Možná máš pravdu, Ulane. Uvidíme. Mluv, Ovane, a řekni nám, proč máme ušetřit cizincův život," obrátil se na syna.

"Protože mě zachránil," odpověděl hoch. "Postavil se velkému rythovi. Nebýt jeho, nevyvázl bych. Neublížil mi. Žije snad někdo takový v Zoramu či Darozu? Tento muž je nejen statečný bojovník, ale i velký lovec. Bude štěstím, získá-li v něm Clovi přítele!"

Avan potřásl hlavou. "Až se vrátí Carb, svoláme radu a rozhodneme, co dál. Do té doby zůstane cizinec naším zajatcem."

"Nebudu vaším zajatcem!" promluvil Tarzan. "Přišel jsem jako přítel a jako přítel zůstanu. Nebo tu nezůstanu vůbec!"

"Ať zůstane jako přítel," připojil se Ulan. "Přišel s Ovanem a neublížil mu. A jak by mohl ublížit nám, když je sám a nás je mnoho?"

"Možná přišel proto, aby si odtud odvedl ženu," namítl Avan.

"Ne," ujistil náčelníka jeho syn. "Tak to není. Ručím svým životem, že nikomu neublíží."

"Ať je tu s námi jako host," přimlouval se další bojovník - stejně jako všichni ostatní měl Ovana rád a chtěl, aby mu otec vyhověl.

"Dobře tedy," svolil konečně náčelník. "Ovan a Ulan ho budou hlídat!"

Mezi těmi, kdo Tarzana ochotně přijali, byla Ovanova matka Maral a její dcera Rela. A také Ulan, jehož přátelství mělo pro Tarzana cenu zlata. Tento bystrý, odvážný a schopný muž se totiž v kmeni těšil nemalé vážnosti.

Tarzan se s lidem z Clovi velmi rychle sžil. Snažil se poznat jeho zvyky a tradice. Nevšímal si těch, kdo si nevšíмали jeho. Rád hovořil s Maral, neboť byla chytrá a přívětivá. Vyprávěla mu, že pochází ze Zoramu, odkud ji Avan, tehdy mladý bojovník, odvedl a pojal za družku. Ted' už nebylo těžké pochopit, odkud se bere Maralina inteligence a půvab! Vždyť ženy ze Zoramu jimi prosluly po celém Pellucidaru!

Také Ulan si syn divočiny velmi oblíbil. Byl to první Clovan, který se ho zastal! A pak - v mnohém se od svých soukmenovců lišil. Byl moudřejší a nepřemýšlel toliko o tom, kde sehnat obživu či družku. Rád bavil své okolí nejruznějšími kousky a historkami. Tarzan obdivoval jeho kresby, jimiž vyzdobil jeskyně a na něž byl náležitě pyšný. Byli na nich mamuti, šavlozubí tygři a jeskynní medvědi, stejně jako jeleni, hyeny a mnoho dalších zvířat, která Tarzan nikdy neviděl a která mu připomínala pal-ul-donské gryfy. Ulan nazýval tohoto tvora gyorem a vyprávěl, že žije na Planině gyorů pod ještěřmi horami.

Ulanovy kresby byly velmi působivé a dobře provedené. Všichni Clované je obdivovali. Nebýt toho, že jejich autor byl také znamenitým lovcem a neohroženým bojovníkem, byli by jej snad pokládali za někoho, kdo nepochází z jejich kmene.

Jakkoli mnozí Clované projevovali Tarzanovi svou náklonnost, většina naň pohlížela s odstupem, neboť měla na paměti, že jde o cizince. A cizinec byl v Clovi vždy pokládán za nepřítele. Všichni čekali, až se vrátí Carb a jeho muži, aby v radě rozhodli o Tarzanově osudu. A zatím svého hosta poznávali stále lépe. Pravidelně je doprovázel na lov, kde udivoval svou mrštností, silou a podivnými zbraněmi. A protože Carb se dlouho nevracel, Tarzanových příznivců přibývalo. Syn divočiny doufal, že by mu mohli pomoci při pátrání po ztracených přátelích. Věřil, že Jason Gridley uvízl někde v horách, že ho najdou a společně se pak vydají hledat O-220.

Jednou opět seděl u ohně s Maral a Ulanem, když vtom se z rokle ozval důvěrně známý zvuk, ohlašující příchod někoho významného. Vzápětí se skutečně za ohbím stezky objevil jakýsi mladík.

"To je Tomar," vysvětlila Maral. "Možná přináší zprávu od Carba."

Mladík došel až ke kamennému náspu před vchodem do jeskyně a snažil se upoutat pozornost přítomných.

"Carb se vrací!" volal. "Vítězní bojovníci z Clovi jdou s ním a přivádějí nejkrásnější ženu ze Zoramu! Carb je mocný! A mocní jsou i bojovníci z Clovi!"

Na ta slova ohniště osířela a veškeré práce ustaly. Všichni se tlačili ven, aby uvítali své hrdiny. Konečně se objevil zástup válečníků, v jejichž středu kráčela dívka se svázanými rukama a obojkem na krku. Tarzan však věnoval pozornost především Carbovi. Vždyť na jeho vůli bude možná záviset jeho příští osud!

Carb byl očividně silný muž. Svými pravidelnými rysy se lišil od většiny ostatních. Měl však úzké rty, jakými se vyznačují lidé krutí a úskoční, a studené oči.

Když si Carba prohlédl, stočil Tarzan pohled na zajatkyni. Byla velmi půvabná. Jak by také ne, vždyť o ní mluvili jako o perle Zoramu! Nebylo pochyb, že by okouzila nejen všechny muže v Pellucidaru, ale i tam, odkud přišel.

Náčelník uvítal bojovníky uprostřed kamenné dvorany. S potěšením hleděl na dívku a pozorně naslouchal Carbovu vyprávění o slavné výpravě.

"Musíme svolat radu," přerušil posleze jeho tirádu, "aby rozhodla o tom, kdo pojme zajatkyni za družku, a vyřešila jistý spor."

"Oč jde?" ptal se Carb.

Avan ukázal na Tarzana. "Je tu cizinec, který přišel jako přítel a chce s námi zůstat."

Carb přeměřil syna divočiny nenávisným pohledem a sraštil brvy.

"Proč jste ho nezabili?!" vykřikl. "Hned se ho zbavte!"

"Není na tobě, abys rozhodl," upozornil jej náčelník. "Jen rada smí vyřknout ortel!"

Carb sebou trhl. "Jestli ho rada neodsoudí k smrti, udělám to sám!" zahřměl. "Nesnesu, aby v naší osadě žil cizinec!"

"Svolejme tedy radu," opakoval Ulan náčelníkovu výzvu, "a uvidíme, je-li Carb mocnější než ona!"

"Putovali jsme dlouho bez jídla a spánku," namítl Carb. "Nechte nás najíst a vyspat. Pak svoláme sněm. Musíme být dobře připraveni!"

Také válečníci, kteří Carba doprovázeli, toužili po odpočinku. A tak Avanovi nezbylo než vyhovět.

Zajatkyni odvedli k Maral, aby se o ni postarala. Sňali jí pouta a posadili ji u ohně. Z dívčinych očí plálo pohrdání a nenávisť. Ženy kolem přijaly zajatkyni klidně. Nikdo se jí nepokusil ublížit, ba ani urazit. Tarzan tím byl překvapen. Vzpomněl si, kolik příkoří musí od domorodých žen vytrpět zajatkyň afrických kmenů! Zejména Maral byla k dívce neobyčejně vlnidná.

"A proč ne?" divila se, když se jí Tarzan ptal na důvody. "Vždyť i naše dcery mohou být uneseny bojovníkem některého z cizích kmenů. A budeme-li hrubí na jejich ženy, budou oni hrubí na naše! A pak - proč být zlý na někoho, kdo s námi stráví zbytek života? Je nás málo a žijeme neustále spolu. Budeme-li si ubližovat a svářit se, nebudeme šťastní! Ženy z Clovi se nikdy nehádají! Některé jsou sice hašteřivé, ale takových se raději zbavujeme."

Otočila se k zajatce. "Sedni si blíž," vybídlaji. "V díži je maso. Najež se a pak se prospí. Neboj se, jsi mezi přáteli. I já jsem ze Zoramu!"

Dívka neskrývala překvapení. "Ty jsi ze Zoramu? Musíš tedy vědět, jak mi je. Chci se vrátit domů. Raději zemřu, než abych žila jinde!"

"Zvykneš si," uklidňovala ji Maral. "Cítila jsem se stejně, ale pak jsem zjistila, že lidé z Clovi jsou velmi podobní těm ze Zoramu. Byli ke mně laskaví a stejně laskaví budou i k tobě. Až ti najdou druhá, budeš mluvit jinak."

"Nikoho z nich si nevezmu," odvětila dívka. "Jsem Jana, Rudá Růže Zoramu, a svého druha si zvolím sama!"

Maral zavrtěla hlavou. "Také jsem takhle mluvila," řekla. "Ale změnila jsem se. I ty se změníš!"

"Nikdy!!!" nesouhlasila Jana. "Už jsem zvolila, a jiného nechci!"

"Ty jsi Jana?" vmísil se do hovoru Tarzan. "Thoarova sestra?"

"A ty jsi ten muž, kterého chce Carb zabít?" odpověděla dívka otázkou.

"Ano," potvrdil Tarzan.

"Odkud znáš Thoara?"

"Lovili jsme spolu. Vraceli jsme se do Zoramu, ale bouře nás odloučila. Sledovali jsme tvoji stopu a stopu muže, který tě doprovázel. Právě jeho hledám."

"Co o něm víš?!" dychtila dívka.

"Je to můj přítel. Co se s ním stalo?"

"Zůstal v kaňonu, když začala velká voda. Jistě se utopil," soudila dívka. "Pochází z tvé země?"

"Ano."

"Jak víš, že byl se mnou?" nerozuměla dívka.

"Poznal jsem jeho stopy a Thoar poznal tvé," vysvětlil syn divočiny.

"Byl to statečný muž," řekla Jana.

"Víš jistě, že je mrtev?"

"Ano."

Na okamžik se oba zamysleli.

"Chtějí tě zabít," změnila Jana téma. "Znám je dobře, a znám Carba. Vždy prosadí svou! Pokud uprchneme, dovedu tě do Zoramu. Jsi-li přítelem Thoarovým, můj lid tě přijme!"

"Proč šeptáš?" ozvalo se náhle přímo za ní. Otočila se a spatřila Avana. Aniž čekal na odpověď, obrátil se náčelník k Maral.

"Odved' ženu do jeskyně!" nařídil. "Tam zůstane, dokud rada nerozhodne, kdo ji pojme za družku. A strážte ať ji hlídají!" Maral vyzvala Janu, aby ji následovala. Dívka vstala a ještě jednou se ohlédla po Tarzanovi. Syn divočiny počal očima zkoumat okolí. Na prostranství před jeskyní byla v té chvíli asi stovka bojovníků. Dostat dívku odtud bylo zcela nemožné!

"A ty, neznámý," oslovil Tarzana náčelník, "zůstaneš zajatcem, dokud rada nerozhodne o tvém osudu!"

Na ta slova jej obstoupili bojovníci, ale nezdálo se, že by mu chtěli ublížit. Tarzan věděl, že samotnému by se mu útěk jistě zdařil. A věděl také, jak rozhodne sněm. Přesto se o nic nepokusil. Otočil se a zamířil ke sluji. Musí tu zůstat - vždyť Rudá Růže Zoramu čeká na jeho pomoc! A Thoarovu sestru a Jasonovu přítelkyni přece nemůže opustit!

Phelanské bažiny

Seskakuje do strže, aby pomohl neznámému bojovníkovi, Jason Gridley si uvědomil, že ještěra zná. Byl to jurský stegosaurus! Jakkoli na zemi dávno vyhynul, tady byl živou skutečností! Američan viděl, jak se neznámý muž vymrštil a postavil se neohroženě ještěrovi čelem, nedávaje najevo sebemenší strach. V pravé ruce držel oštěp, v levé dýku. Snad tušil, že zemře, ale zůstal klidný.

Na to, aby Gridley zasáhl zvíře z revolveru, nebyl ještě příhodný čas. Snad je tedy alespoň vyplaší či odpoutá jeho pozornost. A tak dvakrát za sebou stiskl kohoutek a pak se rozběhl k domorodci. Ještěr skutečně zvedl hlavu a zamířil vstříc stfelci, kormidluje mohutným ocasem. Také válečník zaslechl obě rány a viděl, jak netvor útočí opačným směrem. Životní zkušenost jej učila, že každý cizinec je nepřitelem. Ted' však cítil, že kdosi nasazuje vlastní život, aby mu pomohl! A tak místo aby se dal na útěk, vyběhl za ještěrem.

Stegosaurus se řítíl kaňonem neuvěřitelnou rychlostí. Na obdiv však nebyl čas - v příští chvíli stál Gridley předpotopní obludě tváří v tvář. S rozevřenými čelistmi se hnala přímo na něho. Američan několikrát rychle vystřelil, míře zvířeti na lebku. Ještěř náhle změnil směr a prolétl kolem, přičemž jej Gridleyův revolver zasáhl nejméně jednou do břicha. Po několika yardech se netvor zastavil - ale ještě nebyl poražen! Otočil se a vyrazil k novému útoku. Než dospěl ke Gridleyovi, byl tu domorodý bojovník.

"Braň se z téhle strany!" zvolal. "A já z druhé! A dej pozor, ať tě nezasáhne ocasem! Vezmi si oštěp! Hlukem dyrodora nezabiješ!"

Gridley hbitě uskočil, uposlechnuv domorodcovy rady. Jeho spolubojovník zatím zaujal místo na opačné straně. Avšak dříve než došlo k střetu, ještěř náhle zpomalil a pak klesl do porostu bez známky života.

"Je mrtev!!!" vykřikl válečník. "Co ho zabilo? Vždyť jsme ani nestačili vrhnout oštěpy!"

Gridley vyňal z pouzdra kolt. "Tohle ho zabilo," řekl.

"Hluk nezabíjí!" oponoval domorodec. "Štěkot jaloka, řev rytha ani syčení thipdara ještě nikoho nezabily!"

"Nezabil ho hluk," vysvětlil Jason. "Prohlédni si jeho hlavu a uvidíš, co ho usmrtilo!"

Bojovník uposlechl, a sotva objevil stopy po výstřelech, neskřýval obdiv.

"Kdo jsi?" zajímal se o Jasona. "A co děláš v Zoramu?"

"Jsem v Zoramu?!" zvolal Gridley.

"Ano."

"A ty jsi také ze Zoramu?"

"Ano. Ale kdo jsi ty?"

"Znáš Janu?" zeptal se Jason místo odpovědi.

"Co víš o Rudé Růži Zoramu?" zpozorněl domorodec. "A jak se jmenuješ?"

"Gridley. Jason Gridley."

"Jason!!!" opakoval válečník. "Znám to jméno. Řekni mi, kde je Jana? Cos jí udělal?"

"Totéž se chci zeptat tebe," opáčil Američan. "Ztratila se mi a já ji hledám. Jak to, že mě znáš?"

"Dlouho jsem tě sledoval," vysvětlil domorodec. "Ale děšť smyl tvé stopy."

"A proč jsi mě sledoval?" nechápal Gridley.

"Protože jsi byl s Rudou Růží Zoramu," odpověděl muž. "Chtěl jsem tě zabít, ale řekli mi, že s tebou šla dobrovolně. Je to pravda?"

"Je," potvrdil Američan. "Ale pak mě opustila. Neublížil jsem jí."

"Takže on měl pravdu," pravil domorodec. "Počkám, až ji najdu, a pokud jsi jí neublížil, nezabíjí tě!"

"Kdo je to oni?" nechápal Jason. "V Pellucidaru o mně nikdo jiný než Jana neví!"

"Ty neznáš Tarzana?" zněla překvapivá otázka.

"Tarzana?!" vykřikl Jason. "Tys ho viděl?"

"Viděl. Lovili jsme spolu a šli po vaší stopě. Ale už nežije."

"Víš to jistě?"

"Ano. Je mrtev!" opakoval muž.

"Jak se to stalo?"

"Překračovali jsme hory, když ho odnesl thipdar!"

Tarzan je mrtev! Ta slova zněla Gridleyovi neustále v uších. Nemohl tomu uvěřit. Muž neobyčejné síly a plný života!

Což jeho srdce opravdu navždy umklo?

"Měls ho rád?" ptal se bojovník, vida, že zpráva cizincem otřásla.

"Ano," přiznal Gridley.

"I já jsem ho měl rád," dodal bojovník. "Ale nemohl jsem mu pomoci. Thipdar byl příliš rychlý a zmizel, dřív než jsme stačili s Tar-gashem zasáhnout."

"Kdo je Tar-gash?"

"Sagoth - srstnatý muž," odpověděl domorodec. "Srstnatí žijí v horách. Bezsrstí je často používají k boji."

"Byl s tebou a Tarzanem?"

"Ano. Byli spolu, když jsem je viděl poprvé. Ale Tar-gash se vrátil domů.

Musím hledat Janu. Zachránil jsi mi život, ale nevím, jestli jsi neublížil jí! Co když jsi ji zabil? Jak to mám vědět? Co mám dělat?!"

"Také hledám Janu," řekl Gridley. "Pojďme ji hledat společně!"

"Dobře. Až ji najdeme, sama rozhodne, mám-li tě zabít, nebo ne!"

V té chvíli si Jason vzpomněl, jak se na něho Jana rozzlobila. Snad by bylo snazší dovolit svému společníku, aby s ním skoncoval rovnou!

"Půjdu s tebou," rozhodl nakonec. "A pokud jsem Rudé Růži Zoramu ublížil, udělej se mnou, co chceš. Jak se jmenuješ?"

"Thoar."

Jana Jasonovi často o Thoarovi vyprávěla, ale ten jeho jméno dávno zapomněl. A tak se domníval, že mladík je její druh. A nijak ho to netěšilo. Čím víc na to myslel, tím byl zasmušilejší. Jana byla opravdu ženou. Pohrávala si s muži jako s míčem. Ale on se tomu nepoddal. Proto se rozhněvala! Proto se rozhodla ho zabít! Je to přece jen barbarka! Chtěla mu jen poplést hlavu a přála si, aby se do ní zamiloval! A přitom dávno měla jiného!

"Kdy jsi viděl Janu naposledy?" přerušil Thoar jeho úvahy. "Vrátíme se tam a pokusíme se najít její stopu."

"Nevím, jak to vysvětlit," odpověděl Gridley. "Není snadné určit směr. Nemám nic, co by nám pomohlo."

"Začneme tam, kde jsme viděli vaše stopy poprvé," rozhodl Thoar.

"Možná to nebude třeba," dodal Jason. "Pokud znáš zdejší krajinu z druhé strany. Když jsme se vraceli k horám, měli jsme po levé ruce propast. Tudy uprchli dva z Janiných pronásledovatelů. Zbylé dva jsem zabil. Jana se pokusila najít cestu na vrcholek, ale nakonec nezbylo než se spustit do strže. Naposledy jsem ji viděl, když pak tudy stoupala vzhůru. Pokud víš, kde propast je, není třeba se vracet!"

"Znám to místo," potvrdil Thoar. "A jestli tudy přehli Phelané, možná Janu cestou chytili. Prohledáme strž, a nenajdeme-li Janinu stopu, vydáme se do Pheli!"

A pak vedl Američana k horám. Na čas oba brzy zapomněli. Když měli hlad, jedli, když byli unaveni, spali. Cesta vedla stále výš. Občas vstoupili do lesa, občas šplhali po útesech. Jason úplně rozedral svůj chatrný bederní pás, a tak si zhotovil nový z kůže horských koz. Cítil se v něm volně a pohodlně. Postupně se s domorodcem stále více sbližoval, jakkoli jej v duchu pokládal za soka. O Janě mluvili zřídka, ale oba na ni neustále mysleli. Jason si v duchu často připomínal chvíle, které s ní strávil. Jako by před sebou znovu viděl její půvabnou tvář a hrdou postavu. Ani příkrá slova, jimiž ho častovala, nemohla nic změnit na jeho obdivu vůči krásné barbarce. Snažil se vzpomínky na Janu zaplašit, ale marně. Bylo to silnější než on. Tu a tam jej napadlo, jak zahynul Tarzan, co se stalo s von Horstem, Muvirem a wazirijskými válečníky, ale nakonec se v myšlenkách vždy vrátil k Rudé Růži Zoramu.

Thoar si Američana oblíbil. Našel v něm dobrého společníka a spolehlivého druha, vždy a všude ochotného podat pomocnou ruku. Konečně dosáhli vrcholku hor a našli hledanou propast. Pátrali po Janině stopě, ale marně.

"Musíme do nížiny," řekl Thoar. "Do země Pheli. Když Janu nenajdeme, alespoň ji pomstíme!"

Gridleye tento návrh nijak nepřekvapil. V tomto primitivním světě byla msta čímsi zcela přirozeným. Thoar byl nyní zákonem i vykonavatelem trestu. Vždyť ani naši předkové na zemi nejednali jinak! Najednou mezi pravěkým barbarem a jeho o několik století mladším druhem nebylo rozdílu!

Vedení toutéž nenávistí, sestupovali Pohořím thipdarů do nížin Pheli. Krajina byla plná zvěře - divokých šelem i neškodných býložravců, kteří na zemském povrchu pobývali před milióny let. Mezi pralesy se rozlévaly rozlehlé mokřiny. Stromy tu byly tak blízko sebe, že cesta po větvích byla snazší než po zemi. Všude byla spousta hadů, malých i velkých. Jason nemohl uvěřit svým očím, když viděl, jak jeden z obrovitých plazů pozel zvěře, velké jako sloní mládě.

A s jiným hadem tu bojoval dinosaur!

Bylo štěstím obou mužů, že díky svému malému vzrůstu zůstávali ušetřeni pozornosti těchto strašných tvorů. Při pohledu na ně se taragové či leopardi z pellucidarských hor zdáli téměř neškodní. Jak vůbec mohli v těchto končinách žít lidé?

"Tady nikdo žít nemůže!" vyslovil Gridley svou domněnku nahlas. "Pheli leží určitě někde jinde!"

"Ne," oponoval Thoar. "Moji lidé tu byli již několikrát, když pronásledovali Phelany, kteří jim odvedli ženy. A to, co vyprávěli, potvrzuje, že tohle je skutečně Pheli!"

"Snad máš pravdu," připustil Jason. "Ale dokud Phelany neuvidím na vlastní oči..."

"To už nebude dlouho trvat," ujistil jej Thoar. "Brzy uvidíš Phelany i jejich osady."

"Jak to víš?" nechápal Gridley.

"Podívej se dolů! Právě tohle jsem hledal."

Gridley uposlechl, ale neviděl víc než bystřinu, tekoucí bahniskem.

"Vidím jen potok," řekl.

"Právě ten hledám," opáčil Thoar. "Moji lidé vyprávěli, že Phelané žijí na břehu řeky uprostřed bažin. Tam, kde jsou kopce a půda suchá, vystavěli svá obydlí. Nežijí v jeskyních jako my, ale budují příbytky z kmenů, které jsou tak silné, že je ani ještěři nedokáží rozbít!"

"Proč si nevyberou lepší místo?" divil se Američan.

"Je tu hojnost potravy a zcela bezpečno," vysvětlil Thoar. "Na rozdíl od horalů lidé z Pheli nejsou bojovníci. Neradi válčí, a tak se usídlili v bažinách, které je chrání před nepřáteli."

Postupovali nyní vpřed s největší obezřelostí. Vesnice Phelanů se mohla objevit každou chvíli! Konečně se Thoar zastavil a ukázal před sebe. Jason pohlédl tím směrem a spatřil pahorek, zjevně vymýcený lidskou rukou. Byl zcela holý, jen tu a tam čněl ze země osamělý pahýl. A pak uviděl dřevěný příbytek. Jeho jednotlivé zdi tvořilo vždy několik kmenů, pospojovaných hlínou. Uprostřed čelní stěny byl vstupní otvor. Před obydlím byly do země zaraženy v několika řadách ostré kůly, tvořící jakýsi plot.

Oba muži se přikradli blíž. Stálo tu ještě pár podobných chatrčí. Kopec končil lesem, ale mezi chýšemi nebylo po vegetaci ani památky. Snad tomu bylo tak proto, aby měli vesničané rozhled do okolí.

Osada vypadala opuštěně. Thoar však věděl, že je to jen zdání. Phelané jistě ze svých příbytků sledují, co se děje venku!

"Jsme na místě," řekl Jason. "Ale co teď?"

Thoar vrhl zálibným pohledem na Američanův revolver. "Několikrát jsi odmítl tuhle věc použít," upozornil, "ale teď by nám pomohla osvobodit Janu, nebo ji alespoň pomstít."

"Pojďme tedy," souhlasil Američan. "Pro Rudou Růži Zoramu jsem ochoten obětovat víc než pár nábojů. Udělám cokoli!"

A zamířil k nejbližšímu obydlí. Thoar jej mlčky následoval. Ani jeden z nich si v té chvíli nevšiml, že je z protějšku břehu říčky sleduje pár pronikavých očí.

Horibové

Válečníci, jimž Avan přikázal střežit vchod do jeskyně, Tarzana zastavili. "Kam jdeš?" ptal se jeden z nich. "Do jeskyně," odpověděl Tarzan. "Proč?" nechápal druhý.

"Chci spát," vysvětlil syn divočiny. "Byl jsem tam již několikrát a nikdo mi nebránil."

"Avan nařídil, že dokud nezasedne rada, nikdo nesmí ani dovnitř, ani ven," upozornil další strážce.

Vtom zasáhl náčelník. "Nechte ho jít," řekl. "Dovolil jsem to. Ale ven ho nepouštějte!"

Beze slova vstoupil Tarzan do jeskyně. Sotva jeho oči přivykly přítmi, rozhlédl se kolem. Sluj byla značně rozlehlá. V jedné ze stěn byl proražen otvor, vedoucí hluboko do nitra skaliska. Na rohožích ze suché trávy tu pod příkrývkami odpočívali muži, ženy i děti. U vchodu sedělo několik válečníků, zabraných do hovoru.

Tarzan se pokusil nalézt Janu. Uviděla ho první a upozornila na sebe slabým hvízdnutím.

"Víš, jak uprchneme?" byla její první otázka.

"Ne," přiznal Tarzan. "Zatím vyčkáme, co se bude dít, a pak využijeme nejpříhodnějšího okamžiku."

"Pro tebe samotného to bude snadné," usoudila dívka. "Nejsi zajatec. Můžeš se pohybovat volně. Nechali ti dokonce zbraně."

"I já jsem teď vězněm," opravil ji Tarzan. "Avan nařídil, aby mě nepouštěli ven, dokud rada nerozhodne o mém osudu."

"Takže ani ty nevíš, co tě čeká," shrnula dívka. "O mně už rozhodli, ale ani Carb, ani kdokoli jiný mě nedostane!"

Mluvili tiše, přerušující tu a tam hovor mlčením, zabráni do myšlenek. Pak se Jana počala vyptávat, odkud přišel Jason. Otázky stíhaly jedna druhou. Tarzan odpovídal trpělivě, jakkoli Jana mnohému nerozuměla. Zajímalo ji, co je pára, elektřina a k čemu slouží knihy či hudební nástroje. Bylo zřejmé, že je velmi vnímavá a inteligentní.

Náhle jeden z bojovníků, ležících opodál, otevřel oči a vstal. Byl to Carb. Rozhlédl se a pak začal obcházet ostatní.

"Vstávejte!" vyzýval je. "Je čas k poradě válečníků!"

Když objevil Tarzana, neskrýval překvapení.

"Co tu děláš?" oslovil vězně.

Tarzan se zvedl, ale na otázku nereagoval.

"Odpověz!!!" zahřměl Carb.

"Nejsi náčelník," upozornil Tarzan. "Zeptej se žen a dětí!"

Carb zbrunátněl zlostí.

"Odejdi odtud!" ukázal Tarzan k východu z jeskyně.

Carb chvíli váhal, ale pak pokračoval v buzení svých druhů.

"Teď se postará, aby tě zabili," řekla Jana.

"K tomu se rozhodl již dávno," ujistil dívku Tarzan. "Hůře na tom už být nemohu."

Mlčeli, očekávající svůj osud. Viděli, jak bojovníci usedají do kruhu a boulivě diskutují. Zdálo se, že každý z nich chce prosadit svou.

Tarzan s Janou mlčky sledovali dění kolem. Vtom vstoupil do jeskyně mladý chlapec. V ruce třímал hořící louč, v jejímž světle jako by někoho hledal. Konečně objevil oba zajatce a zamířil rovnou k nim. Byl to náčelníkův syn.

"Rada vynesla rozsudek," oznámil. "Tebe zabijí a dívku dají Carbovi."

Tarzan vyskočil na nohy. "Pojď!" vyzval Janu. "Teď, nebo nikdy! Podaří-li se nám projít kaňonem, nedohoní nás ani ten nejrychlejší z nich!"

Pak se sklonil k Ovanovi. "Jestli jsi můj přítel, neprozradíš nás."

"Jsem tvůj přítel," ubezpečil jej mladík. "Proto jsem tady. Strží však neprojdete. Všude jsou bojovníci. Vědí, že máš zbraně, a očekávají, že se pokusíš o útěk."

"Jiné cesty není," namítl Tarzan.

"Je," nesouhlasil Ovan. "A já jsem přišel, abych ti ji ukázal!"

"Kudy?" zeptala se Jana.

"Pojďte za mnou," vybídl je Ovan, míře k tmavému konci jeskyně.

Stěny byly stále užší a dno stoupalo vzhůru. Postup nebyl nikterak snadný. V jednom z četných ohybů se Ovan zastavil, zvedl louč nad hlavu a posvítil do jakési chodby, na jejímž konci byl černý otvor.

"Za ním je cesta, která vede k vrcholu hory. Jen náčelník a jeho nejstarší syn ji znají. Jestli se otec doví, že jsem vám ji ukázal, zabije mě. Ale snad se tak nestane, protože než mě začnou hledat, budu zpátky na své kožešině. Cesta je nerovná a příkrá, ale jiná k záchraně nevede. Jděte! To je má splátka za to, žeš mi zachránil život," řekl Ovan, hledě Tarzanovi do očí.

Pak odhodil louč a v jeskyni zavládla naprostá tma. Zanedlouho již slyšeli klapot jeho sandálů, jak se vzdaloval. Tarzan vzal Janu za ruku a vedl ji temnotou k otvoru ve skále. Volnou rukou pátral kolem. Konečně dorazili k východu a stanuli pod zářícím poledním sluncem.

"A teď," oslovil svou společnici Tarzan, "mi pověz, kde leží Zoram." Dívka ukázala žadáným směrem. "Ale tudy nemůžeme," upozornila. "Všechny stezky bude střežit Carb a jeho muži. A možná že už našli i chodbu!"

"Znáš to tu lépe než já," odpověděl Tarzan. "Co tedy navrhuješ?"

"Sestoupit z hor co nejdále od Clovi," mínila Jana, "protože právě v horách nás budou hledat. Podhůřím dojdeme až k hranicím Zoramu. Teprve tam se znovu vydáme původním směrem."

Sestup byl zdoluhavý a namáhavý. Nejednou narazili na skalní sráz a museli jej obejít. Několikrát zastavili k odpočinku a bylo zřejmé, že jsou na cestě již velmi dlouho. Ale co znamená čas v těchto končinách?

Nakonec dorazili do dlouhého kaňonu, který ústí v rozlehlou pláň. Nerostly tu stromy a její povrch zdáli připomínal jezero.

"To je Planina gyorů," řekla dívka.

"Kdo je gyor?"

"Strašlivý tvor," vysvětlila dívka. "Nikdy jsem ho neviděla, ale někteří zo-ramští bojovníci se s ním střetli. Gyorové jsou dvakrát větší než slon. Mají zahnutou tlamu a tři velké rohy - dva nad očima a jeden nad čenichem. Tělo je celé z krunýře. Maso nežerou, ale jsou divocí a zlostní. Napadnou každého, kdo jim přijde do cesty. A tak na Planině gyorů žijí sami."

"Mají věru velké panství," usmál se syn divočiny, obhlížeje savanu. "A asi žádné nepřátele."

"Jen Horiby," upřesnila dívka. "Ti je loví pro maso a kůži."

"Kdo jsou Horibové?" ptal se Tarzan.

"Hadí lidé," odvětila Jana.

"Hadí lidé?" S tímhle vysvětlením si Tarzan nevěděl rady.

"Nemluvme o nich," řekla Jana. "Jsou strašní. Horší než gyorové. Jejich krev je studená a říká se, že nemají srdce. Neznají přátelství, ani lásku."

Pokračovali dál podél potoka až k pláni. Kolem se vypínaly nízké kopce, tu a tam porostlé stromy. U nohou se jim vinul hustý pažit, jenž byl pro býložravé obry pravým rájem. Polední slunce laskalo krajinu svými paprsky a všude byl klid a mír. Přesto zůstával Tarzan ve střehu. Zdálo se mu podivným, že dosud neviděl jediné zvíře. Zároveň jej znepokojoval neznámý pach. Připomínal hada Histaha, ale nepatřil mu. Už kvůli Janě si přál, aby byli co nejdříve odtud.

Náhle narazili na úžlabinu, která je donutila na čas změnit směr, takže nyní putovali od Zoramu. Ušli sotva míli, když dívka vzala Tarzana za ruku a ukázala na protější stranu strže.

"Gyor," zašeptala. "Skryjme se ve vysoké trávě!"

"Neviděl nás," uklidnil dívku Tarzan. "Ani se k nám nedostane."

Zvíře, které spatřil, překonalo všechna jeho očekávání. Na první pohled se podobalo gryfům z Pal-ul-donu. Mělo na hlavě tři rohy, ostnatý hřbet a mohutný ocas. Kolem očí se vinuly namodralé kruhy, zatímco hřbetní ostny byly matně červené. Od Jany již Tarzan věděl, že nejde o masožravce - snad to tedy byl příbuzný pozemského triceratopse.

Jana se skryla v porostu a naléhala na Tarzana, aby ji následoval. Tarzan si klekl a pozoroval dál ještěrovo počínání.

"Možná nás zvětřil," usoudil po chvíli. "Zvedá hlavu a rozhlíží se. Teď se rozběhl. Zdá se, že zachytil pach, ale ne náš."

Někdo se k němu blíží ze strany. Slyším kroky. Gyor se tam dívá. Ať je to kdokoli, postupuje rychle. A není sám!"

Sleduje gyora, zároveň naslouchal neznámému hluku.

"Přibližují se roklí," řekl. "Objeví se asi za námi."

Jana se přitiskla k zemi. Nechtěla pokoušet osud a vzbudit gyorovu pozornost.

"Možná bychom se měli odplížit dál," navrhla. "Dřív než nás někdo spatří."

"Vynořují se z rokle," hlásil Tarzan. "Je to skupina mužů. Ale na čem to jedou?!"

Jana se zvedla a pohlédla tím směrem. V příští chvíli se roztřásla strachy.

"To nejsou muži," opravila syna divočiny. "To jsou Horibové! A zvířata, na kterých jedou, jsou goroborové. Jestli nás uvidí, jsme ztraceni. Goroborům nikdo neuteče, protože nikdo v Pellucidaru není tak rychlý jako oni. Lež tiše! Naši jedinou nadějí je, že nás nenajdou!"

Sotva zahlédl nepřítele, gyor zařval a rozběhl se k němu. Zpoza ohybu kaňonu vyjelo asi padesát Horibů na svých podivných ořích. Byli ozbrojeni dlouhými oštěpy, které se pro boj s třířezcem zdály být dětskými hračkami. Nepostavili se gyorovi čelem, nýbrž odbočili stranou. A tehdy se Tarzan mohl přesvědčit, jak rychle se goroborové, podobní velkým ještěrkám, dokáží pohybovat.

Hadí muži zatím utvořili kolem ještěra kruh. Gyor, běsný zlostí, útočil do všech stran, avšak goroborové byli rychlejší a vždy včas unikli z jeho dosahu. Triceratops se záhy unavil a Horibové počali kolem něho divoce vířit. Tarzan sledoval tuto scénu jako u vytržení. Jak chtějí udolat takový kolos?

Jeden z Horibů se náhle ocitl v ještěrově těsné blízkosti. Ten sklonil hlavu a vyrazil proti vetřelci. Vzápětí se objevili další dva Horibové, každý na jedné straně, a prokláli gyorovy boky svými oštěpy. Triceratops zařval bolestí a znovu zaútočil. Tentokrát se snažil prodrat z obklíčení. Náhle Tarzan zjistil, že míří přímo k nim. Pokud jej Horibové nezastaví, je konec!

Několik hadích mužů napadlo nyní ještěra zezadu a zasypalo jej přívalem oštěpů. Gyor prudce změnil směr, aby ztrestal útočníky. Od Tarzana a Jany nebyl v té chvíli daleko. A navíc se k nim počali blížit i Horibové.

Konečně se gyor zastavil a sklonil hlavu. Bylo slyšet, jak těžce dýchá, a vidět, jak krvácí z nesčetných ran. Jeden z Horibů přijel až k němu, aby upoutal jeho pozornost. Dva další zatím postupovali z opačné strany. A pak, jako na povel, vyrazili ke zteči, mávajíce oštěpy. Sotva je vypustili, rychle se stáhli. Ještěr sebou několikrát trhl a pak se převalil na bok. Jedno z kopí mu vězelo přímo v srdci. Tarzanovi se ulevilo. Doufal, že nebezpečí je zažehnáno. Náhle však hadí muži zamířili k nim. A znovu se rozestoupili do kruhu. "Budeme muset bojovat," usoudil Tarzan.

"Ano," potvrdila Jana. "Budeme bojovat, ale nemáme naději. Je jich mnoho, a my jsme jen dva."

Tarzan vyňal z toulce šíp, nasadil jej na luk a napjal tětivu. Horibové zvolna objížděli kolem, jako by zkoumali své protivníky. Teď si je mohl Tarzan dobře prohlédnout. Podobali se lidem, avšak prsty na rukou a nohou připomínali ještěry. Měli špičaté uši a nad čelem dva zakrslé růžky. Tělo bylo pokryto šupinami, jen na tvářích, dlaních a chodidlech byla kůže hladká jako hadí břicho. Oděni byli do kůže, snad z nějakého ještěra. Na prsou byl kožený krunýř sepjat sponou ve tvaru osmramenného kříže s kruhem uprostřed. Kolem pasu měl každý Horib řemen a pochvu s dýkou. Výzbroj pak doplňovalo kopí s ostrým kostěným hrotem. Všichni jeli na goroborech, velkých třetihorních ještěrkách, jejichž délka nejednou přesahovala deset stop.

Tarzan hleděl na Horiby v němém úžasu. Bylo to cosi mezi plazem, opem a člověkem. Něco, co se na zemském povrchu mohlo sotvakdy objevit.

Nyní kroužili kolem, nespouštějíce své oběti z očí. Pak se zastavili a k Tarzanovu překvapení jeden z nich promluvil v řeči pellucidarských gilaků.

"Neuniknete!" řekl. "Složte zbraně!"

Temným pralesem

Jason Gridley s Thoarem se kradli vpřed, zbraně připravené k zásahu. K jejich překvapení však z chýší nevyběhl jediný bojovník, ba dokonce se odnikud neozval jediný zvuk.

"Buď opatrný," nabádal Thoar svého druha. "Mohla by to být léčka."

Američan zpomalil a zbystřil pozornost. To už stáli před jednou z chatrčí, ale nikdo se neobjevil. Jason nahlédl dovnitř a pak oba vstoupili.

"Nikdo tu není," řekl Američan. "Chatrč je prázdná."

"Snad tomu tak bude i v těch ostatních," dodal Thoar.

"Zdá se, že všichni odešli," usoudil Jason.

"Ano," potvrdil Thoar. "Ale vrátí se. Pojdme k řece. Schováme se na stromě a vyčkáme, co bude dál."

Aniž by si byli vědomi nějakého nebezpečí, slezli z pahorku a vydali se stezkou, vyšlapanou sandály Phelanů. Ledva se uchýlili do úkrytu, vrhlo se na ně několik mužů. V příští chvíli byli odzbrojeni a svázáni. A tehdy si Gridley mohl útočníky prohlédnout.

"U čerta!" ulevil si anglicky. "Čekal bych setkání s nosorožcem, mamutem nebo dinosaurem, ale že uvidím kapitána Kida a Henryho Morgana, by mě ani ve snu nenapadlo!"

Muži nerozuměli ani slovo.

"Co je to za řeč?" zeptal se jeden. "Kdo jsi a odkud přicházíš?" "Jsem Američan," odpověděl Gridley, tentokrát v jazyce gilaků. "Ale kdo jste vy a proč jste nás napadli?"

Pak se otočil k Thoarovi. "Tohle přece nejsou Phelané!"

"Ne," potvrdil Thoar. "Jsou to cizí muži, které jsem nikdy předtím neviděl."

"My víme, kdo jste," ujistil oba zajatce jeden z mužů, jehož bradu zdobil mohutný plnovous. "A víme, odkud jste přišli. Nepokoušejte se nás oklamat!"

"Když to víte, tak mě hned rozvažte!" žádal Gridley. "S nikým neválčíme."

"Vaše země je ve válce s Korzáry," upozornil Gridleye řečník. "Jsi Sarian. Poznal jsem to podle tvých zbraní. Cid bude potěšen, až tě uvidí."

Pak se otočil k jednomu ze svých kumpánů. "Možná je to sám Tanar. Viděls ho, když byl uvězněn v Korzáru?"

"Ne, byl jsem na moři," odpověděl tázaný. "Neviděl jsem ho, ale jestli je to on, odměna nás nemine!"

"Můžeme se klidně vrátit na loď," řekl první muž. "Nemá smysl ztrácet čas a doufat, že tu najdeme ženskou."

"Dole na řece vyprávěli, že zdejší muži občas nějakou unesou ze Zoramu. Možná by stálo za to počkat!" mínil druhý.

"Ne," trval na svém řečník. "Taky bych rád nějakou viděl, ale dokud tu budeme, domorodci se nevrátí. Už jsme pryč příliš dlouho. Jak znám kapitána, až se vrátíme, bude nám chtít podříznout krk!"

A tak se vydali k lodici, uvázané pod rozschatým stromem na břehu řeky. Plavidlo, stejně jako muži, kteří ho k němu vedli, vyvolali v Gridleyovi živou vzpomínku na dětství, kdy četával knihy o středověkých pirátech a bukanýrech.

Všichni nastoupili na palubu a člun se dal do pohybu. Zatímco proud jej unášel kamsi do neznáma, Gridley nespustil oči ze svých únosců. Byli to drsně vyhlížející chlapci, jako vystřižení z divokých korzářských historek. Mnozí měli zlaté náušnice a někteří dokonce kroužky v nose. Na krku a kolem pasu jim vlály pestré šátky. Byli zarostlí, otrhaní a špinaví. I když z rádiových zpráv, vysílaných Abnerem Perrym, Gridley o Korzárech leccos věděl, teprve nyní je měl možnost poznat zblízka. Stáli tu před ním, muži z masa a kostí. Slyšel jejich kletby a žerty a cítil jejich špinu. Na těchto bukanýrech, jejich lodí, oděvu i zbraních bylo vidět, že jsou potomky pozemšťanů a že se do nitra Země dostali podobným způsobem jako Gridleyova expedice.

Zatímco Thoar se cítil nešťastný, Jason si uvědomoval, že setkání s těmito lidmi může dát běhu událostí zcela nový směr. Vždyť ho odvázejí do města Korzáru, kde byl uvězněn David Innes! A jeho osvobození bylo přece hlavním cílem výpravy! Ani skutečnost, že je nyní zajatcem, nekalila mladíkovu radost. Situace teď není o nic horší než dřív! Je lépe sedět ve člunu než zběhdarma bloudit krajinou, plnou nebezpečí a nástrah! Nyní si byl alespoň jist, že se dostane tam, kam měl původně namířeno. A možná že se tu setká se svými přáteli, kteří město Korzáru určitě také hledají!

Řeka, po níž pluli, se vinula bažinatým pralesem, křížujícím četné laguny. Některé byly tak rozsáhlé, že připomínaly jezera. Ve vodě i na březích bylo všude plno života. Bezpočet ještěřů a vodních plazů nutil plavce k trvalé ostražitosti. Často uchránili svou lodici jen tím, že nechali promluvit své muškety. Zvuk výstřelů většinou zvířata zaplašil, ale nejednou přitom hrozilo nebezpečí, že přehající ještěř lodici převrhne a posádka skončí ve vlnách.

Jason a Thoar seděli uprostřed člunu s rukama svázanými za zády. Vedle Američana seděl korzár, jehož ostatní oslovovali Lajo. Něco na něm Gridleye neustále poutalo. Nebyl tak hrubý jako ostatní, a zdál se i o poznání chytřejší. Vystříhal se veškerých drsných žertů a obhroublých narážek. Jediné, oč se staral, byla bezpečná plavba.

Zdávalo se, že skupina korzárů nemá velitele. O všem se radili společně a nakonec se vždy dohodli. Přesto si Gridley všiml, že když něco řekl Lajo, ostatní zbožně naslouchali. Cítil, že právě tento muž je jediný, s nímž si lze promluvit. Při první příležitosti s ním navázal hovor.

"Co chceš?" ptal se Lajo.

"Kdo je váš velitel?" chtěl vědět Gridley.

"Nikdo," odpověděl korzár. "Náš velitel byl zabit, když jsme se plavili proti proudu. Proč se ptáš?"

"Chci, aby mi někdo sňal pouta," vysvětlil Gridley. "Nemám v úmyslu utéci. Nejsem ozbrojen a vás je mnoho. Jestli se člun převrhne, se svázanými rukama nemohu plavat!"

Lajo vytáhl nůž.

"Co chceš dělat?" všiml si jeho počínání jeden z korzárů.

"Sundám mu pouta," odvětil Lajo.

"Kdo jsi, žeš tak rozhodl?" přidal se druhý bukanýr.

"A kdo jsi ty, žeš mi v tom chceš bránit?" opáčil Lajo.

"Ukážu ti, kdo jsem!" zvolal korzár, tasil nůž a vrhl se na Laju.

Vše bylo dílem okamžiku. Lajo skočil po útočnickovi s mrštností pantera, vyrazil mu nůž z ruky a sám jej zasáhl svou

dýkou rovnou do srdce. Muž vykřikl a klesl na dno člunu. Lajo vytrhl zbraň z nehybného těla, otřel krev do cípu košile a pak přeťal oběma zajatcům pouta. Ostatní korzárové mlčky přihlíželi. Smrt jednoho z nich je ponechala zcela chladnými. Ozvalo se jen několik poznámek na adresu mrtvého a pochvalných slov o Lajově duchapřítomnosti.

Lajo odebral mrtvému zbraň a pak se obrátil na ostatní.

"Hoďte ho přes palubu," vyzval je.

"Počkejte!" ozvalo se z řad korzárů. "Vezmu si jeho boty!"

"A já opasek!" připojil se jiný. A pak se dali všichni do hádky o zbylé věci. Chovali se jako psi, když se tahají o kost. Jediný Lajo se půtky nezúčastnil.

Když obrali mrtvého o poslední svršek, shodili jej do vody, kde se o něho okamžitě postarali říční dravci.

Jasonovi se putování počalo zdát nekonečným. Již mnohokrát jedli a spali, ale řeka si dál klestila cestu rozlehlými blaty. Gridleye dávno omrzela bohatá vegetace, lemující oba břehy. Uvědomil si, kolik úsilí musela tyto muže stát plavba proti proudu.

Náhle se ráz krajiny počal měnit. Řeka se rozlila do značné šíře a rovinu vystřídaly nízké pahorky. Prales byl nyní řidší a zdálo se, že by tu mohla žít i jiná zvířata, než jaká byla k vidění v bažinách. A skutečně - záhy se objevila stáda jelenů, bizonů a losů. Zatímco na pravém břehu řeky byl les protkán zelenými palouky a pásla se tu hojnost zvěře, na levém byl temný a opuštěný. Hustým porostem sluneční paprsky téměř nepronikly.

Také v řece ubývalo života. Korzárové počali být neklidní. Zatímco dosud využívali proudu a lodici řídili toliko kormidlem, nyní všichni usedli k veslům a vyzvali i Jazona s Thoarem, aby učinili totéž. Zároveň si připravili nabitě muškety, jako by očekávali nějaké nebezpečí. Pravému břehu nevěnovali pozornost, zato levý nespouštěli z očí.

Jasonovi vrtalo hlavou, co je toho příčinou.

Díky mohutným záběrům vesel a silnému proudu plul nyní člun rychle vpřed. Jako by všichni cítili, že se má něco stát! Oba zajatci již byli velmi vyčerpaní. Lajo to zpozoroval a nechal je vystřídát. Jak dlouho veslovali, Jason nedokázal odhadnout. Věděl jen, že již drahnou dobu nejedli a nespali. A jídlo a spánek byly v Pellucidaru jedinými měřítky času. Právě se chystal ulehnout, když vtom přerval ticho úpěnlivý výkřik.

"Tamhle jsou!!!" zvolal jeden z korzárů a v příští chvíli byli všichni na nohou.

"Veslujte dál!" velel Lajo. "Snad proplujeme!"

Jason, na smrt vyčerpaný, se ztěžka zvedl a vyhlédl přes okraj člunu. Spatřil podivné tvory, plovoucí neuvěřitelnou rychlostí na tvorech ještě podivnějších. Byli podobní lidem a hadům zároveň. V rukou třímali dlouhá kopí. Když připluli blíž, Jason viděl, že mají špičaté uši a nad čely jakési krátké výrůstky.

"Proboha!" zvolal. "Kdo je to?"

Thoar, sedící vedle, se zachvěl. "Horibové!" řekl. "Je lépe zemřít, než se jim dostat do rukou!"

Unášen proudem a poháněn údery vesel, mířil člun přímo proti Horibům. Byl již téměř u nich, když se ozval první výstřel z muškety. Hned nato se Horibové rozdělili a obklopili plavidlo ze všech stran. Arkebuzy chrlyly jednu kulku za druhou, ale Horibů jako by neubývalo. Sotva jeden padl, objevili se dva další.

Po chvíli se poněkud stáhli, ale stále se drželi člunu na dosah, nepřestávající vrhat po korzárech svými oštěpy.

Bukanýři byli nuceni složit vesla a zalehnout na dno člunu. Zvedli se vždy jen tehdy, pokud vystřelili z mušket.

Horibové se znovu přiblížili až k lodi. Zdálo se, že ani střelba z pušek je neodradí. Náhle se jednomu z nich podařilo zachytit za příď člunu kožený provazec. Několik dalších se ho hned chopilo a snažilo se odtáhnout člun ke břehu.

Jason a Thoar se krčili na dně lodice, očekávající svůj osud. Kolem ležela mrtvá těla korzárů a nad hlavami jim štěkaly výstřely z mušket, zněl křik bojujících mužů a burácel řev Horibů.

Člun byl přivlečen ke břehu a upoután k mohutnému kmeni. Na palubě zbývala již jen hrstka mužů. Horibové seskočili ze svých ořů a vtrhli do člunu. Dýky kmítaly vzduchem, ale hadích mužů bylo příliš mnoho. Když boj skončil, zůstali naživu poslední tři korzárové. Jedním z nich byl Lajo. Horibové je svázali a odvedli stranou. Pak počali odklízet mrtvé a dobíjet raněné. Jakmile objevili Jazona a Thoara, učinili s nimi totéž co s ostatními, kteří přežili. Spoutali je a odvedli na pevninu. Pak se shromáždili kolem mrtvol a před zraky bezmocných zajatců se pustili do kanibalských hodů.

"Proč nás nechali naživu?" nechápal Gridley.

Lajo pokrčil rameny. "Nevím," řekl.

"Aby nás předhodili svým ženám a dětem," usoudil Thoar. "Říká se, že své zajatce vykrmují."

"Ty víš, co jsou za? Už ses s nimi setkal?" ptal se Lajo domorodce.

"Ano, vím, kdo jsou," potvrdil Thoar. "Ale vidím je poprvé. Jsou to Horibové, Hadí lidé. Bydlí mezi Rela Am a Planinou gyorů."

Jason sledoval hadí muže při jejich kanibalské hostině a po chvíli zjistil, že se s nimi děje jakási proměna. Zatímco dříve byli namodralí, nyní jim ruce, nohy i tváře zčervenaly. Avšak co Američana překvapovalo nejvíce - dorozumívali se spolu toutéž řečí jako obyvatelé Pellucidaru. Dlouhá kopí, kamenné nože a oděv, sepnutý na prsou kostěnou sponou - tím vším připomínali člověka. Jejich počínání však příliš lidské nebylo.

Jason se nemohl od těchto tvorů odtrhnout. Někteří byli malého vzrůstu, jiní velicí. Vyvíjeli se jako plazi, kteří rostou celý život.

Když se nasýtí, ulehli Horibové k odpočinku. Zda spí, či nikoli, Gridley nezjistil, neboť jejich oči bez více zůstávaly trvale otevřené. Zároveň se barva jejich kůže opět změnila na původní odstín.

Vyčerpaný namáhavou cestou i tíží událostí, Jason konečně usnul. Pronásledovaly ho děsivé sny. Zdálo se mu, že Jany se zmocnili Horibové. Pokoušel se ji osvobodit, ale nemohl se vymanit z pout.

Probudila jej palčivá bolest v rameni. Otevřel oči a spatřil jednoho z hadích mužů, který stál nad ním a pobízel jej kopím. Také ostatní Horibové vstali a počali svolávat své divoké oře pronikavým sykotem.

"Vstaň!" nařídil Jasonovi Horib, který jej předtím tak nešetrně vzbudil. "Sejmu ti pouta. Ale nepokoušej se utéci! Jinak

tě zabijeme! Pojd'!"

Uvolnil Gridleyovi provazy a postrčil jej ke břehu. Posléze našel mezi gorobory toho svého.

"Nasedni!" vyzval Gridleye. Američan uposlechl, jakkoli měl ke zvířeti odpor. Cítil jeho studené, slizké tělo. Hadí muž naskočil za něj a vzápětí se celý konvoj i se zajatci dal do pohybu.

Podivný průvod mířil stále hlouběji do pralesa. Stezka se vinula hustým porostem, kam sluneční svit téměř nepronikl. Vzduch tu byl neobvykle chladný. Cesta touto krajinou vyvolávala bezútěšný a tísnivý pocit.

"Co s námi uděláte?" osmělil se Jason.

"Vykrmíme vás pro naše ženy a děti," zněla odpověď. "Jedí většinou ryby a maso gyorů. Maso gilaků je vzácné!"

Více se Jason neptal. Každý další hovor pokládal za ztrátu času. Nebál se smrti - jen jej děsila představa, že by se měl stát součástí jídelníčku těchto odporných tvorů. Usilovně přemýšlel o jejich původu. Jako by se v nich příroda pokusila o přímý přechod od plaza k člověku.

Tu a tam zahlédl Thoara a další zajatce, ale promluvit s nimi nemohl. Konečně les začal řidnout a slunečních paprsků přibývalo. A pak Jason spatřil rozlehlé jezero. U břehu i ve vodě byla spousta Horibů. Jak se průvod blížil, zbystřili pozornost. Zejména ženy a děti jevíly o zajatce nebývalý zájem. Dospělé Horibky se od svých druhů lišily jen nepatrně. Neměly rohy a chodily zcela nahé. Nikde kolem nebylo ani stopy po něčem, co by připomínalo lidská obydlí.

Zajatci byli vyzváni, aby sesedli z goroborů a shromáždili se na jednom místě. Pak byli odvedeni k jakémusi pahorku, jenž se tyčil přímo nad vodou. Cestou minuli skupinu žen, kladoucích do vyhřátého písku vejce.

Sotva dorazili k výběžku, popadl jeden z Horibů Thoara, zakryl mu ústa a strhl jej do jezera. Jason byl zděšen. Viděl, jak jeho druh mizí pod bahnitou hladinou. Vzápětí potkal stejný osud i Laja a zbylé korzáry. Jason se snažil svému strážci vytrhnout, chladná ruka jej však držela pevně. A pak i jemu zakryl Horib ústa a skočil s ním do vody.

Američan se vzpíral ze všech sil, leč Horib je táhl stále hlouběji. Nemohl dýchat. Počal ztrácet vědomí a před očima se mu tmělo. Náhle stisk povolil, voda opadla a Gridleyovu tvář ovanul vzduch. Ocítil se v lepkavém bahně. Kolem byla naprostá tma. Ucítil dotek slizkého těla, zaslechl plesknutí do vody a pak nastalo hrobové ticho.

V zajetí

Obklopen tvory, kteří před jeho zraky skolili jednu z nejstrašnějších příšer podzemního světa, Tarzan cítil, že nezbývá než oddat se osudu.

"Co s námi uděláte?" zeptal se Horiba, který ho vyzval, aby se vzdal.

"Odvedeme vás k nám a vykrmíme," odpověděl hadí muž. "Nepokoušejte se utéci! Horibům nikdo neunikne!"

Tarzan váhal. Jana se k němu přitiskla blíž.

"Pojd'me s nimi," řekla. "Teď jim neuprchneme. Snad se to podaří později."

Tarzan přikývl. Nasedli na gorobory a vyrazili Planinou gyorů k lesu. Jezero Horibů bylo od Pohoří thipdarů velmi daleko. Vzdálenost se měřila jen počtem zastávek na jídlo a spánek. V Pellucidaru však bylo stejně dobře možné putovat nekonečně dlouho bez úhony jako několik okamžiků vstříc jisté smrti...

Zatímco Tarzan a Jana byli odváženi do pralesa, Jason Gridley se konečně probral a rozhlédl se po svém temném vězení.

"Proboha!" zvolal.

"Kdo to mluví?" zeptal se hlas, v němž Gridley poznal Thoara.

"To jsem já, Jason," odpověděl Američan.

"Kde jsme?" ozval se druhý hlas. Byl to Lajo.

"Je tu tma. Snad bych byl raději mrtvý," přidal se třetí.

"Neměj strach," uklidnil ho čtvrtý hlas. "Brzy se dočkáš!"

"Jsme tedy všichni," usoudil Gridley, spočítav hlasy. "Když nás stáhli pod vodu, myslel jsem, že je to náš konec."

"Kde to jsme?" opakoval otázku jeden z korzárů. "Co je to za díru?"

"Tam, odkud pocházím," vmísil se Gridley, "žijí ještěři, zvaní krokodýli. Na březích řek mají podobné nory, kam se lze dostat jen pod vodou. Možná že tohle je něco podobného."

"Mohli bychom vyplavat?" zajímal se Thoar.

"Snad," připustil Jason. "Ale uvidí nás a zavlekou zpátky!"

"Chcete ležet v bahně a čekat, až nás zabijí?" ozval se Lajo.

"Ne," oponoval Jason. "Ale útek musíme promyslet!"

Chvíli mlčeli. Pak znovu promluvil Gridley.

"Myslíte, že jsme tu sami?" zeptal se ostatních. "Jakkoli poslouchám, kromě vlastního dechu nic neslyším!"

"Ani já ne," přitakal Thoar.

"Pojd'te blíž," vyzval Jason své druhy. "Mám plán. Když nás sem táhli, všiml jsem si, že nedaleko odtud je les.

Kdybychom vyhloubili tunel, mohli bychom se dostat ven!"

"Ale kterým směrem je les?" chtěl vědět Lajo.

"Právě tím si nejsem jist," přiznal Gridley. "Můžeme se zmýlit, ale zkusit to musíme! Domnívám se, že je přímo proti doupěti."

"Tak začneme!" zvolal jeden z korzárů.

"Počkejte, až najdu vchod," zarazil ho Thoar.

A po čtyřech se odplazil temnotou. Po chvíli oznámil, že je u cíle. Konečně se měli pustit do práce. Všichni byli odhodláni vydat všechny síly. Kam ale odklízet hlínu? Jason vyzval Laju, aby setrval na místě, kde počnou hrabat, a ostatním pokynul, aby se rozmístili do všech stran. Tak bylo možno zjistit, jak velká je nora, v níž jsou uvězněni. Zdálo se, že chodba je dlouhá a úzká. Bylo rozhodnuto, že odhrabanou zeminu nahromadí u stěn.

Práce holýma rukama byla zdlouhavá a namáhavá. Muži se však střídali a nikdo si nestěžoval. První hrnul zem za sebe, další ji přihrabávali ke stěnám. Nikde po práci nezůstalo ani stopy.

A pak přišli Horibové. Upozornily na ně úderý jejich těl o hladinu, než vpluli do tunelu. Jakkoli dobře viděli i ve tmě, ničeho si nevšimli. Hodili věžňům potravu a vrátili se zpátky.

Po velké námaze vydolovali uprchlíci tunel o průměru několika stop. V jednom místě našel Jason velkou lasturu, která značně usnadnila další práci. I když teď hrabali mnohem rychleji, zdálo se, že štola nemá konce. A pak - Horibové se mohli kdykoli vrátit!

Jason navrhoval, aby chodbu dovedli až do hloubi pralesa. Že jsou na místě, poznají podle spleti kořenů, prorůstajících hluboko do půdy. Vylézt kdekoli jinde by mohlo být nebezpečné, neboť hadí muži by je mohli objevit.

Zatímco pět mužů se snažilo dostat z podzemního vězení, nad severními svahy Pohoří thipdarů se majestátně vznášela vzducholod'.

"Tudy nemohli projít!" soudil kapitán Zuppner. "Takové svahy by přešli jen kamzíci!"

"Souhlasím s vámi," dodal Hines. "Zkusme raději jiný směr."

"Kdybych tak věděl který," povzděchl Zuppner.

Hines potřásl hlavou. "Všechny jsou stejně dobré," řekl.

"Máte pravdu," potvrdil Zuppner.

Lehce se dotkl kormidla a stočil vzdušné plavidlo nad Planinu gyorů. Nechybělo mnoho a zamířili k hlubokému pralesu, kudy právě putovali Tarzan a Jana vstříc hroznému osudu. O tom však kapitán Zuppner neměl ani ponětí, a tak O-220 pokračovala v cestě dál na východ.

Od chvíle, kdy vjeli do pralesa, bylo Tarzanovi jasné, že sám by snadno uprchl. Stačí vyskočit do větví a nikdo z Horibů a goroborů by ho více nespátl! Nemohl však opustit Janu. Na to, že by ji odnesl s sebou, nemohl pomýšlet, neboť Horibové dbali, aby nebyli ani na okamžik spolu. A pak - i kdyby se domluvili, dívka by sotva dokázala vylézt na strom dřív, než by ji Horibové lapili!

I když se zdálo, že jsou ztraceni, Tarzan se naděje nevzdával. Zatím však nezbývalo než čekat. Dorazili k jezeru a mířili k jeho západním břehům. Bylo zřejmé, že cesta se chýlí ke konci. Možnost k útěku se však stále nenaskýtala.

Tarzan začínal být neklidný. Dokonce ho napadlo záutočit na Horiba, který jel za ním, vyvolat mezi ostatními zmatek a využít jej k útěku i s Janou. Vždy dokonale ovládal nervy i svaly a nikdy na sobě nedal znát jakékoli pohnutí mysli. Teď však byl zmaten náhlým závanem výparů, o kterých se domníval, že je již nikdy nezachytí.

Horibové vedli své oře proti větru, takže bylo jasné, že pach vane odkudsi zpředu. Musel uvažovat rychle, ale ne ukvapeně. Cítil se odpovědný za Janinu bezpečnost, ale zároveň věděl, že chce-li ji zachránit, musí se nejdříve dostat na svobodu sám. Společný útek pokládal za nemožný. Naskytla se však jiná možnost - a bylo třeba ji využít!

Těsně za ním na hřbetu gorobora seděl obrovitý Horib. V jedné ruce držel oštěp, druhá byla volná. Tarzan věděl, že se musí dostat co nejrychleji z jeho dosahu. To znamenalo prokázat velkou sílu a mrštnost. Všude nad nimi se sklánělo husté větvení pralesních obrů. Teď jen vyčkat na nejprůhodnější okamžik!

Konečně nadešel! Přímou nad hlavou měl Tarzan silnou haluz. Nahnul se dopředu, jemně se dotýká goroborovy šíje. A pak se prudce vymrštil vzhůru, vztáhl ruce k větví a vzápětí zmizel v husté koruně.

Vše se událo tak rychle, že Horib nestačil nic udělat. Když si uvědomil, co se stalo, bylo již pozdě. Zajatec byl pryč! Horib počal křičet na poplach, ale po uprchlíkovi nebylo nikde ani památky! Jana, jejíž gorobor jel jen pár kroků za Tarzanovým, vše sledovala jako u vytržení. Z Horibů měla hrůzu, ale dokud s ní byl Tarzan, cítila se alespoň trochu bezpečná. Teď však byl ten tam a spolu s ním i naděje na záchranu. Chápala, že využil příležitosti, ale cosi jí napovídalo, že Jason by ji nikdy neopustil.

Tarzan zatím vyšplhal do nejvyšších větví, odkud se mu otevřel úchvatný pohled. Viděl zářící slunce a husté listoví, kde se proháněli pestrobarevní ptáci a motýli. Byl to krásný svět, ale tajemný a tichý. Nakonec sestoupil níže, aby mohl sledovat nalezenou stopu. Dobře věděl, komu patří, byť bylo neuvěřitelné, že ji objevil právě zde. Postupoval co nejrychleji, chtěl cíle dosáhnout dříve, než dorazí Horibové. Doufal, že jeho útek hadí muže pozdrží. A nemýlil se. Několik jich hned vylezlo na stromy a snažilo se Tarzana najít. Jejich tváře zůstávaly netečné, ale modravý nádech na většině těla prozrazoval zlost, kterou v nich glakův útek vzbudil. Nakonec se vzdali marného úsilí a pokračovali v cestě.

Tarzan nyní slezl až do nejnižších větví. Pach, který sem přinášel svěží vánek, byl stále pronikavější. Znamenalo to, že ti, jimž je na stopě, jsou nedaleko. Konečně seskočil na stezku, přímo do hloučku urostlých bojovníků.

Muži stáli chvíli bez hnutí, očividně překvapení, aby se vzápětí vrhli přichozímu kolem krku.

"Bwana! Bwana!" volali. "Jsi to ty? Mulunga se slítoval nad svými dětmi a vrátil jim jejich Bwanu živého a zdravého!"

"Ale teď mám pro vás práci," uvítal Tarzan své věrné Wazirie. "Blíží se hadí muži a vedou s sebou zajatky. Díky Bohu máte pušky, a doufám, že i dost střeliva!"

"Šetřili jsme je a lovili jen pomocí oštěpů a luků," vysvětlil jeden z bojovníků.

"Dobře," řekl Tarzan. "Teď je ale budeme potřebovat! Jak daleko jsme od vzducholodi?"

"Nevím," přiznal Muviro. "Zabloudili jsme."

"Proč jste odešli z lodi sami?"

"Gridley a von Horst nás poslali tě hledat," objasnil náčelník.

"A kde jsou?"

"Je to už dlouho, co jsme se Gridleyovi ztratili. Od té chvíle jsme ho neviděli. Rozehnaly nás divoké šelmy. Ale jak zmizel von Horst, nevíme. Jednou spal v jeskyni, ale když jsme se probudili, nebyl tam. Nemáme tušení, co se stalo."

"Už jdou!" vykřikl náhle Tarzan.

"Slyším je, Bwana," potvrdil Muviro.

"Už jste někdy hadí muže viděli?"

"Ne, Bwana, neviděli jsme nikoho. Jen šelmy - strašné šelmy."

"Teď uvidíte strašné lidi," upozornil syn divočiny. "Ale nebojte se toho, jak vypadají. Vaše pušky na ně stačí."

"Zažil jsi snad, že by se Waziriové někoho báli?" opáčil Muviro hrdě.

Tarzan se usmál. "Dejte mi pušku," řekl. "A rozestupte se po lese. Nevím, kudy půjdou, ale sotva je zahlédnete, střílejte! Pamatujte jen, že je mezi nimi dívka. Ať se jí nic nestane!"

Na ta slova se objevil první Horib. Tarzan a jeho Waziriové vystoupili z úkrytu a zahájili palbu. Horib vykřikl a padl mrtev k zemi. Ostatní ihned pobídlí své ještěrky proti černým bojovníkům a jejich bílému vůdci. Jakkoli byli rychlí, byly střely z pušek rychlejší. Horibové padali jeden za druhým. Dosud nikdo se jim nedokázal takhle postavit na odpor! Jejich těla byla celá modrá, což prozrazovalo šílený hněv. Znovu a znovu se vrhali vpřed, ale neznámé zbraně byly silnější. Boj byl rozhodnut v několika okamžicích. Přezivší Horibové, nemajíce sebemenší naděje gilaky přemoci, se pokusili alespoň projet kolem a pokračovat v cestě k jezeru.

Tarzan zatím ještě neviděl Janu, i když věděl, že tu někde musí být. A pak náhle zjistil, že ji jeden z goroborů unáší pryč. Jedinou možností bylo zvíře zastřelit. Strhl z ramene pušku, zamířil, ale než stačil stisknout spoušť, jeden z prchajících goroborů jej srazil k zemi. Rychle se zvedl, ale po Janě a jejím únosci nebylo ani památky.

Kolem pobíhalo několik goroborů, kteří ztratili jezdce. Bez svých pánů byli zcela bezbranní. Teprve když první z nich vyrazil za vzdalujícími se Honby, následovala jej celá smečka.

Tarzana napadlo, že chce-li Janu osvobodit, musí Horiby dostihnout. Vyskočil proto na hřbet jednomu z goroborů a pobídl jej do slabin, jak to činili hadí muži. Gorobor se vyřítel vpřed jako štvaný. Míhal se mezi stromy, nesa svého jezdce za uprchlíky.

Konečně Tarzan spatřil Horiba, který uchvátil Janu. Věděl, že ho brzy dostihne, bál se jen, aby jeho oř neproběhl kolem únosce příliš rychle. Nezbyvalo než oba ještěry zastavit. Tarzan bez váhání zvedl pušku a vystřelil. Snad to byla mistrovská rána, snad štěstí - kulka zasáhla gorobora do týla, ještěr se vzepjal a padl na bok, strhnuv Janu a Horiba s sebou. V téže chvíli prolétl Tarzanův gorobor kolem. Tarzan z něho seskočil a po několika přemetech zůstal ležet vedle mrtvolý zvířete, které před několika okamžiky zastřelil.

V mžiku byl na nohou, aby čelil číhajícímu Horibovi. Sotva učinil několik kroků, země se pod ním náhle otevřela a syn divočiny propadl do jakési jámy. Ze všech sil se snažil vyprostit, avšak cosi jej uchopilo za nohy a počalo stahovat do podzemní díry.

Útěk

O-220 zvolna kroužila nad Planinou gyorů. Posádka obhlížela krajinu, ale jedinými živými tvory, které viděla, byli obrovští dinosauři. Ještěři, vyplašení řevem motorů, pobíhali zmateně sem a tam. Občas se některý z nich pokusil zaútočit na stín vzducholodi, plížící se porostem.

"Jsou to pěkné kusy!" poznamenal poručík Hines.

"Co jsou zač?" ptal se kuchař Jones.

"Triceratopsové," zněla odpověď, z níž Jones nebyl nikterak moudrý.

"Žádný neviňátko, co?" opáčil.

Bez vědomí navigátora změnila vzducholod' kurs k jihovýchodu. Hřbety pahorků nechala za sebou a nyní právě letěla nad rozlehlou plání, kudy se vinula řeka. Kapitán předpokládal, že pokud se trosečníci dostali do těchto končin, budou se držet jejího toku.

Náhle se ozval telefon z pozorovatelny a v něm hlas poručíka Dorfa.

"Před námi je rozlehlá vodní plocha," hlásil. "Vypadá to jako moře."

Zraky všech se nyní upřely oním směrem. Konečně bylo moře na dohled. O-220 zamířila k pobřeží, kde měly být doplněny zásoby vody a potravin. Pro přistání byla vybrána step v ústí řeky. Sotva vzdušné plavidlo měkce dosedlo na travnatý koberec, poznamenal si Jones do svého deníku: Přistáli jsme znovu v poledne.

V téže době mnoho mil odtud razili si Jason Gridley a jeho druzi podzemním tunelem cestu ke svobodě. Američan byl nyní vpředu. Odhrabával zeminu za sebe, kde již čekali ostatní a hrnuli ji ke stěnám. Pracovali bez ustání.

Náhle byl Gridley vyrušen zvuky, připomínajícími výstřely z pušek. Nemohl tomu uvěřit. Kde by se v těchto končinách vzaly? Je možné, aby se jeho přátelé dostali až sem, na samý konec Pellucidaru? Spíše to budou muškety korzárů, kteří přišli od Rela Am. Kapitán jistě vyslal záchrannou výpravu! Raději padnout do rukou bukanýrům, než skončit ve spárech hadích mužů!

Jason zvýšil úsilí, snaže se co nejdříve dostat na povrch. Rachot výstřelů utichl, vystřídán halasným dupotem - jako by tudy probíhalo vyplašené stádo! Zvuky se nyní ozývaly přímo nad Gridleyovou hlavou! Američan cítil, že východ z tunelu je nedaleko. Pak zazněl ještě jeden výstřel, následován pádem těžkého těla. Zem se zatřásla a Jason byl náhle zasypán vrstvou hlíny. Američan se lekl - Horibové patrně odhalili jejich plán!

Instinktivně se pokusil stáhnout k sobě tělo, které se ve vzniklé průrvě objevilo. To tělo patřilo Tarzanovi!

Syn divočiny napjal všechny svaly a počal se sunout vzhůru, zdvihaje Gridleye s sebou. Američan se vzpíral, ale marně. To už věděl, že ten, kdo ho vytahuje nahoru, není Horib. Konečně se ocitl na povrchu země. Chtěl za každou cenu zjistit, či zásluhou.

Horib, očekávající Tarzanův útok, byl jeho náhlým zmizením překvapen a zaskočen. Popadl tedy Janu za ruku a vlekl ji odtud. Právě vbíhal do pralesa, když jej Tarzan znovu spatřil. UVědomil si, že mu Jana opět uniká, a proto sebou prudce trhl, aby se zbavil toho, kdo se ho dosud držel za nohy. Vzápětí vyrazil za prchajícím Horibem.

Američan zavolal na své druhy a ti postupně vyšplhali ze šachty. Když se ocitli nahoře, spatřili polonahého obra, jak mizí mezi stromy. Jason nevěřil svým očím. Což Thoar neviděl, jak thipdar odnáší pána džungle do svého hnízda? Tarzan tedy žije! Proč ale právě teď tolik spěchá? Prchá, nebo někoho pronásleduje? Ať tak či onak, Gridley věděl, že ho nesmí ztratit z dohledu. Rozběhl se tedy za ním.

Tarzan se řítí lesem, veden výpary unášené dívky. Normální smrtelník by je stěží zachytil, ale pro syna divočiny byly spolehlivým ukazatelem směru, kudy se Janin únosce ubírá. Tu a tam se mísily s pachem Horibů. Těm se však nyní raději vyhnul.

Zanedlouho měl svého Horiba na dohled. Neváhal ani okamžik. Jako šíp vystřelil z koruny stromu a skočil hadímu muži na záda, strhnul jej k zemi. Horib se pokusil uchopit útočníka kolem krku, leč Tarzan jej zvedl do výše a několikrát jím udeřil o zem. Jana přihlížela zápasu vytřeštěnými zraky. Syn divočiny vzal mrtvému nůž a oštěp a pak se obrátil k dívce. "Pojď!" vyzval ji. "Jedině tam budeme v bezpečí." A uchopiv Janu do náruče, vyskočil s ní na nejbližší strom.

"Sem se Horibové nedostanou," dodal.

"Vždy jsem si myslela, že nejsilnější muži jsou ze Zoramu," řekla Jana. "Než jsem poznala tebe a Jasona."

Většího uznání se oběma v těchto končinách mohlo sotva dostat!

"Přála bych si," pokračovala dívka, "aby byl Jason živ. Byl statečný, odvážný a laskavý. Muži ze Zoramu nejsou na své ženy zlí, ale příliš se o ně nestarají. A Jason vždycky myslel nejdříve na mě."

"Tys ho měla ráda," pochopil Tarzan.

Rudá Růže Zoramu neodpověděla. Hrdlo se jí stáhlo a oči zalily slzami.

Když byli v bezpečí, postavil Tarzan Janu na nohy. Brzy zjistil, že se i ona dokáže pohybovat ve větvích snadno a rychle.

Vraceli se k místu, kde Tarzan opustil své černé bojovníky. Protože putovali po větru, nemohl se syn divočiny nyní spolehnout na svůj neomylný čich. Co chvíli se proto zastavil a naslouchal, zda Wazirie alespoň neuslyší.

Zanedlouho skutečně zaslechl dusot bosých nohou. Ukryl Janu za mohutný kmen a čekal, kdo se objeví. A pak uviděl muže, oděného do cáru kůže a od hlavy k patě špinavého od hlíny. Na ramena mu splýval chuchvalec černých vlasů.

Bylo to snad nejzanedbanější stvoření, jaké kdy viděl, ale nebyl to Horib, a nebyl ozbrojen.

Sotva neznámý spatřil Tarzana, rozzářil se radostí.

"Tarzan!!!" zvolal. "Jste to opravdu vy? Živ a zdrav! Díky Bohu!"

"Gridley!!!" opáčil Tarzan, neméně překvapen. "Jason Gridley! Jana mi řekla, že jste mrtev!"

"Jana?!" užasl Američan. "Vy ji znáte? Viděl jste ji? Kde je?"

"Tady se mnou," odpověděl Tarzan.

A tehdy dívka vykročila zpoza stromu.

"Jano!!!" vykřikl Gridley a rozběhl se k ní.

Dívka odvrátila tvář.

"Jaloku," oslovila Jasona. "Musím ti opakovat, abys nechal Rudou Růži Zoramu na pokoji?"

Gridley zůstal jako zasažen bleskem a ruce mu poklesly podél těla. Tarzan mlčky přihlížel, jakkoli udiven dívčíným chováním. Neměl však ve zvyku plést se do cizích věcí.

"Pojďte," řekl nakonec. "Musíme najít Wazirie."

Nebylo třeba. Ještě než vyrazili, ozvaly se z pralesa vzrušené hlasy. Tarzan okamžitě poznal, komu patří. Vzápětí uviděl Wazirie, Thoara a tři korzáry, jak na sebe cosi rozčileně křičí. Pellucidarští viděli poprvé v životě černochoy, a protože každého cizince pokládali za nepřítele, snažili se před nimi uprchnout. Muviro, který se domníval, že by mohli něco vědět o jeho pánovi, se je snažil zadržet a vyslechnout. A neváhal by je snad i zabít!

Sotva všichni spatřili Tarzana, bylo po sváru. Waziriové viděli, jak se Bwana s domorodci srdečně vítá, a to jim stačilo. Thoar byl tím vším potěšen, stejně jako Gridley. A když navíc uviděl Janu, jeho obvyklá zdrženlivost vzala za své. Byl radostí bez sebe, svíraje sestru v náručí.

Gridley stál opodál a beze slova sledoval dění kolem. Teprve nyní si uvědomil, že malou barbarku miluje. Netuše, že Thoar je Janiným bratrem, počal na něho žárlit. Vždyť je to jen primitivní divoch!

Lajo a zbylí dva korzáři neskrývali radost nad tím, že ti, koho pokládali za nepřítele, jsou vlastně jejich spojenci. A když vyslechli o bitce s Horiby, bylo jim jasné, že největší nebezpečí je zažehnáno. Černí bojovníci, proti jejichž zbraním vypadaly korzářské arkebuzy jako dětské hračky, byli zárukou, že se všem podaří z těchto nehostinných končin vyvázat!

Když si odpočinuli a vypověděli svá dobrodružství, radili se, co dál. Thoar se chtěl vrátit s Janou do Zoramu. Tarzan, Gridley a Waziriové měli jediný cíl - najít ostatní členy výpravy. A Lajo toužil po své lodi.

Tarzan i Jason věděli, že prozradit korzářům důvod své návštěvy v Pellucidaru by nebylo vhodné. Proto se zmínili jen o tom, že znají Tanarův příběh a hledají Sari, aby jeho vládci předali přátelské pozdravy.

"Sari je daleko," řekl Lajo. "Kdo se tam chce dostat, musí projít Zemí Stínů."

"Jinudy cesta nevede?" ptal se Tarzan.

"Vede," připustil Lajo. "Kdybychom byli v Korzáru, ukázal bych vám ji. Ale i ta je nebezpečná, neboť nikdo neví, co udělají divoké kmeny, které mezi Korzárem a Sari žijí."

"A kdybychom se vydali do Korzáru," navrhl Gridley, "uvítali by nás jako přátele?"

"Ne," odpověděl korzár. "Jako přátele vás nikdy nepřijmou."

"Ať tak či onak," vmísil se Tarzan, "chceme-li najít vzducholod', do Korzáru musíme!"

Gridley přikývl. "Thoar a Jana mají asi jiné plány. Jsme teď zřejmě blíže Zoramu než Korzáru. Jenže sami domů sotva dojdou! Zvláště vydají-li se do Pohoří thipdarů!"

Tarzan se obrátil k Thoarovi. "Když půjdete s námi a když najdeme vzducholod', vrátíte se do Zoramu rychle a

bezpečně. Pokud ji nenajdeme, doprovodíme vás pěšky. V každém případě máte větší naději, než když zůstanete sami." "Půjdem s vámi," svolil Thoar. Ale pak si vzpomněl na něco nepříjemného a svrastil obočí. "Než půjdeme, musím vědět, jestli ti tento muž neublížil, když jsi s ním byla sama," oslovil Janu. "Pokud ano, zabij ho." "Nemusíš ho zabít," řekla dívka. "Kdyby to bylo třeba, Rudá Růže Zoramu by to udělala i bez tebe." "Jsem rád," přiznal Thoar, "neboť je to můj přítel. Pak tedy můžeme jít společně!" "Náš člun je možná ještě na řece, kde nás napadli Horibové," upozornil Lajo. "Pokud ano, návrat k lodi nepotrvá dlouho!"

A tak se všichni dohodli, že se vydají zpět k Rela Am a odtud se poplaví k pobřeží, kde se pokusí nalézt loď, jež by je dopravila do Korzáru.

Cesta byla nyní klidná. Jason se snažil držet od Jany co možná nejdále. Každý pohled na ni mu působil muka, neboť dívku miloval a její pohrdání ho zraňovalo. Ale vždyť ani on se k ní zpočátku nechoval jinak! Byl rád, když se před nimi konečně rozprostřela hladina Rela Am a strastná pouť se blížila ke svému závěru. K radosti všech stál člun na svém místě. Za několik okamžiků již lodice brázdila vody Temné řeky. Čím více se blížili k moři, tím bylo její koryto širší. Zanedlouho mohli vztyčit stěžeň a rozvinout plachtu. Plavba se tím nepoměrně zrychlila, a nezpomalily ji ani občasné útoky ještěřů, kteří se okamžitě stali terčem neomylných pušek wazirských střelců.

Postupně se břehy rozestoupily do značné šíře. Jako by se člun nyní ocitl v jakémsi zálivu. Jak radil Lajo, drželi se po pravé straně, kde měla kotvit korzárská loď. Protější břehy se ztrácely v mlžném oparu, z něhož se zvedaly vrcholky Pellucidaru.

Korzárové byli stále neklidnější - po lodi dosud nebylo nikde ani stopy.

"Kotviště jsme již minuli," řekl Lajo. "Bylo pod zalesněným kopcem. To vím jistě. Dobře jsem si toho místa všiml pro případ, až se budeme vracet!"

"Odpulí bez nás!" usoudil druhý korzár, aby vzápětí utrousil několik jaderných kleteb na kapitánovu hlavu.

Plavba pokračovala k ostrovu, o němž Lajo věděl, že je bohatý na zvěř i vodu. Proto bylo rozhodnuto zde přistát, utábořit se a doplnit zásoby. Nikde kolem neviděli žádná nebezpečná zvířata, jen bezpočet býložravců. Všichni souhlasili, že až si odpočinou, lze pokračovat v plavbě.

"Co leží tam," ukázal Lajo k jihu, "nevím, ale Korzár je určitě tímto směrem," a zamířil prstem k severu. "Jinde to neznám. Nebyl jsem dál než v Rela Am."

Když nabrali nových sil, počali s přípravou na cestu. Bylo třeba nalovit zvěř, maso vyudit a usušit, a naplnit měchy čerstvou vodou. Jakmile bylo vše hotovo, vydal se člun na další pouť ke Korzáru.

Jason se ještě jednou pokusil smířit s Janou.

"Nemůžeme být přáteli?" zeptal se. "Myslím, že bychom byli šťastnější."

"Jsem šťastná i tak," neustoupila dívka. "A budu ještě víc, až mě Thoar odvede domů."

Opět spolu

Zatímco příznivý vítr hnal bárku po moři, zalitým slunečními paprsky, mířila týmž směrem i vzducholod' O-220. Tu a tam ji kapitán Zuppner stočil nad pevninu, snaže se udělat vše pro nalezení ostatních členů posádky. Zároveň uvažoval o tom, jak dostat plavidlo k místu, odkud se lze vrátit na zemský povrch. Zásob paliva a oleje ubývalo a hrozilo nebezpečí, že budou muset zůstat v Pellucidaru nadobro. Nakonec rozhodl najít pro O-220 vhodné kotviště, pokud možno mimo dosah šelem a domorodců, a podrobit ji důkladné prohlídce.

Zatímco důstojníci spolu rozmlouvali o tomto a dalších problémech, konal zbytek posádky svou běžnou každodenní práci. Robert Jones z Alabamy byl jako obvykle ve špatné náladě. Na život v Pellucidaru si prostě nedokázal zvyknout. Neustále potřásal nevěřičně hlavou a dotahoval svůj starý budík.

Vzducholod' nyní mýjela pobřeží, plné malebných lagun a ostrůvků. Byly tu zelené pahorky, protkané stužkami říček. Všude panoval klid a mír.

Kapitán byl zabrán do hovoru se svými důstojníky, a Jones slezl po žebříku do kuchyně. Chvilí si cosi mumlal pro sebe, pak sňal z háku na zdi hodiny a hodil je velkým obloukem do moře.

Poklidnou plavbu člunu, který si razil modravými vlnami cestu k vytoženému cíli, narušovaly jen občas útoky vodních dravců. Gridley byl očividně neklidnější než jeho přátelé. Trápila jej myšlenka, že zcela ztratil pojem o čase. Tarzan a Waziriové se s touto skutečností prostě smířili, a korzárové ji pokládali za zcela samozřejmou.

Krajina, již pluli, se náhle počala měnit. A měnil se i směr plavby. Lajovi se zdálo, že urazili již dobré tři čtvrtiny cesty. Do plachty se opřel ostrý vítr. Lajo stál na přídi a rozhlížel se kolem, nasávaje vzduch.

"Bude lépe, zajedeme-li ke břehu," řekl. "Blíží se vichřice."

Zdálo se však, že je již pozdě. Ač nespadla jediná kapka a na obloze se neobjevil jediný mrak, vítr se opřel do člunu silou hurikánu. Waziriové, neznalí moře, byli velmi vyděšeni. Jana a její bratr nedávali strach najevo. Gridley byl přesvědčen, že člun poryvům neodolá. Ač mu víchř rval slova od úst, obrátil se k Janě a zašeptal:

"Naše loď nevydrží. Zřejmě zemřeme. Ale než se tak stane, chci ti říci, že i když mě nenávidíš, já tě miluji."

A nečekaje na odpověď, vrátil se na své místo.

Najednou měl pocit, že se unáhlil. Neměl právo říci něco takového dívce, jež patří Thoarovi! Ale cit byl silnější než on. Nemohl zemřít, aniž se Janě vyznal. A pak - vztah mezi dívkou a Thoarem mu připomínal spíše vztah dvou sourozenců. Jako by Thoar Janu odmítal! Byl k ní vždy laskavý, ale nechoval se jako milující muž! Ale snad to tak v Pellucidaru má být!

"Proč nejsou raději bratr a sestra?" šeptal si pro sebe.

Jako zázrakem se víchř záhy utišil a lodice vyvázla bez pohromy.

"Zdá se, že jsme ztratili pobřeží z dohledu," upozornil Tarzan. "Jak se dostaneme ke Korzáru?"

"Nebude to snadné," přiznal Lajo. "Jen vítr nás může vést. Jsme na Korzár Azu, ale víc nevím. Budeme-li se držet po větru, musíme doplout zpátky ke břehu!"

"Co je to?" zvolala náhle Jana, ukazujíc na moře.

"Plachta!" odpověděl Lajo. "Jsme zachráněni!"

"Ale co když je to nepřátelská loď?" namítl Tarzan.

"Není," ujistil jej Lajo. "Je to korzárská loď. Po zdejších mořích se jiné neplaví!"

"Je jich víc," upozornila dívka.

"Neměli bychom raději zmizet?" navrhoval Tarzan. "Možná nás ještě neviděli."

"Proč bychom měli prchat?" nerozuměl Lajo.

"Protože na boj je nás málo," odvětil syn divočiny. "Jsou to možná tví přátelé, ale ne naši."

Lajo neprotestoval. Ani on, ani jeho dva společníci neměli zbraň. A kolem stáli Waziriové s nabitými puškami. Zraky všech se nyní upíraly k plachetnicím, které byly stále blíž. O tom, že jejich posádky spatřily člun, nemohlo být pochyb.

"To nejsou korzárové!!!" vykřikl náhle Lajo. "Tyhle lodě jsem nikdy neviděl!"

Jakkoli byl člun rychlý, byly lodice rychlejší. Plavidlo na čele flotily bylo již tak blízko, že si je posádka člunu mohla prohlédnout. Krátká a široká loď měla vysokou příď. Byla poháněna dvěma plachtami a dvěma řadami vesel. Nad okenními otvory na hácích visely štíty bojovníků.

"Probůh," ulevil si Gridley. "V Pellucidaru žijí nejen španělští piráti, ale snad i Vikingové! Vždyť tahle loď se těm vikingským velmi podobá!"

"Je jen o něco novější," doplnil Tarzan. "Na přídi vidím dělo!"

"Je to tak," potvrdil Jason. "Něco se chystá! Zdá se, že na nás míří!"

A pak se na palubě objevil bojovník.

"Zastavte!" vyzval posádku člunu. "Nebo vás smeteme do moře!"

"Kdo jsi?" chtěl vědět Jason.

"Jsem Ja z Anoroku," představil se muž. "A tohle je flotila Davida I., vládce Pellucidaru. A kdo jsi ty?"

"Jsme přátelé," odpověděl za Jasona Tarzan.

"Vládce Pellucidaru nemá na Korzáru přátele," řekl bojovník.

"Je-li mezi vámi Abner Perry, potvrdí, že se mýlíte!" opáčil Jason.

"Abner Perry s námi není," ujistil Gridleye muž. "Jak to, že ho znáte?"

"To je Jason Gridley," představil Tarzan Američana. "Možná vám o něm Abner Perry vyprávěl. Vede výpravu za záchranu Davida Innese."

Bylo zřejmé, že korzárové jsou Jaovi podezřelí od samého počátku. Když mu však Tarzan vysvětlil, jak se věci mají, a ještě dovolil prohlédnout zbraně Waziriů, obavy se rozplynuly. Pozval všechny na palubu své plachetnice, aby je seznámil se svými muži. Sotva se rozneslo, že cizinci mají v úmyslu osvobodit Davida Innese, objevili se kapitáni ostatních lodí. Byl mezi nimi Dacor, zvaný Silný, bratr krásné Diany, císařovny Pellucidaru, Kolk, syn náčelníka Zhurianů, a také Tanar, syn Ghaka, krále Sari, nosící přídomek Vlasatý. Od nich se Tarzan s Jasonem dověděli, že flotila míří ke Korzáru, aby splnila totéž poslání.

"Jak jste chtěli osvobodit Davida?" nechápal Tanar. "Vždyť je váš hrstka!"

"Nejsme tu všichni," vysvětloval Tarzan. "Ztratili jsme se svým přátelům a nemůžeme je najít. Není nás mnoho, ale máme něco, co nám pomůže vašeho císaře vysvobodit!"

Náhle se z jedné z lodí ozval hlasitý křik. Námořníci zírali k obloze a na cosi ukazovali. Také Tarzan s Jasonem zvedli zrak a užasli. Nad flotilou se vznášela jejich ztracená vzducholod'!

"Patří nám," uklidňoval domorodce Jason. "Jsou v ní naši přátelé!"

Brzy nato již všichni námořníci věděli, že nad nimi nekrouží podivný ptakojestř, nýbrž stroj, vyrobený lidskou rukou! Ledva se O-220 snesla níž, vzal Jason jednomu z bojovníků oštěp, na jeho konec zavěsil bílý šátek, a zvednuv jej do výšky, počal jím mávat jako vlajkou.

"Hej, slyšíte mě?" volal. "Toto je loďstvo Davida I., vládce Pellucidaru. Velí mu Ja z Anoroku. Na palubě je lord Greystoke, deset Waziriů a Jason Gridley."

Na ta slova zazněla ze vzducholodi salva, pozdravující přátele z Pellucidaru. Ja odpověděl několika výstřely z děla. Vzducholod' byla nyní již jen pár stop nad flotilou.

"Vše v pořádku?" zeptal se Tarzan kapitána.

"Ano," ozvalo se z paluby. "Chybí jen poručík von Horst."

"Můžete spustit provazový žebřík a vzít nás nahoru," pokračoval Tarzan.

Zuppper navedl O-220 co nejbližší k plachetnici a Tarzan a jeho přátelé vyšplhali na její palubu. Nejprve Waziriové, pak Jana s Thoarem a nakonec sám Tarzan s Gridleyem. Jen korzárové zůstali na lodi jako zajatci. Než opustil plavidlo, ujistil Tarzan kapitána, že s ním budou i nadále ve styku a společně připraví plán, jak osvobodit Davida Innese.

Pro Janu a jejího bratra byla návštěva O-220 strhujícím zážitkem. Něco takového si nedokázali být jen představit!

"Myslela jsem, že je to sen, ale zároveň jsem věděla, že nespím," neskřývala dívka svůj údiv.

Jason představil své přátele kapitánu Zuppperovi a poručíku Hinesovi. Protože poručík Dorf se opozdil, převzal Jasonovu úlohu Tarzan, který ho doprovázel.

"To je Jana a tohle její bratr Thoar," ukázal na dívku a mladíka po jejím boku.

Jason byl těmito slovy zasažen jako bleskem. Všichni to dávno věděli, jen jemu nikdo nic neřekl! Mrzelo ho to, a na své přátele se zlobil. Ale pak si uvědomil, že ať je Jana Thoarovou družkou, či sestrou, jeho stejně nemiluje.

Muži ze vzducholodi si nyní měli opravdu o čem vyprávět. Bylo to šťastné shledání - jen všichni litovali, že mezi nimi

není poručík von Horst. Během cesty se vzducholod' nejednou snesla níž, aby se její posádka mohla poradit s velitelem flotily.

Konečně byl Korzár na dohled. Tehdy lodě i O-220 zastavily a Ja byl pozván k poslední válečné poradě. Poté se vrátil zpátky a jeho místo na palubě vzducholodi zaujali korzárové. Tarzan s Jasonem je provedli vzdušným plavidlem, nad nímž bukanýři nešetřili chválou. Největší dojem na ně udělaly letecké pumy.

"Stačí jedna, a Cidův palác je v troskách," vykládal Gridley. "A jak vidíte, máme jich dost. Můžeme srovnat se zemí celý Korzár!"

Zatímco flotila zpomalila, O-220 spustila motory naplno. Plán osvobození Davida Innese byl jednoduchý a zároveň natolik účinný, že ho bylo možno provést bez jediného výstřelu. V jiném případě by totiž mohl být ohrožen život samotného vládce Pellucidaru.

Vzducholod' se nyní vznášela nad hlavním městem Korzáru. Jeho ulice i uličky se brzy zaplnily zvědavci, pozorujícími nebývalý úkaz na obloze.

A tehdy nechal Tarzan přivést zajatce.

"Jak víte," řekl, "můžeme Korzár zničit. Viděli jste, kolik máme lodí a zbraní. Sama flotila by dokázala město rozmetat. A pak je tu ještě náš stroj. Naše pumy dokáží rozbít vše v jediném okamžiku. Věříš tomu, Lajo?"

"Ano," potvrdil korzár.

"Nuže dobrá," pokračoval syn divočiny. "Pošlu tě do Korzáru s poselstvím. Řekneš jim pravdu?"

Lajo přikývl.

"Zpráva je jednoduchá," objasnil Tarzan. "Řekneš, že jsme přišli pro císaře Pellucidaru. Vysvětlíš, jaké máme zbraně. Pokud císaře odvedou živého na loď, již velí Ja z Anoroku, vrátíme se do Sari bez jediného výstřelu. Rozuměl jsi?"

"Rozuměl," opakoval korzár.

"Vše připraveno?" obrátil se Tarzan na poručíka Dorfa.

Dorf, drže v ruce jakýsi balíček, zamířil k Lajovi.

"Navlékni si to!" řekl.

"Co je to?"

"Padák."

"Co je to padák?!"

"Ruce patří sem," pokračoval Dorf.

Za okamžik měl již Lajo padák na zádech.

"Je to pro tebe velká čest," vmísil se Gridley. "Budeš prvním parašutistou v Pellucidaru!"

"Tomu nerozumím," přiznal korzár.

"Je to prosté," odvětil Jason. "Půjdeš vyřídit Tarzanův vzkaz!"

"Ale to musí váš stroj nejdřív přistát na zemi," namítl Lajo.

"Kdepak! My zůstaneme nahoře a ty půjdeš dolů!"

"Chcete mě zabít?" lekl se korzár.

"Ne," uklidnil ho Američan. "Poslouchej, co ti řeknu, a nic se ti nestane. Slibuji, že zůstaneš živ a zdrav. Jen musíš udělat, co ti radím. Tady je železný kroužek," a ukázal na popruh. "Chyť ho pravou rukou. Až vyskočíš, zatáhni za něj!"

"Zabiji se!" nevěřil Lajo.

"Jestli se bojíš," pokrčil rameny Gridley, "pošleme někoho statečnějšího. Řekl jsem ti, že se ti nic nestane!"

"Nebojím se," lhal Lajo.

"Vyříd, že pokud brzy neuvidíme loď s císařem, zahájíme útok!" dodal Tarzan.

Dorf odvedl Laju ke dveřím kabiny a otevřel je. Korzár váhal.

"Nezapomeň trhnout kroužkem," připomněl mu poručík a pak do něho lehce strčil. Po chvíli se nad padajícím tělem rozevřel baldachýn padáku a všichni vydechli úlevou. Bylo jasné, že Tarzanův posel dorazí na místo určení bez úhony! Co se dělo ve městě, nebylo vidno, avšak zanedlouho se do přístavu počal valit hustý dav. Poté jedna z lodí zvedla kotvu a vyplula na moře. O-220 ji sledovala až do chvíle, kdy dorazila k první plachetnici sarijské flotily. A tak byl David Innes, první císař Pellucidaru, konečně osvobozen.

Sotva se korzářský člun vrátil zpátky do přístavu, snesla se vzducholod' těsně nad plachetnicí zachránců, aby se Tarzan a jeho přátelé přesvědčili, zda je císař v pořádku.

David Innes byl dlouhodobým vězením pohublý a zesláblý, jinak však nedoznal žádné vážnější újmy. Výprava se tedy mohla šťastně vrátit do Sari.

Tarzan, obávaje se nedostatku paliva, rozhodl, že bude nejlépe neprodleně vyhledat cestu zpátky na zemský povrch. Měl v úmyslu doprovodit flotilu toliko k místu, odkud bude návrat možný.

"Máme před sebou ještě jeden úkol," upozornil Gridley. "Musíme dopravit Thoara a Janu do Zoramu."

"A také vysadit zajatce v Korzáru," dodal Tarzan. "K tomu ještě palivo vystačí."

"Já se s vámi nevrátím," řekl Jason. "Chtěl bych, abyste mě spustili na palubu císařovy plachetnice!"

"Cože?!" nerozuměl Tarzan. "Chcete tu zůstat?"

"Za tuhle výpravu nesu odpovědnost," vysvětloval Gridley. "Nemohu se vrátit na zemi, dokud nezjistím, co se stalo s poručíkem von Horstem!"

"Ale jak se to chcete dovědět v Sari?" ptal se Tarzan.

"Požádám Davida Innese, aby vyslal záchrannou výpravu," odvětil Američan. "S lidmi, kteří v Pellucidaru žijí, budu mít větší naději než s O-220."

"To je pravda," souhlasil Tarzan. "Pokud jste se rozhodl, dopravíme vás na loď."

A tak O-220 znovu slétla k plavidlu, jemuž velel kapitán Ja. Gridley si sbalil zavazadla a rozloučil se s přáteli.

"Sbohem, Jano," řekl dívce poté, co všem potřásl pravicí.

Jana se místo odpovědi obrátila ke svému bratrovi.

"Sbohem, Thoare," zašeptala.

"Sbohem?" divil se Thoar. "Co to znamená?"

"Odcházím do Sari s mužem, kterého miluji," odpověděla Rudá Růže Zoramu.